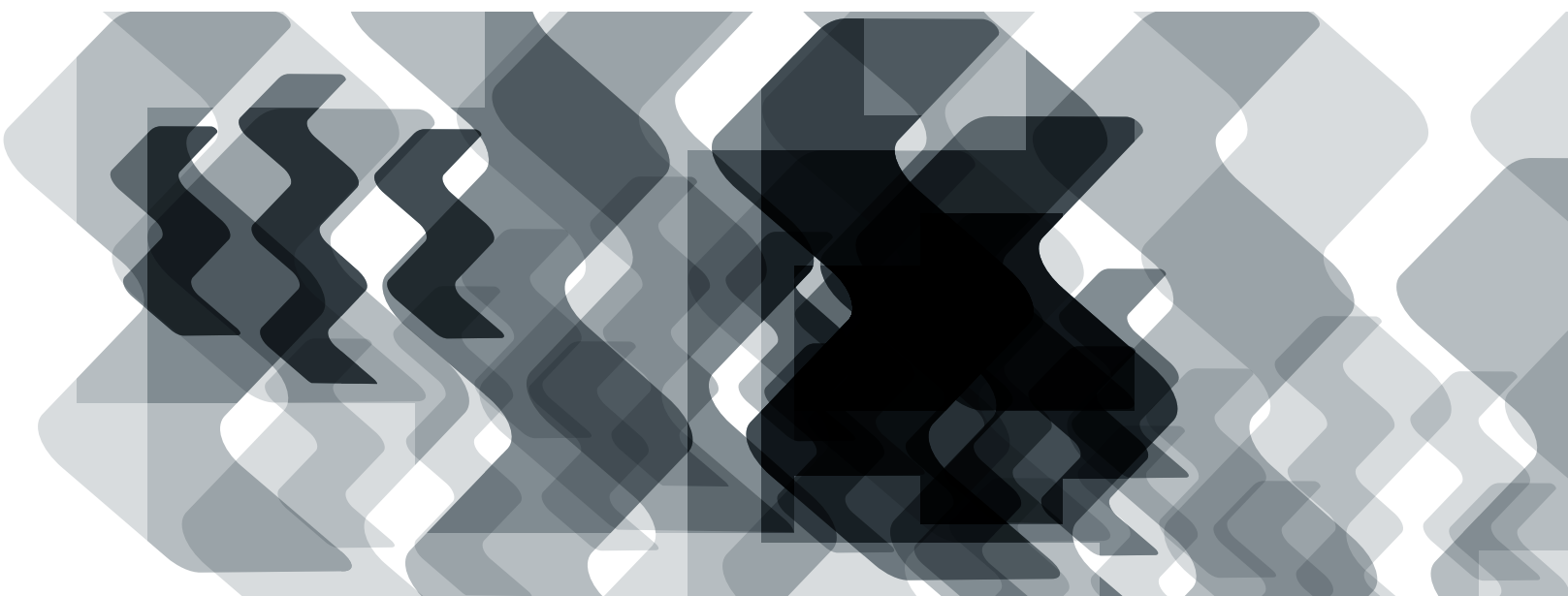

הבינלאומי

תמצית דוחות כספיים
ליום 30 ביוני

2019

תוכן העניינים

דוח הדירקטוריון וההנהלה	
5	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
10	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
32	סקירת הסיכונים
53	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים
54	הצהרת המנכ"ל
55	הצהרת החשבונאי הראשי
56	דוחות כספיים
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח	
141	ממשל תאגידי
144	פרטים נוספים
156	נספח

רשימת לוחות - דוח הדירקטוריון וההנהלה

1	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים	8
2	תמצית דוח רווח והפסד	13
3	רווחיות בניטרול רכיבים מסויימים	13
4	הרכב הרווח המימוני, נטו	14
5	ניתוח סך הרווח המימוני, נטו	14
6	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית	14
7	פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי	15
8	התפלגות ההכנסות מעמלות	15
9	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות	16
10	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים	17
11	התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים	17
12	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	17
13	אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	18
14	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק	18
15	החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה	19
16	הרכב תיק ניירות הערך	19
17	התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים	20
18	פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך	20
19	פירוט אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות	20
20	פירוט אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי לפי ענפי משק	21
21	ניתוח רגישות השפעת שינויים בשיעורי הרבית על תיק אגרות החוב מגובות המשכנתא	21
22	התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	22
23	פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	22
24	הון והלימות ההון	24
25	יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברות בת משמעותיות	24
26	פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2017	25
27	סך ההכנסות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	26
28	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	26
29	יתרות מאזניות ממוצעות לפי מגזרי פעילות פיקוחיים	27
30	נתונים עיקריים אודות מגזרים עסקיים - פעילות בישראל	28
31	נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל	29
32	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי	35
33	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	38
34	חשיפת קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים	41
35	חשיפות עיקריות למדינות זרות	42
36	היקף הלוואות לדיור	43
37	נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדיור בבנק לפי מגזרי הצמדה	44
38	התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל	45
39	נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל	48
40	ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים	49
41	תיאור חשיפת ההון הפנוי, ברמת הקבוצה	51
42	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים	51
43	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד	51
44	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים	51
45	סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות	52

דוח הדירקטוריון וההנהלה

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

6	תיאור פעילות קבוצת הבנק
8	מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים
9	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
9	יעדים ואסטרטגיה

דוח הדירקטוריון והנהלה ליום 30 ביוני 2019

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 13 באוגוסט 2019, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים, הבלתי מבוקרים, של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") וחברות מוחזקות שלו (להלן - "קבוצת הבנק"), ליום 30 ביוני 2019.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

תאור פעילות קבוצת הבנק

קבוצת הבנק נמנית עם חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל.

פעילותה העסקית של קבוצת הבנק מתמקדת במספר מישורים עיקריים:

- תיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות את ביטויין בהכנסות רבית, נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הקבוצה.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות במגוון רחב של פעילויות, בתחומי ניירות הערך, מטבע חוץ, סחר בינלאומי, שירותי מידע, כרטיסי אשראי, מכשירים פיננסיים נגזרים וכיו"ב.
- ייעוץ השקעות וייעוץ פנסיוני.
- השקעת כספי הנוסטרו של הבנק וניהול סיכונים שוק ונזילות.
- שירותי תפעול בנקאיים לשוק ההון.
- שירותי נאמנות לפרטיים ומוסדיים באמצעות החברה לנאמנות.

הבנק פועל באמצעות שלוש חטיבות עסקיות עיקריות:

- החטיבה העסקית המרכזת את מכלול הפעילות מול לקוחות עסקיים גדולים (corporate) ומסחריים (middle market), וכן את תחום האשראי מול לקוחות עסקיים ומוסדיים הפעילים בשוק ההון. במסגרת החטיבה פועל איזור עסקים, המרכז את פעילות הסניפים העסקיים של הבנק.
- החטיבה הבנקאית מספקת באמצעות הסניפים שירותי בנקאות ומשכנתאות לכלל מגזרי הלקוחות - משקי בית, בנקאות פרטית ועסקים קטנים. במסגרת זו, פועלים גם סניפי יובנק המתמחים בבנקאות פרטית ובשוק ההון וסניפי אוצר החייל (אשר מוזג עם ולתוך הבנק ביום 1 בינואר 2019 - ראה להלן), המתמחים במתן שירותים ללקוחות קמעונאיים ומסחריים, בדגש על עובדי וגמלאי מערכת הביטחון. בנוסף, במסגרת מערך פאג", סניפי פאג" מתמחים במגזר הדתי והחרדי.
- חטיבת נכסי הלקוחות המרכזת את מכלול הפעילות בתחומי שוק ההון, הכספים והמט"ח מול הלקוחות הפרטיים, העסקיים, המוסדיים ופעילי שוק ההון. במסגרת החטיבה פועלים חדרי העסקאות בניירות ערך, במט"ח ובפקדונות וכן מערכי ייעוץ ההשקעות, הייעוץ הפנסיוני ומרכז ההשקעות. כמו כן, החטיבה ממנהלת פעילות חברות בנות בתחומים משיקים - החברה לנאמנות והחברה לניהול תיקים.

בנוסף לבנק, כוללת קבוצת הבנק מסד, המתמחה במתן שירותים לאוכלוסיית המורים בישראל.

ביום 20 בספטמבר 2018, נחתם הסכם מיזוג בין הבנק לבין אוצר החייל, לפיו אוצר החייל יתמזג עם ולתוך הבנק באופן בו הנכסים וההתחייבויות של אוצר החייל, כפי שהיו במועד המיזוג, יועברו לבנק ללא תמורה, ואוצר החייל יחוסל, ללא פירוק, ורשם החברות ימחק אותו מרישומיו. ביום 1 בינואר 2019, הושלם המיזוג, כאמור לעיל, לאחר שהתקיימו כל התנאים המתלים שנקבעו בהסכם המיזוג. אוצר החייל כמותג עצמאי, לרבות הפעילות והצביון של סניפיו, נשמר גם לאחר מיזוגו המשפטי לתוך הבנק ובכלל זה נשמרת המומחיות של אוצר החייל בתחום הקמעונאי ובמתן שירותים לאוכלוסיית מערכת הביטחון.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

- ביום 11 ביולי 2019, העלתה חברת S&P מעלות את דירוג המנפיק של הבנק ל-AAA/Stable ואת כתבי ההתחייבות הנדחים לדירוג AA+ ויאשררה את דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג AA+.
- ביום 26 ביוני 2019, העלתה חברת "מידרוג" את הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק ל-AA2.il אופק יציב, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק לדירוג Aaa.il אופק יציב, את כתבי ההתחייבות הנדחים לדירוג Aa1.il אופק יציב, את שטרי ההון הנדחים לדירוג Aa2.il (hyb) אופק יציב ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים לדירוג Aa3.il (hyb) אופק יציב. פקדונות הבנק לזמן קצר נותרו בדירוג P-1.il.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה ובהוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים ברבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון להלן.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים, הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

מידע כספי תמציתי ומדדי ביצוע עיקריים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		יחסים פיננסיים עיקריים
	2018	2019	
	באחוזים		
			מדדי ביצוע עיקריים
9.3%	9.3%	10.2%	תשואת הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק להון ⁽¹⁾
0.5%	0.5%	0.6%	תשואה לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
10.51%	10.10%	10.86%	יחס הון עצמי רובד 1
5.76%	5.61%	5.92%	יחס המינוף
122%	118%	123%	יחס כיסוי הנדילות
3.1%	3.0%	3.0%	יחס סך ההכנסות לנכסים ממוצעים ⁽¹⁾
68.4%	68.8%	65.9%	יחס יעילות
			מדדי איכות אשראי עיקריים
1.02%	1.03%	1.03%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת האשראי לציבור
0.83%	0.93%	0.89%	שיעור חובות פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור
186%	165%	168%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי מיתרת אשראי לציבור פגום
0.16%	0.11%	0.09%	שיעור מחיקות חשבונאיות, נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.20%	0.20%	0.14%	שיעור הוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾

לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני	לשנת 2019		נתונים עיקריים מדוח רווח והפסד
	2018	2019	
	במיליוני ש"ח		
356	407		רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,199	1,300		הכנסות רבית, נטו
81	59		הוצאות בגין הפסדי אשראי
825	749		הכנסות שאינן מרבית
663	635		מזה: עמלות
1,392	1,351		הוצאות תפעוליות ואחרות
835	821		מזה: משכורות והוצאות נלוות
14	31		הוצאות סילוק
3.55	4.06		רווח נקי בסיסי למניה בת 0.05 ש"ח (בש"ח)

ליום			נתונים עיקריים מהמאזן
31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2018	30 ביוני 2019	
	במיליוני ש"ח		
134,120	134,254	135,067	סך כל הנכסים
31,303	33,090	33,900	מזה: מזומנים ופקדונות בבנקים
12,595	11,919	10,587	ניירות ערך
84,292	82,951	85,549	אשראי לציבור, נטו
125,707	125,989	126,362	סך כל ההתחייבויות
111,697	112,555	113,716	מזה: פקדונות הציבור
1,150	460	954	פקדונות מבנקים
4,989	5,012	4,034	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
8,093	7,961	8,366	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

נתונים נוספים			
31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2018	30 ביוני 2019	
7,860	7,635	8,960	מחיר מניה (באגורות)
355	155	190	דיבידנד למניה (באגורות)
1.9%	1.8%	1.9%	יחס הכנסות רבית, נטו לנכסים ממוצעים (באחוזים) ⁽¹⁾
1.0%	1.0%	0.9%	יחס עמלות לנכסים ממוצעים (באחוזים) ⁽¹⁾

(1) על בסיס שנתי.

הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילותה של קבוצת הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפים ולווים); סיכוני שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הרבית; סיכוני נזילות; סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות מידע; סיכון ציות והלבנת הון; סיכון אסטרטגי; סיכון מוניטין; סיכון משפטי.

כל הסיכונים המהותיים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל.

במסגרת תהליך ה-ICAAP (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.

הסיכונים המתפתחים העיקריים הינם סיכון תחרותי-אסטרטגי/מודל עסקי, סיכון רגולטורי, סיכוני סייבר ואבטחת מידע, סיכונים חוצי גבולות (Cross Border) וסיכון התנהלות (Conduct Risk). החל מהרבעון השני של השנה, נוסף לסיכונים המתפתחים העיקריים גם סיכון טכנולוגיות מידע, לאור זאת שהסיבה הטכנולוגית מורכבת ומשתנה והתלות בה גוברת, ונוצר הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית ובהגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות. מידע נוסף מפורט בדוחות הכספיים לשנת 2018.

יעדים ואסטרטגיה

הנהלת הבנק מכוונת ומונחת על ידי הדירקטוריון וועדותיו באשר לאסטרטגיה ולמדיניות העסקית של הבנק. במסגרת זו, מאושרים על ידי הדירקטוריון המטרות, היעדים הכמותיים והאיכותיים ותחומי הפעילות של הבנק.

על בסיס התכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק, מגישה ההנהלה לדירקטוריון תכניות עבודה שנתיות ואת תקציבי הבנק, תוך פירוט כמותי ואיכותי של תמהיל ההכנסות, ההוצאות וההשקעות, שהנהלת הבנק קבעה לעצמה כיעדים ארוכי טווח וכיעדים פרטיים לשנת העבודה השוטפת.

הדירקטוריון וועדותיו מפקחים ומבקרים את עבודת ההנהלה בכל הקשור ביישום האסטרטגיה והמדיניות העסקית, כפי שאושרו על ידם. הדירקטוריון גם מאשר את מדיניות ניהול הסיכונים הכוללת, לרבות קביעת מגבלות שונות לחשיפות בתחום סיכוני האשראי, השוק והנזילות. היחידות השונות בבנק, במערך הסינפים ובמטה, פועלות במסגרת נהלים וחוזרים כתובים המנחים אותן בפעילותן השוטפת. נהלים אלו מגדירים, בין היתר, את סמכויות היחידות השונות בבנק, ואת דרכי הפעולה בהן עליהן לנקוט.

הבנק פועל על פי תכנית אסטרטגית רב שנתית המתוקפת על ידי הדירקטוריון, מדי חצי שנה. התכנית מושתתת על התנהלות מידתית בכל תחומי הפעילות, מתוך שאיפה לרווחיות נאותה ויציבה, לאורך זמן.

לבנק תכנית אסטרטגית לשנים 2018-2016, אשר אושרה על ידי הדירקטוריון בחודש ספטמבר 2015 ונבחנת ומעודכנת על ידו פעמיים בשנה. יעדי העל של התכנית הם במונחי תשואה על הון מעל רבית חסרת סיכון ויחס יעילות. הבנק קידם ומקדם במהלך השנים תכניות אסטרטגיות שונות בתחומי פעילות שונים, בהלימה לחזון הבנק ולדגשים האסטרטגיים שלו ועל פי השינויים הקיימים והעתידיים בסביבת הפעילות שלו.

ביום 17 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הקבוצה בהיבט מהלכי התייעלות, לשנים 2016 ועד 2020. הבנק החל לגבש אסטרטגיה תאגידית עדכנית, בהתאם לשינויים האחרונים בבנק ובסביבת הפעילות שלו, ומתוך ראייה קדימה על עולם הבנקאות. הבנק בוחן, כאמור, מדי חצי שנה, את התכנית בהתייחס לסביבה המאקרו כלכלית, להתפתחויות התחרותיות במשק, לסביבה הרגולטורית, להתפתחויות הטכנולוגיות ולשינויים התכופים בסביבת הדיגיטל והסייבר וכן לשינויים שחלים בקבוצת הבנק, ומעדכן במידת הצורך את התכנית והמהלכים הנובעים מהתכנית האסטרטגית.

הבנק שם דגש על מתן ערך מוסף ללקוחותיו וזאת בהתאם לצרכיו של כל לקוח, לרבות בתחום הדיגיטל והמענה הטכנולוגי; מיקודן של חברת הבת מסד והחברות שמוזגו (יובנק, פאג'י ואוצר החייל) בניהול הפעילות הייחודיות להן, ובעיקר בקידום תחום הקמעונאות והעסקים הקטנים; שמירה על מובילותו בשוק ההון; הובלת מהלכי התייעלות בהוצאות תוך יעול מצבת כח אדם, שיפור תהליכים, המשך התייעלות ברשת הסינוף ושימוש גובר בערוצי הבנקאות הישירה; וחיזוק תרבות מכוונת ביצועים ומדידה בקבוצה, בד בבד עם ניהול סיכונים מושכל.

בשנת 2018, הושקה אסטרטגיית הדיגיטל של הבנק (אושרה בסוף שנת 2017), אשר מטרתה לתמוך באסטרטגיה העסקית של הבנק. כחלק מאסטרטגיית הדיגיטל ובהלימה לאסטרטגיית הבנק "משקיעים בך", הבנק מפתח מענה דיגיטלי מותאם וממוקד בצרכי הלקוח. הבנק שם דגש על פתרונות אשר ניתן יהיה לשלב בממשקים מול הלקוח ובכך לשפר את חווית הלקוח ולתת לו ערך מוסף בעולמות הפיננסיים השונים, ובפרט בעולמות שוק ההון. בנוסף, הבנק מקדם חדשנות באמצעות הטמעת מוצרים וטכנולוגיות מחברות הזנק, זאת לצד הפעילות השוטפת לפיתוח מוצרים וטכנולוגיות in-house באמצעות מערך ה-IT של הבנק. לצורך מימוש כל זאת, אף הוקמה מחלקה ייעודית לטיפול הוליסטי בתחום החדשנות והדיגיטל.

בנוסף, בשנת 2019 סיים הבנק לגבש תכנית אסטרטגית חדשה בעולמות תשתיות המחשוב. מטרת התכנית היא לשפר את יכולתו של הבנק לפעול בסביבת הבנקאות המשתנה, בין היתר על ידי קיצור זמני תגובה והגברת הגמישות.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

11	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
13	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
17	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
26	מגזרי הפעילות הפיקוחיים
31	חברות מוחזקות עיקריות

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

התפתחויות כלכליות עיקריות

להלן ההתפתחויות הכלכליות העיקריות שהשפיעו על הסביבה הכלכלית בה פעל ענף הבנקאות בישראל, במחצית הראשונה של שנת 2019.

צמיחה

האינדיקטורים האחרונים לפעילות הריאלית שפורסמו, ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם במחצית הראשונה של שנת 2019, כאשר האומדן לרבעון הראשון של שנת 2019 הצביע על עלייה של 5.0% בתמ"ג. שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית וביטחון תעסוקתי גבוה, ולאורך זמן נחזית מגמה של התגברות הצמיחה. המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל עלה במהלך חמשת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-1.4%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. בתחזית חטיבת המחקר של בנק ישראל, מחודש יולי 2019, הורדה תחזית הצמיחה בקצב התוצר לשנת 2019 ל-3.1%, ותחזית הצמיחה לשנת 2020 נותרה על 3.5%.

תקציב המדינה

במחצית הראשונה של שנת 2019 נמדד גירעון בסך 21.9 מיליארד ש"ח בפעילות התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 7.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון המתוכנן לשנת 2019 עומד על 40.2 מיליארד ש"ח שהם 2.9% מהתמ"ג. ב-12 החודשים האחרונים (יולי 2018 - יוני 2019) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 3.9% מהתמ"ג. חברת דירוג האשראי העולמית Fitch אישרה בחודש מרס 2019 את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ עם תחזית יציבה.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק נמצאת במגמה של עלייה וזאת לאחר שמדד המחירים לצרכן עלה בששת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-0.9% (מדד "בגין"). המדד "הידוע" עלה בשיעור של 1.2% ב-12 החודשים האחרונים (יוני 2019 בהשוואה ליוני 2018) עלה מדד המחירים לצרכן ב-0.8%. על פי הערכת בנק ישראל, האינפלציה בשנת 2019 ובשנת 2020 תעמוד על 1.6%. נכון לחודש מאי 2019, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור של 1.3%.

שוק הדיור

הפרסומים האחרונים משקפים עלייה במחירי הדירות. על פי מדד מחירי הדירות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס"), שפורסם בחודש יולי 2019, נרשמה עלייה של 0.5% במחירי הדירות בחודשים אפריל-מאי 2019, בהשוואה לעסקאות שבוצעו בחודשים מרס-אפריל 2019. מחירי העסקאות בחודשים אפריל-מאי 2019 עלו ב-1.6%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד.

שוק העבודה

שיעור האבטלה הינו נמוך ובירידה, כאשר ברבעון השני של שנת 2019 עמד על 3.9%, בהשוואה ל-4.0% ברבעון הראשון של השנה.

שער החליפין

במחצית הראשונה של שנת 2019, ירד שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-4.9% ושער החליפין של השקל מול האירו ירד בשיעור של כ-5.4%.

רביית בנק ישראל

בחודש נובמבר 2018, העלה בנק ישראל את הרבית, לראשונה מחודש פברואר 2015, ב-0.15% נקודות אחוז לרמה של 0.25%. על פי הערכות מחלקת המחקר בבנק ישראל, הרבית צפויה לעלות לשיעור של 0.5% ברבעון השלישי של שנת 2019 ותעלה פעמיים במהלך שנת 2020, לשיעור של 1.0%. בחודש יולי 2019, העריך בנק ישראל כי למשך זמן ממושך לא תהיה החלטה להעלות את הרבית.

הסביבה הגלובלית

הסיכונים הנשקפים לכלכלה העולמית מוסיפים להיות משמעותיים בעיקר לנוכח "מלחמת הסחר", הסיכון הפוליטי באירופה ובמפרץ הפרסי והחשש להאטה בסין. תחזיות לסחר העולמי והצמיחה של מרבית הגושים התעדכנו כלפי מטה. ההאטה בסחר העולמי נמשכת ובניגוד למגמה בשנים האחרונות, קצב הגידול בסחר צפוי להיות נמוך מקצב הגידול בתמ"ג העולמי. בשווקים הפיננסיים נרשמו עליות שערים במדדי המניות, ותשואות האג"ח הממשלתיות ירדו באופן חד, על רקע הצפי לחידוש תהליך ההרחבה המוניטרית של הבנקים המרכזיים העיקריים.

בארה"ב, לאחר שלוש שנים שבמהלכן העלה ה-FED את הרבית לאט ובהדרגה, בחודש יולי 2019 הוריד ה-FED את הרבית, לראשונה מאז המשבר הפיננסי של שנת 2008. עם זאת, לדברי יו"ר ה-FED לא מדובר בתחילתה של מגמה.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך המחצית הראשונה של שנת 2019 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 עלה בכ-9.2% ומדד ת"א 125 עלה בכ-11.4%. מדד האג"ח הכללי עלה בכ-4.9%. במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמת ירידה, במהלך המחצית הראשונה של שנת 2019. מדד ה-S&P-500 עלה בכ-17.3% במהלך המחצית הראשונה של שנת 2019. באירופה, עלה מדד היורסטוקס-600 בכ-14.0%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) עלה בכ-9.2%.

לפרטים נוספים, ראה [התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם](#), לפרק ממשל תאגידי, פרטים נוספים.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות, וברווח כולל אחר

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במחצית הראשונה של השנה הסתכם ב-407 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-356 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 14.3%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) עמדה בתקופה ינואר-יוני 2019 על שיעור של 10.2%, בהשוואה ל-9.3% בתקופה המקבילה אשתקד ובכל שנת 2018.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השני של השנה הסתכם ב-224 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-219 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.3%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק (על בסיס שנתי) עמדה ברבעון השני של השנה על 11.3%, בהשוואה ל-11.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

תמצית דוח רווח והפסד

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני			
2018	2019	שינוי	2018	2019	שינוי	
במיליון ש"ח	במיליון ש"ח	ב-%	במיליון ש"ח	במיליון ש"ח	ב-%	
1,286	1,412	9.8	662	731	10.4	רווח מימוני, נטו ⁽¹⁾
81	59	(27.2)	54	23	(59.3)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,205	1,353	12.3	608	708	16.6	רווח מימוני, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
663	635	(4.2)	325	315	(3.1)	עמלות
75	2	(97.3)	52	1	(98.1)	הכנסות אחרות
1,392	1,351	(2.9)	655	678	3.5	הוצאות תפעוליות ואחרות
551	639	16.0	330	346	5.2	רווח לפני מסים
199	238	19.6	117	127	8.5	הפרשה למסים על הרווח
19	24	26.3	13	14	-	חלק הבנק ברווחי חברה כלולה לאחר השפעת המס
						רווח נקי:
371	425	14.6	226	233	3.1	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(15)	(18)	20.0	(7)	(9)	28.6	רווח המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
356	407	14.3	219	224	2.3	המיוחס לבעלי מניות הבנק
9.3%	10.2%		11.7%	11.3%		תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) סעיפי רווח והפסד לעיל הוצגו במתכונת שונה מתמצית דוח רווח והפסד באופן המאפשר ניתוח טוב יותר של התוצאות הפיננסיות. השינוי בא לידי ביטוי באמצעות מיון של הכנסות הרבית, נטו והכנסות המימון שאינן מרבית לרווח המימוני, נטו.

רווחיות בניטרול רכיבים מסויימים

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2018	2019	2018	2019	
במיליון ש"ח	במיליון ש"ח	במיליון ש"ח	במיליון ש"ח	
356	407	219	224	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק - כפי שדווח
				בניטרול ⁽¹⁾
-	-	(33)	-	רווח ממכירת נכסים בחברות מאוחדות
29	-	-	-	הפרשה לתביעות עובדי הבנק למענק
23	4	7	-	הוצאות בגין מיזוג אוצר החייל
362	411	193	224	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק בניטרול הרכיבים לעיל
9.5%	10.3%	10.2%	11.3%	תשואה

(1) ראו להלן פרטים בדבר הרכיבים שנוטרלו.

פרטים בדבר הרכיבים שנוטרלו

רווח ממכירת נכסים בחברות מאוחדות - ביום 14 במרס 2018, הושלמה מכירת נכס הנדל"ן שהיה בבעלות פיבי שווייץ בע"מ. הרווח מהמכירה בסך של 19 מיליון ש"ח נכלל ברבעון הראשון של שנת 2018 בהכנסות אחרות (ההשפעה על הרווח הנקי - 13 מיליון ש"ח).

ביום 21 ביוני 2018, הושלמה מכירת זכויות אוצר החייל בבניין בו פעלה הנהלת החברה. הרווח מהמכירה בסך של 46 מיליון ש"ח, נכלל ברבעון השני של שנת 2018 בהכנסות אחרות (ההשפעה על הרווח הנקי - 33 מיליון ש"ח).

הפרשה לתביעות עובדי הבנק למענק - בתקופה המקבילה אשתקד נרשמה הפרשה למענק עקב השלכות פסק דין שניתן בקשר לתביעת ועד המנהלים לתשלום מענק בסך של 45 מיליון ש"ח (ההשפעה על הרווח הנקי - 29 מיליון ש"ח).

הפרשה להוצאות בגין מיזוג אוצר החייל - ההוצאות בגין פיצויי פרישה אשר נכללו בדוח רווח והפסד בתקופה המקבילה אשתקד הסתכמו ב-34 מיליון ש"ח (ההשפעה על הרווח הנקי - 23 מיליון ש"ח).

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח המימוני נטו

בכדי לנתח את הרווח מפעילות מימון יש לכלול ברווח בנוסף להכנסות והוצאות רבית גם הכנסות והוצאות מימון שאינן מרבית. הכנסות אלה כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי ההוגן של נגזרים, המהווים חלק בלתי נפרד מניהול סיכונים הרבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, המהווה חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה למדד המחירים לצרכן.

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו

מחצית ראשונה		2018				2019		
2018	2019	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח						
1,473	1,638	654	819	756	772	727	911	הכנסות רבית
274	338	70	204	122	119	92	246	הוצאות רבית
1,199	1,300	584	615	634	653	635	665	הכנסות רבית, נטו
87	112	40	47	108	36	46	66	הכנסות מימון שאינן מרבית
1,286	1,412	624	662	742	689	681	731	סך הרווח המימוני, נטו

להלן ניתוח של סך הרווח המימוני, נטו

מחצית ראשונה		2018				2019		
2018	2019	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח						
1,265	1,384	618	647	662	684	675	709	רווח מפעילות שוטפת
12	(3)	1	11	3	3	(5)	2	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
6	9	1	5	-	3	4	5	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
3	22	4	(1)	77	(1)	7	15	רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות
1,286	1,412	624	662	742	689	681	731	רווח מימוני, נטו

ברוח המימוני מפעילות שוטפת חל גידול בשיעור של 9.4%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. גידול זה נובע בעיקר מגידול בהיקפי הפעילות.

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית:

לששת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני		
2018	2019	
באחוזים		
2.49	2.75	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי רבית
0.77	0.99	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות רבית
1.72	1.76	פער הרבית הכולל
2.02	2.18	יחס בין הכנסות מרבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הרבית

למידע נוסף בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות רבית, ראה נספח 1 לפרק מממשל תאגידי.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-59 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-81 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. להלן פרטים לגבי ההוצאות בגין הפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים:

לששת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני		
2018	2019	
במיליון ש"ח		
127	101	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(100)	(105)	קיטון בהוצאה הפרטנית וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
27	(4)	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו בגין הפסדי אשראי
54	63	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
81	59	סך כל ההוצאות בגין הפסדי אשראי
		מזה:
51	20	הוצאות בגין אשראי מסחרי
4	2	הוצאות בגין אשראי לדיור
26	37	הוצאות בגין אשראי פרטי אחר
0.07%	(0.01%)	שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.13%	0.15%	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾
0.20%	0.14%	שיעור סך כל ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור ⁽¹⁾

(1) על בסיס שנתי.

למידע נוסף בדבר ההוצאות בגין הפסדי אשראי ראה פרק סקירת הסיכונים להלן.

ההכנסות מעמלות הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-635 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-663 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.2%.

להלן התפלגות ההכנסות מעמלות:

לששת החודשים שנתיים ביום			
שינוי	2018 ביום 30	2019 ביום 30	
במיליון ש"ח			
ב-%			
(6.6)	121	113	ניהול חשבון
(7.5)	53	49	כרטיסי אשראי
(3.5)	312	301	פעילות בשוק ההון
(1.4)	73	72	הפרשי המרה
(2.2)	45	44	עמלות מעסקי מימון
(5.1)	59	56	עמלות אחרות
(4.2)	663	635	סך כל העמלות

ההכנסות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-75 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון שנבע בעיקר מיירידה ברווח ממימוש נכסים. ביום 21 ביוני 2018, הושלמה מכירת זכויות אוצר החייל בבניין בו פעלה הנהלת החברה. הרווח מהמכירה שנכלל בסעיף זה בתקופה המקבילה אשתקד, הסתכם ב-46 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס. ביום 14 במרס 2018, הושלמה מכירת נכס הנדל"ן, שהיה בבעלות פיבי שוויץ בע"מ. הרווח מהמכירה שנכלל בסעיף זה בתקופה המקבילה אשתקד, הסתכם ב-19 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-1,351 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,392 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2.9%. להלן פירוט של ההוצאות התפעוליות והאחרות:

לששת החודשים שנסתיימו ביום		
30 ביוני 2018	30 ביוני 2019	
במיליוני ש"ח		
835	821	משכורות והוצאות נלוות
190	180	אחזקה ופחת בנינים וציוד
45	46	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
34	6	הוצאות בגין מיזוג אוצר החייל
14	30	הוצאות סילוק וצמצום
274	268	הוצאות אחרות למעט צמצום וסילוק
1,392	1,351	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-821 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-835 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 1.7%, המוסבר בעיקר מקיטון בעלויות השכר עקב צמצום במצבת העובדים בקבוצה, שקוזז בחלקו בעליית השכר.

הוצאות אחזקה ופחת בנינים וציוד הסתכמו ב-180 מיליון ש"ח בהשוואה ל-190 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 5.3%, שנבע בעיקר מירידה בהיקף הנדל"ן בקבוצה עקב מהלכי התייעלות.

ההוצאות האחרות הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-304 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-322 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 5.6%, שנבע בעיקר מקיטון בסך של 28 מיליון ש"ח בהוצאות בגין מיזוג אוצר החייל. קיטון זה קוזז בחלקו בגידול בהוצאות סילוק בסך של 17 מיליון ש"ח.

ההפרשה למסים על הרווח הסתכמה במחצית הראשונה של השנה ב-238 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-199 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי הגיע ל-37.2%, בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי של 34.2%.

חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס הסתכם ב-24 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-19 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-463 מיליון ש"ח, סכום זה הושפע מהרווח הנקי לתקופה המיוחס לבעלי מניות הבנק בסך של 407 מיליון ש"ח ומרווח כולל אחר בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי שוק בסך של 49 מיליון ש"ח.

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתייבויות, ההון והלימות ההון

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 30 ביוני 2019 הסתכם ב-135,067 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-134,120 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018.

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי	31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2019	
ב- %		במיליון ש"ח	
1.5	84,292	85,549	אשראי לציבור, נטו
(15.9)	12,595	10,587	ניירות ערך
8.3	31,303	33,900	מזומנים ופקדונות בבנקים
1.8	111,697	113,716	פקדונות הציבור
(19.1)	4,989	4,034	אגרות חוב וכתבי התייבות נדחים
3.4	8,093	8,366	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

ב. להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים:

שינוי	31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2019	
ב- %		במיליון ש"ח	
			מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים למעט נגזרים:
			אשראי תעודות
			ערבויות והתייבויות אחרות
			מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
			מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
			מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו ומסגרות להשאלת ניירות ערך
			התייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן והתייבויות להוצאת ערבויות
			סך הכל
(38.8)	281	172	
3.3	7,840	8,095	
(1.4)	2,405	2,372	
0.7	9,568	9,636	
4.6	7,726	8,083	
(11.4)	6,679	5,916	
(0.7)	34,499	34,274	

מכשירים פיננסיים נגזרים:

31 בדצמבר 2018			30 ביוני 2019			
ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	
						במיליון ש"ח
29,110	223	208	22,867	380	238	חוזי רבית
60,101	422	540	69,528	369	342	חוזי מטבע
45,227	651	650	45,478	356	356	חוזים בגין מניות
100	1	1	36	2	2	חוזי סחורות ואחרים
134,538	1,297	1,399	137,909	1,107	938	סך הכל

האשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2019 הסתכם ב-85,549 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-84,292 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 1.5%.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור ליום			יתרה ליום			
31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2019	שינוי	31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2019		
%	%	במיליון ש"ח	%	במיליון ש"ח		
82.5	83.2	2.3	69,600	71,176	מטבע ישראלי	- לא צמוד
12.0	11.5	(1.9)	10,073	9,883	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)	- צמוד למדד
4.8	4.7	(2.1)	4,065	3,981	פריטים לא כספיים	
0.7	0.6	(8.1)	554	509	סך הכל	
100.0	100.0	1.5	84,292	85,549		

אשראי לציבור, ברוטו לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2018	31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2018	30 ביוני 2019	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(0.3)	(1.8)	17,052	17,322	17,008	עסקים גדולים
0.4	(0.3)	5,816	5,860	5,842	עסקים בינוניים
1.1	3.1	15,948	15,646	16,128	עסקים קטנים וזעירים
2.1	4.5	21,040	20,560	21,481	משקי בית ללא הלוואות לדיוור
2.2	5.3	24,319	23,595	24,855	הלוואות לדיוור
3.9	(1.9)	51	54	53	בנקאות פרטית
14.5	38.1	934	774	1,069	גופים מוסדיים
1.5	3.1	85,160	83,811	86,436	סך הכל
מזה: אשראי צרכני ללא הלוואות לדיוור וכרטיסי אשראי					
2.3	4.4	17,720	17,363	18,124	משקי בית
(4.5)	(8.7)	22	23	21	בנקאות פרטית
2.3	4.4	17,742	17,386	18,145	סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור, ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור, הסתכם ביום 30 ביוני 2019 ב-121,060 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-120,495 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 0.5%.

להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 30 ביוני 2019		ענף משק
שינוי	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור	
ב-%	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	
(7.0)	12.9	15,507	11.9	14,427	שירותים פיננסיים (כולל חברות אחזקה)
1.9	12.9	15,547	13.1	15,843	בינוי ונדל"ן
(1.3)	8.6	10,330	8.4	10,194	תעשייה
(2.6)	6.6	7,981	6.4	7,770	מסחר
2.4	48.8	58,779	49.7	60,198	לקוחות פרטיים, לרבות הלוואות לדיוור
2.2	10.2	12,351	10.5	12,628	אחרים
0.5	100.0	120,495	100.0	121,060	סך הכל

להלן החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה (לפי גודל חבות ברוטו לפני ניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים):

ליום 30 ביוני 2019				ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני*		
במיליוני ש"ח					
498	1,077	270	807	שירותים פיננסיים	1.
60	930	4	926	שירותים פיננסיים	2.
835	835	835	-	תעשייה	3.
727	727	6	721	שירותים פיננסיים	4.
700	700	-	700	שירותים פיננסיים	5.
507	507	132	375	אספקת חשמל ומים	6.

ליום 31 בדצמבר 2018				ענף משק	לווה מספר
סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני*		
במיליוני ש"ח					
763	2,223	224	1,999	שירותים פיננסיים	1.
906	906	6	900	שירותים פיננסיים	2.
868	868	738	130	תעשייה	3.
700	700	-	700	שירותים פיננסיים	4.
-	432	-	432	שירותים פיננסיים	5.
402	402	172	230	אספקת חשמל ומים	6.

* כולל אשראי לציבור, השקעה באגרות חוב ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

ההשקעה בניירות ערך ליום 30 ביוני 2019 הסתכמה ב-10,587 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-12,595 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, קיטון בשיעור של 15.9%. להלן הרכב התיק:

חלק מסך ניירות הערך		יתרה ליום		
31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2019	31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2019	
		במיליוני ש"ח		
77.4	77.0	9,742	8,157	אגרות חוב ממשלתיות
5.5	3.8	698	401	אגרות חוב של בנקים ⁽¹⁾
6.4	8.5	803	895	קונצרני ומגובי נכסים
8.9	8.1	1,125	857	קונצרני ומגובי נכסים בערבות ממשלות
1.8	2.6	227	277	מניות ⁽²⁾
100.0	100.0	12,595	10,587	סך הכל

(1) היתרה כוללת גם אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות הנפקה של בנקים.

כולל אגרות חוב של בנקים זרים במט"ח בבעלות ובערבות ממשלות זרות בסך של 276 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2018 - 531 מיליון ש"ח).

(2) ההשקעה במניות כוללת, בין היתר, השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 98 מיליון ש"ח, השקעה במניות ובסלי מדדי מניות במט"ח בסך של 80 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות ובסלי מדדי מניות הנסחרות בבורסה בתל-אביב בסך של 67 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2018 - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 123 מיליון ש"ח, השקעה במניות ובסלי מדדי מניות במט"ח בסך של 77 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות הנסחרות בבורסה בתל-אביב בסך של 19 מיליון ש"ח).

להלן התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך ליום				יתרה ליום		
31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2019	שינוי במיליוני ש"ח	%	31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2019	
%	%	%			במיליוני ש"ח	
						מטבעי ישראל
33.7	32.1	(20.0)	(848)	4,250	3,402	- לא צמוד
5.7	3.7	(45.4)	(323)	712	389	- צמוד למדד
58.8	61.6	(12.0)	(887)	7,406	6,519	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
1.8	2.6	22.0	50	227	277	פריטים לא כספיים
100.0	100.0	(15.9)	(2,008)	12,595	10,587	סך הכל

להלן פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים את הבנק לשם קביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 30 ביוני 2019:

מחיר מצוטט בשוק פעיל במיליוני ש"ח	מחיר אינדיקטיבי*	מחיר מצד נגדי לעסקה**	סך הכל	
166	7	104	277	מניות וקרנות השקעה פרטיות
3,122	-	-	3,122	אגרות חוב ממשלתיות במטבעי ישראל
404	265	-	669	אגרות חוב קונצרניות במטבעי ישראל
134	5,987	-	6,121	אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות נכסים
-	398	-	398	אגרות חוב מגובות משכנתא (MBS)
3,826	6,657	104	10,587	סך הכל
36.1	62.9	1.0	100.0	% מהתיק

* מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על מודלים פנימיים שנקבעו על ידי הבנק.

** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה. לגבי קרנות השקעה פרטיות, בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך מתבססת על הדוחות הכספיים שלהן.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות:

יתרה ליום		
30 ביוני 2019	31 בדצמבר 2018	
במיליוני ש"ח		
3,288	3,491	ישראל (כולל ממשלת ישראל - 3,149 מיליון ש"ח; 31.12.18 - 3,364 מיליון ש"ח)
1,978	2,051	ארצות הברית (כולל ממשלת ארצות הברית - 1,859 מיליון ש"ח; 31.12.18 - 1,944 מיליון ש"ח)
188	96	צרפת
128	459	קנדה
374	547	גרמניה (כולל ממשלת גרמניה או בערבותה)
38	93	אירופה - אחרים (2 מדינות; 31.12.18 - 2 מדינות)
-	29	בריטניה
127	204	המזרח הרחוק, ניו זילנד ואחרים (5 מדינות; 31.12.18 - 5 מדינות)
6,121	6,970	סך הכל

יצוין כי בכל אחת מהמדינות (למעט ממשלת ישראל וממשלת ארצות הברית), אין מנפיק שיתרת אגרות החוב שלו עולה על 2% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי, לפי ענפי משק:

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2019	
במיליוני ש"ח		
72	71	שירותים פיננסיים
68	34	בנקים
46	33	תעשייה
139	150	חשמל ומים
161	189	בניה ונדל"ן
9	8	תקשורת ושירותי מחשב
50	51	מסחר
63	101	תחבורה
23	27	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
5	5	שירותים ציבוריים
636	669	סך הכל

להלן הרכב תיק אגרות החוב במט"ח בקבוצת הבנק:

- **אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח שאינן מגובות נכסים** - מסתכמות ב-6,121 מיליון ש"ח (1,716 מיליון דולר) (כולל חברות זרות בסך של 947 מיליון ש"ח, אגרות חוב של חברות ישראליות במט"ח, שרובן נסחרות בחו"ל בסך של 139 מיליון ש"ח, אגרות חוב מדינת ישראל במט"ח בסך של 3,149 מיליון ש"ח ואגרות חוב ממשלתיות זרות בסך של 1,886 מיליון ש"ח). כל אגרות החוב הזרות הכלולות בתיק מדורגות בדירוג השקעה (Investment Grade) - בקבוצת דירוג A ומעלה, כאשר כ-2% מהחשיפה הינה למוסדות בנקאיים ופיננסיים מובילים במדינות OECD. תיק השקעה זה מפוזר כך שהחשיפה למנפיק יחיד (למעט ממשלת ישראל או ארצות הברית) אינה עולה על 4% מהיקף תיק אגרות החוב במט"ח. משך החיים הממוצע בתיק אגרות החוב הזרות במט"ח עומד על כ-3.5 שנים. יתרת הרווחים ברוטו שטרם מומשה (הכלולה בהון במסגרת התאמות לשווי הוגן בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה) ליום הדיווח בגין תיק זה עמדה על כ-36 מיליון ש"ח (כ-10 מיליון דולר), בהשוואה ל-6 מיליון ש"ח (כ-2 מיליון דולר) ליום 31 בדצמבר 2018.

- **אגרות חוב מגובות במשכנתאות (MBS - Mortgage Backed Securities)** - מסתכמות ב-398 מיליון ש"ח (112 מיליון דולר). מתוכן אגרות חוב בסך של 396 מיליון ש"ח (111 מיליון דולר) הונפקו על ידי חברה בבעלות מלאה של ממשלת ארה"ב (Ginnie Mae) והיתרה בסך של כ-2 מיליון ש"ח (1 מיליון דולר) הונפקה על ידי סוכנויות פדרליות בארה"ב Freddie Mac-I Fannie Mae.

להלן ניתוח רגישות ליום 30 ביוני 2019 של השפעת שינויים בשערי הרבית על קצב הפרעונות המוקדמים והשווי ההוגן של תיק אגרות החוב מגובות המשכנתא (כולל גידור כלכלי של עסקאות החלפת רבית):

שינוי בקצב הפרעונות המוקדמים	שינוי בשווי ההוגן	
		בנקודות אחוז
(10)	(6.3)	עלייה של 200 נקודות בסיס
(7.3)	(2.4)	עלייה של 100 נקודות בסיס
23	0.5	ירידה של 100 נקודות בסיס
43.6	0.3	ירידה של 200 נקודות בסיס

יתרת הרווחים, נטו (לפני השפעת המס), הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר, בגין הפער בין השווי ההוגן של אגרות החוב בתיק הזמין למכירה לבין עלותם המופחתת, ליום 30 ביוני 2019 הסתכמה ב-54 מיליון ש"ח.

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 30 ביוני 2019 הסתכמו ב-33,900 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31,303 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 8.3%.

פקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2019 הסתכמו ב-113,716 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-111,697 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 1.8%.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2019	31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2019	השינוי	
%	%		במיליוני ש"ח	%	במיליוני ש"ח
77.3	77.3	86,317	87,961	1.9	1,644
5.2	5.2	5,858	5,894	0.6	36
17.0	17.0	18,968	19,349	2.0	381
0.5	0.5	554	512	(7.6)	(42)
100.0	100.0	111,697	113,716	1.8	2,019
מטבע ישראל					
- לא צמוד					
- צמוד למדד					
מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)					
פריטים לא כספיים					
סך הכל					

פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות פיקוחיים:

השינוי לעומת		יתרה ליום			
31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2019	31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2019	30 ביוני 2019	
%-ב				במיליוני ש"ח	
3.7	2.4	9,212	9,323	9,551	עסקים גדולים
(6.0)	3.3	5,167	4,699	4,856	עסקים בינוניים
(0.6)	0.1	17,802	17,679	17,703	עסקים קטנים וזעירים
1.8	7.6	50,300	47,558	51,194	משקי בית
(4.7)	(2.4)	8,029	7,840	7,654	בנקאות פרטית
7.4	(10.6)	21,187	25,456	22,758	גופים מוסדיים
1.8	1.0	111,697	112,555	113,716	סך הכל

תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק

סך תיק ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק ליום 30 ביוני 2019 עמד על 319 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-304 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2018.

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 ביוני 2019 הסתכמו ב-4,034 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-4,989 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018. קיטון בשיעור של 19.1%.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ביום 30 ביוני 2019 ב-8,366 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8,093 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, גידול בשיעור של 3.4%.
לפרטים בדבר התפתחות הרווח הכולל האחר, ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר.

הלימות ההון

יחסי הון מינימאליים

הבנק מיישם את הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בנושא מדידה והלימות הון כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל. היישום היה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".
בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים, נדרש הבנק לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5% וזאת כתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית.
ליחסי הון מינימאליים אלו מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח.
בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים על ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח הינם 9.31%- ו-12.81% בהתאמה.

- יעדי ההון הפנימיים שנקבעו על ידי הדיקטוריון, לא יפחתו מאלה הרגולטוריים, כדלקמן:
- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.31% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.81%.
 - במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

הוראות באזל 3

בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לכך, החל מיום 1 בינואר 2019 עומדת התקרה על 30%.

מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית

- ביום 12 בינואר 2016, הופץ מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. לפי המכתב, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תכנית רב שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאי המכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התכנית לתקופה של חמש שנים בקו ישר. ביום 16 בספטמבר 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב אשר מאריך את תוקף הנחיות אלו עד ליום 31 בדצמבר 2019.
- ביום 17 בנובמבר 2016, אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הקבוצה בהיבט מהלכי התייעלות שעלותה הוערכה בכ-207 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס). ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי התייעלות, נכון ליום 30 ביוני 2019, היה מביא לקיטון של כ-0.09% ביחסי הלימות ההון.
 - במהלך שנת 2018 קיבל דירקטוריון הבנק החלטה על ביצוע מהלכי התייעלות נוספים באוצר החייל. ברבעון השלישי של שנת 2018 התקבלה החלטה על מיזוג וביום 1 בינואר 2019 מוזג אוצר החייל עם ולתוך הבנק. החלטות אלו והשלכותיהן הצפויות הינן מעבר לתוכנית התייעלות המקורית של הקבוצה משנת 2016. בגין מהלכים אלה ביצעה הקבוצה הפרשה לפיצויים מוגדלים בסך של 82 מיליון ש"ח (53 מיליון נטו לאחר השפעת המס). ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי התייעלות, נכון ליום 30 ביוני 2019 היה מביא לקיטון נוסף של 0.07% ביחסי הלימות ההון.

יישום ההוראות

כאמור לעיל, הבנק מיישם את ההוראות באזל לפי הוראות בנק ישראל.

במסגרת הנדבך הראשון, הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל לסיכונים האשראי, השוק והסיכונים התפעוליים. במסגרת הנדבך השני, הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. מסמך ה-ICAAP לנתוני 30 ביוני 2018 הוגש כנדרש לבנק ישראל והבנק נמצא בתהליך הכנת המסמך לנתוני ה-31 במרס 2019. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בבנק משמשת בסיס לתהליך הפנימי המבוצע בחברה הבת הבנקאית בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי שלה.

יתרה ליום		
31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2019	
		1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
8,321	8,593	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2,713	2,370	הון רובד 2, לאחר ניכויים
11,034	10,963	סך כל ההון הכולל
		2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
71,847	71,934	סיכון אשראי
889	715	סיכונים שוק
6,401	6,440	סיכון תפעולי
79,137	79,089	סך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון
		3. יחס ההון לרכיבי סיכון
10.51%	10.86%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.94%	13.86%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.31%	9.31%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.81%	12.81%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2019 עמד על 10.86%, בהשוואה ל-10.51% ליום 31 בדצמבר 2018. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 ביוני 2019 עמד על 13.86%, בהשוואה ל-13.94% ליום 31 בדצמבר 2018.

ההון הכולל ליום 30 ביוני 2019 הסתכם ב-10,963 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-11,034 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2018. בסיס ההון הושפע מחד מרווח בסך של 407 מיליון ש"ח ומרווח כולל אחר בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי שוק בסך של 49 מיליון ש"ח. מאידך, גידול זה קוּזַז בידידנד ששולם בסך של 190 מיליון ש"ח ומקיטון בסך של 349 מיליון ש"ח במכשירים שהונפקו על ידי הבנק הכשירים להכללה בהון הפיקוחי. נכסי הסיכון ליום 30 ביוני 2019 הסתכמו ב-79,089 מיליון ש"ח בהשוואה ל-79,137 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2018.

יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברה בת משמעותית בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל):

בנק מסד בע"מ		
31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2019	באחוזים
13.04%	13.16%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.12%	14.24%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס מינוף - הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין 218 של המפקח על הבנקים בנושא יחס המינוף. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (כולל את הבנק). תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף מזערי החל מיום 1 בינואר 2018. יחס המינוף ליום 30 ביוני 2019 עומד על 5.92%, בהשוואה ל-5.76% ליום 31 בדצמבר 2018.

מדיניות חלוקת דיבידנד

בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד שאישר דירקטוריון הבנק (כפי שעודכנה ביום 9 ביוני 2015 וביום 14 באוגוסט 2017), הבנק יחלק כדיבידנד בכל שנה עד 50% מהרווח הנקי השנתי של הבנק הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים הרגולטוריים ומהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה החוקית. יובהר כי החל משנת 2017, הרווח הנקי השנתי מתייחס לרווח הנקי השנתי של השנה השוטפת.

אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל. מובהר בזאת כי כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין, בצירוף כל הפרטים הנדרשים על פי דין.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות נוספות כמפורט בבאור 24א' לדוחות הכספיים לשנת 2018.

להלן פרטים בדבר הדיבידנד שחולק על ידי הבנק משנת 2017:

יום ההכרזה	יום התשלום	סך הכל דיבידנד ששולם במיליוני ש"ח	דיבידנד למניה בש"ח
15 במרס 2017	2 באפריל 2017	70	0.70
23 במאי 2017	14 ביוני 2017	70	0.70
14 באוגוסט 2017	31 באוגוסט 2017	70	0.70
14 בנובמבר 2017	3 בדצמבר 2017	100	1.00
5 במרס 2018	21 במרס 2018	95	0.95
28 במאי 2018	5 ביוני 2018	60	0.60
14 באוגוסט 2018	2 בספטמבר 2018	100	1.00
20 בנובמבר 2018	9 בדצמבר 2018	100	1.00
12 במרס 2019	20 במרס 2019	105	1.05
28 במאי 2019	17 ביוני 2019	85	0.85

לאחר תאריך המאזן, ביום 13 באוגוסט 2019, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 110 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 21 באוגוסט 2019 ויום התשלום יהיה 29 באוגוסט 2019. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים

הדיווח על מגזרי פעילות הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. דיווח זה שונה במהותו ממגזרי הפעילות המשמשים את הבנק לפי גישת ההנהלה, אשר מפורטים ב"א"ל' לדוחות הכספיים. מגזרי הפעילות הפיקוחיים מדווחים במתכונת האחידה שקבע הפיקוח על הבנקים לכלל המערכת הבנקאית, והם מבוססים על מאפייני הלקוח, כגון: היקף תיק הנכסים - בהתייחס ללקוחות פרטיים, או המחזור העסקי - בהתייחס ללקוחות העסקיים.

להגדרות המגזרים הפיקוחיים, ולפרטים בדבר עיקרי ההנחיות, האומדנים ועקרונות הדיווח, ראה באור 28 לדוחות הכספיים לשנת 2018. לפירוט בדבר מגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה, ראה באור 28' לדוחות הכספיים לשנת 2018.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

א. סך ההכנסות *

חלק המגזר מסך ההכנסות		לשלושת החודשים		שנת ינואר 30 ביוני	
לשלושת החודשים שנתיימו ביום		שנת ינואר 30 ביוני		שנת ינואר 30 ביוני	
2018	2019	השינוי	2018	2019	
ב- %		ב- %		במיליוני ש"ח	
9.7	9.8	2.0	101	103	עסקים גדולים
6.0	6.0	1.6	62	63	עסקים בינוניים
22.3	22.7	2.2	232	237	עסקים קטנים וזעירים
40.6	42.5	5.5	422	445	משקי בית
2.2	2.5	13.0	23	26	בנקאות פרטית
5.6	6.2	12.1	58	65	גופים מוסדיים
13.6	10.3	(23.4)	141	108	ניהול פיננסי
100.0	100.0	0.8	1,039	1,047	סך הכל

חלק המגזר מסך ההכנסות		לשלושת החודשים		שנת ינואר 30 ביוני	
לשלושת החודשים שנתיימו ביום		שנת ינואר 30 ביוני		שנת ינואר 30 ביוני	
2018	2019	השינוי	2018	2019	
ב- %		ב- %		במיליוני ש"ח	
10.2	9.8	(3.4)	207	200	עסקים גדולים
6.0	6.1	2.5	122	125	עסקים בינוניים
23.0	23.2	2.4	464	475	עסקים קטנים וזעירים
41.6	43.4	5.7	842	890	משקי בית
2.3	2.6	12.8	47	53	בנקאות פרטית
5.8	6.5	12.7	118	133	גופים מוסדיים
11.1	8.4	(22.8)	224	173	ניהול פיננסי
100.0	100.0	1.2	2,024	2,049	סך הכל

ב. רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשלושת החודשים		לשלושת החודשים		שנת ינואר 30 ביוני	
שנת ינואר 30 ביוני		שנת ינואר 30 ביוני		שנת ינואר 30 ביוני	
2018	2019	2018	2019	2018	2019
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
65	89	27	48		עסקים גדולים
42	23	25	16		עסקים בינוניים
58	79	36	36		עסקים קטנים וזעירים
23	63	25	32		משקי בית
10	12	5	6		בנקאות פרטית
22	27	11	14		גופים מוסדיים
136	114	90	72		ניהול פיננסי
356	407	219	224		סך הכל

* כולל הכנסות רבית נטו והכנסות שאינן מרבית.

ג. יתרות מאזניות ממוצעות*

חלק המגזר מסך האשראי לציבור		אשראי לציבור			
לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני		לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני			
2018	2019	השינוי	2018	2019	
ב- %	ב- %	ב- %	במיליוני ש"ח		
21.3	20.8	1.4	17,458	17,694	עסקים גדולים
7.0	6.6	(1.9)	5,715	5,606	עסקים בינוניים
18.5	18.6	4.9	15,115	15,860	עסקים קטנים וזעירים
52.4	52.8	4.8	42,875	44,945	משקי בית
0.1	0.1	(11.5)	52	46	בנקאות פרטית
0.7	1.1	65.1	593	979	גופים מוסדיים
100.0	100.0	4.1	81,808	85,130	סך הכל

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור		פקדונות הציבור			
לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני		לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני			
2018	2019	השינוי	2018	2019	
ב- %	ב- %	ב- %	במיליוני ש"ח		
9.0	7.3	(18.3)	10,142	8,281	עסקים גדולים
4.3	4.3	1.3	4,867	4,930	עסקים בינוניים
14.9	15.9	6.9	16,799	17,961	עסקים קטנים וזעירים
41.5	44.7	7.8	46,951	50,606	משקי בית
6.8	6.8	0.1	7,717	7,727	בנקאות פרטית
23.5	21.0	(10.5)	26,550	23,758	גופים מוסדיים
100.0	100.0	0.2	113,026	113,263	סך הכל

* יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

מגזרים עסקיים - מגזר העסקים הקטנים והזעירים, מגזר העסקים הבינוניים ומגזר העסקים הגדולים

להלן נתונים עיקריים אודות המגזרים העסקיים - עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2018				לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019				
עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל	
במיליוני ש"ח								
162	44	72	278	154	40	72	266	הכנסות רבית, נטו
75	19	31	125	78	22	29	129	הכנסות שאינן מרבית
237	63	103	403	232	62	101	395	סך הכנסות
15	6	(17)	4	25	(2)	15	38	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
161	31	45	237	150	26	45	221	הוצאות תפעוליות ואחרות
36	16	48	100	36	25	27	88	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
15,916	5,680	17,300	38,896	15,347	5,833	17,809	38,989	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
16,128	5,842	17,008	38,978	15,646	5,860	17,322	38,828	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
18,132	4,987	8,237	31,356	17,574	4,679	9,830	32,083	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
17,703	4,856	9,551	32,110	17,679	4,699	9,323	31,701	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2018				לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019				
עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	סך הכל	
במיליוני ש"ח								
323	87	141	551	302	82	146	530	הכנסות רבית, נטו
152	38	59	249	162	40	61	263	הכנסות שאינן מרבית
475	125	200	800	464	122	207	793	סך הכנסות
27	27	(34)	20	44	(1)	8	51	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
318	60	87	465	326	56	97	479	הוצאות תפעוליות ואחרות
79	23	89	191	58	42	65	165	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
15,860	5,606	17,694	39,160	15,115	5,715	17,458	38,288	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
16,128	5,842	17,008	38,978	15,646	5,860	17,322	38,828	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
17,961	4,930	8,281	31,172	16,799	4,867	10,142	31,808	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
17,703	4,856	9,551	32,110	17,679	4,699	9,323	31,701	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות במחצית הראשונה של שנת 2019 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-551 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-530 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 4.0%, אשר נבע מגידול בהיקפי הפעילות ומגידול בהכנסות מפעילות קבלת פקדונות, בעיקר עקב עליית הרבית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-465 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-479 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2.9%, שנבע בעיקר מהוצאות שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד בגין מיזוג אוצר החייל ומקיטון בעלויות השכר עקב צמצום במצבת העובדים בקבוצה. קיטון זה קוזז בחלקו בגידול בהוצאות סילוק ובעליית שכר.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של המגזרים העסקיים הסתכם ב-191 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-165 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 15.8%, שנבע בעיקר מהירידה בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

היתרה הממוצעת של האשראי לציבור הסתכמה ב-39,160 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-38,288 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.3%.

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2019 הסתכם ב-38,978 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-38,828 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2018, גידול בשיעור של 0.4%. היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור הסתכמה ב-31,172 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31,808 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 2.0%.

פקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2019 הסתכמו ב-32,110 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31,701 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2018, גידול בשיעור של 1.3%.

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית

להלן נתונים עיקריים אודות אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2018			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2019			
משקי בית	בנקאות פרטית	סך הכל	משקי בית	בנקאות פרטית	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
310	10	320	310	10	320	הכנסות רבית, נטו
135	16	151	135	16	151	הכנסות שאינן מרבית
445	26	471	445	26	471	סך הכנסות
21	-	21	21	-	21	הוצאות בגין הפסדי אשראי
365	16	381	365	16	381	הוצאות תפעוליות ואחרות
32	6	38	32	6	38	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
45,182	47	45,229	45,182	47	45,229	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
46,336	53	46,389	46,336	53	46,389	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
50,823	7,667	58,490	50,823	7,667	58,490	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
51,194	7,654	58,848	51,194	7,654	58,848	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2018			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2019			
משקי בית	בנקאות פרטית	סך הכל	משקי בית	בנקאות פרטית	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
618	20	638	618	20	638	הכנסות רבית, נטו
272	33	305	272	33	305	הכנסות שאינן מרבית
890	53	943	890	53	943	סך הכנסות
39	-	39	39	-	39	הוצאות בגין הפסדי אשראי
735	33	768	735	33	768	הוצאות תפעוליות ואחרות
63	12	75	63	12	75	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
44,945	46	44,991	44,945	46	44,991	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
46,336	53	46,389	46,336	53	46,389	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
50,606	7,727	58,333	50,606	7,727	58,333	יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
51,194	7,654	58,848	51,194	7,654	58,848	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות במחצית הראשונה של שנת 2019 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-638 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-570 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 11.9% אשר נבע בעיקר מעליה בהיקפי הפעילות ומגידול בהכנסות מפעילות קבלת פקדונות.

ההכנסות שאינן מרבית הסתכמו ב-305 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-319 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 4.4%. ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-768 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-792 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.0%, שנבע בעיקר מהוצאות שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד בגין מיזוג אוצר החייל, מקיטון בעלויות השכר עקב צמצום במצבת העובדים בקבוצה ומקיטון בהוצאות אחזקה ופחת בנינים וציווד שנבע בעיקר מירידה בהיקף נכסי הנדל"ן בקבוצה. קיטון זה קוּוּז בחלקו בגידול בהוצאות סילוק ובעליית שכר.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במגזר האנשים הפרטיים, הכולל את מגזר משקי הבית והבנקאות הפרטית הסתכם ב-75 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-33 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה הממוצעת של האשראי לציבור הסתכמה ב-44,991 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-42,927 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 4.8%.

האשראי לציבור ליום 30 ביוני 2019 הסתכם ב-46,389 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-44,209 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2018, גידול בשיעור של 4.9%. היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור הסתכמה ב-58,333 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-54,668 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.7%.

פקדונות הציבור ליום 30 ביוני 2019 הסתכמו ב-58,848 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-55,398 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2018, גידול בשיעור של 6.2%.

מגזר ניהול פיננסי

סך כל ההכנסות המשויכות למגזר זה הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-173 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-224 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי הסתכם ב-114 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-136 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח הנקי, מוסברת בעיקר מקיטון ברווח הון ממכירת בנינים וציוד שהסתכם ב-65 מיליון ש"ח, ברוטו לפני השפעת המס בתקופה המקבילה אשתקד. במחצית הראשונה של השנה לא נרשם רווח ממכירת בנינים וציוד. קיטון זה קוּזז בחלקו בגידול ברווחים מהשקעה באגרות חוב ומניות בסך של 22 מיליון ש"ח, ברוטו לפני השפעת המס ובגידול בחלק הבנק ברווחי כאל בסך של 5 מיליון ש"ח.

חברות מוחזקות עיקריות

בנק מסד בע"מ (להלן - "מסד") - בו מחזיק הבנק 51.0% מהון המניות ומזכויות ההצבעה, הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 23 סניפים ושלוחות. השקעת הבנק במסד ליום 30 ביוני 2019 הסתכמה ב-353 מיליון ש"ח.

סך המאזן של מסד ליום 30 ביוני 2019 הסתכם ב-8,853 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8,255 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, גידול בשיעור של 7.2%. סך כל ההון של מסד ליום 30 ביוני 2019 הסתכם ב-693 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-653 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2018, גידול בשיעור של 6.1%.

הרווח הנקי של מסד הסתכם במחצית הראשונה של השנה ב-37.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-30.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 20.8%. השינוי ברווח מוסבר בעיקר מגידול בהכנסות רבית הנובע בעיקר מעליה בהיקף האשראי לציבור.

חלק הבנק ברווחי מסד הסתכם במחצית הראשונה של השנה ב-19.0 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-13.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי (על בסיס שנתי) עמדה על 11.4%, בהשוואה ל-10.5% בתקופה המקבילה אשתקד. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עומד על 14.24%, בהשוואה ל-14.12% בסוף שנת 2018. יחס הון עצמי רובד 1 עומד על 13.16%, בהשוואה ל-13.04% בסוף שנת 2018.

במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-31 בדצמבר 2018 נקבעו על ידי דירקטוריון מסד יעדי ההון המינימליים כדלקמן: יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת משיעור של 10.5%, עד ליום 31 בדצמבר 2021, ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.65% עד ליום 31 בדצמבר 2021.

ביום 23 ביוני 2019, החליט דירקטוריון מסד על מינויו של מר גבריאל טייטל למנכ"ל מסד במקום מר יעקב שורי שפרש לגמלאות.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") - הבנק מחזיק 28.2% בהון ו-21.0% בזכויות ההצבעה בכאל.

כאל עוסקת בשיווק ובתפעול של הנפקת כרטיסי אשראי וסליקת עסקאות בכרטיסי אשראי של המותגים הבינלאומיים "ויזה" ו"מסטרקארד", משווקת ומפעילה את מערך כרטיסי האשראי של "דיינרס" באופן בלעדי בישראל וכן סולקת כרטיסים ממותג "ישראכרט".

השקעת הבנק בכאל ליום 30 ביוני 2019 הסתכמה ב-589 מיליון ש"ח.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון עמד על 14.6%, בהשוואה ל-15.9% בסוף שנת 2018.

חלק הבנק ברווחי כאל, לפני השפעת המס, הסתכם במחצית הראשונה של השנה ב-26.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-20.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 28.8%. הגידול ברווח מוסבר בעיקר מעלייה בהכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי הנובע מגידול במחזור העסקאות.

בחודש מאי 2019, חילקה כאל דיבידנד בסך של 150 מיליון ש"ח. חלק הבנק בדיבידנד הסתכם בכ-42 מיליון ש"ח.

ראה באור ד'9 באשר לבקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד כאל ולשומות שהוציא מנהל מס ערך מוסף לכאל.

סקירת הסיכונים

33	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
35	סיכון אשראי
49	סיכון שוק
52	סיכון נדילות
52	סיכונים אחרים

סקירת הסיכונים

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוחות הכספיים לשנת 2018. על כן, יש לקרוא את הפרק יחד עם פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2018. מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

כללי

- א. פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכונים אשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכונים שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הרבית, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים, לרבות סיכון סייבר ואבטחת מידע וסיכון טכנולוגיות המידע, סיכונים ציות והלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין.
- כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. תפיסת הסיכון הכוללת של הקבוצה עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון, כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחומים והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.
- ד. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בקבוצה באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות הבקרה הבלתי תלויות בחטיבות לניהול סיכונים והחשבונאי הראשי ומערך הייעוץ המשפטי וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.
- ה. מנהל הסיכונים הראשי, ר"ח בנצי אדירי, חבר הנהלה ונושא באחריות לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו.
- ו. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
 - ר"ח אילן בצרי, ראש החטיבה העסקית, משמש כמנהל סיכונים אשראי.
 - מר אבי שטרנשוס, ראש המערך הפיננסי, משמש כמנהל הסיכונים הפיננסיים.
 - מר אמיר בירנבוים משמש כמנהל סיכונים ציות במסגרת תפקידו כקצין הציות הראשי ובכלל זה, בין היתר, מנהל סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך וסיכונים חוצי גבולות. כמו כן, הוא משמש כ-Responsible officer הממונה על יישום הוראות ה-FATCA והסכם ה-QI. עד ליום 31 במרס 2019 שימש בתפקידים כאמור, מר יעקב קונורטוב שפרש מהבנק.
 - מר יוסי לוי, ראש חטיבת משאבים, משמש כמנהל הסיכון האסטרטגי.
 - מר רון גריסר, מנכ"ל מתף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ משמש כמנהל סיכונים ID.
 - מר יהושע פלג, מנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע, משמש כמנהל סיכונים הסייבר.
 - עו"ד חביבה דהן, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי, משמשת כמנהלת הסיכונים המשפטיים.
 - ר"ח נחמן ניצן, ראש חטיבת החשבונאי הראשי, משמש כמנהל סיכון המוניטין.
 - ר"ח בנצי אדירי, ראש החטיבה לניהול סיכונים, משמש כמנהל הסיכונים התפעוליים, כממונה על האכיפה הפנימית בניירות ערך וכמנהל ההמשכיות העסקית. בנוסף, מנהל הגנת הסייבר כפוף אליו מקצועית.
- ז. סיכונים נוספים כדוגמת סיכונים רגולציה וחקיקה מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל ועל ידי חברי הנהלה וראשי המערכים בתחומים הנתונים לאחריותם.
- ח. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בת בקבוצה שלה פעילות עסקית בנפרד, על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון החברה הבת המתבססת על מדיניות הקבוצה, ועל בסיס מתודולוגיית ניהול סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת. בחברה הבת הבנקאית מכהן מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל החברה הבת ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הבנק.
- ט. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי החטיבה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

י. במסגרת מסמך הסיכונים מוצגים כלל הסיכונים, שאליהם חשופה קבוצת הבנק במסגרת פעולותיה, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בקבוצה ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי החטיבה ברבעון הרלוונטי.

יא. הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית, במסגרתו נבחנת התממשות כלל הסיכונים המהותיים והשפעתם על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון. תרחישי הקיצון הינם צופי פני עתיד ומשמשים ככלי נוסף לניהול הסיכונים ולאנדיקציה באשר להון שיידרש לספיגת הפסדים במקרה של זעזועים גדולים. חשיבות תרחישי הקיצון באה לידי ביטוי גם בתהליכי תכנון ההון.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים ראה התייחסות במסגרת תיאור הסיכונים העיקריים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2018.

למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו הסיכון שלוה או צד נגדי, של הבנק, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. במסגרת יישום הוראות באזל מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי. במסגרת נדבך 2 מאותגרת הקצאת ההון של הנדבך הראשון ובמידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים האשראי.

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 30 ביוני 2019, אין קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, הכולל רכיבים חוץ מאזניים ליום 30 ביוני 2019, הסתכם ב-1,830 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,820 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018, גידול בשיעור של 0.5%.

יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בקבוצה ליום 30 ביוני 2019, עמד על 1.5%, בדומה לסוף שנת 2018. 23.6% מסיכון האשראי הבעייתי בקבוצה משויכים לענף התעשייה, 14.2% לענף הנדל"ן, 15.7% לענף המסחר ו-31.9% לענף הלקוחות הפרטיים, לרבות הלוואות לדירור. יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 1.8%, בהשוואה ל-1.9% בסוף שנת 2018.

למידע נוסף בדבר איכות האשראי ראה באור 12.ב. (1) לדוחות הכספיים.

1. סיכון אשראי בעייתי

30 ביוני 2019			30 ביוני 2018			31 בדצמבר 2018		
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל
במיליוני ש"ח								
534	115	649	525	104	629	472	104	576
140	7	147	151	4	155	161	4	165
892	142	1,034	772	116	888	978	101	1,079
1,566	264	1,830	1,448	224	1,672	1,611	209	1,820
240	-	240	257	-	257	243	-	243

סיכון אשראי פגום
סיכון אשראי נחות
סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
סך סיכון אשראי בעייתי
מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר

30 ביוני 2019			30 ביוני 2018			31 בדצמבר 2018		
במיליוני ש"ח								
2. נכסים שאינם מבצעים								
חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית								
3. נכסים פגומים מבצעים								
חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות רבית								
אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית								
סך הכל נכסים פגומים מבצעים								
59			43			54		
5			4			5		
54			39			49		
475			482			418		

2. נכסים שאינם מבצעים
חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית
3. נכסים פגומים מבצעים
חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות רבית
אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית
סך הכל נכסים פגומים מבצעים

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019					
מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ			
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח					
423	96	519	461	113	574	4. תנועה בחובות הפגומים בגין אשראי לציבור**		
52	14	66	20	16	36	יתרת חובות פגומים לתחילת התקופה		
-	-	-	(4)	-	(4)	חובות שסווגו כחובות פגומים במהלך התקופה		
(22)	(8)	(30)	(14)	(4)	(18)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום		
(25)	(9)	(34)	(52)	(7)	(59)	חובות פגומים שנמחקו		
428	93	521	411	118	529	חובות פגומים שנפרעו		
						יתרת חובות פגומים לסוף התקופה		
189	73	262	164	90	254	** מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש		
22	14	36	14	15	29	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת התקופה		
(1)	(4)	(5)	(8)	(4)	(12)	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה		
(25)	(8)	(33)	(16)	(7)	(23)	חובות בארגון מחדש שנמחקו		
185	75	260	154	94	248	חובות בארגון מחדש שנפרעו		
						יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה		
141	25	166	140	25	165	שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות פגומים		
41	6	47	21	7	28	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילה התקופה		
(21)	(8)	(29)	(28)	(6)	(34)	גידול בהפרשות		
161	23	184	133	26	159	גביות ומחיקות		
						יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה		

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018			לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018			לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019					
מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ	מסחרי	פרטי	סה"כ			
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח					
447	95	542	447	95	542	367	100	467	4. תנועה בחובות הפגומים בגין אשראי לציבור**		
145	67	212	122	29	151	176	43	219	יתרת חובות פגומים לתחילת שנה		
(4)	-	(4)	(8)	-	(8)	(4)	-	(4)	חובות שסווגו כחובות פגומים במהלך התקופה		
(89)	(26)	(115)	(51)	(11)	(62)	(39)	(8)	(47)	חובות שחזרו לסיווג שאינו פגום		
(132)	(36)	(168)	(82)	(20)	(102)	(89)	(17)	(106)	חובות פגומים שנמחקו		
367	100	467	428	93	521	411	118	529	חובות פגומים שנפרעו		
									יתרת חובות פגומים לסוף התקופה		
189	74	263	189	74	263	150	83	233	** מזה: תנועה בחובות בעייתיים בארגון מחדש		
77	54	131	40	24	64	42	33	75	יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לתחילת השנה		
(44)	(21)	(65)	(7)	(8)	(15)	(10)	(8)	(18)	ארגונים מחדש שבוצעו במהלך התקופה		
(72)	(24)	(96)	(37)	(15)	(52)	(28)	(14)	(42)	חובות בארגון מחדש שנמחקו		
150	83	233	185	75	260	154	94	248	חובות בארגון מחדש שנפרעו		
									יתרת חובות בעייתיים בארגון מחדש לסוף התקופה		
136	26	162	136	26	162	121	23	144	שינויים בהפרשות להפסדי אשראי בגין חובות פגומים		
80	18	98	68	10	78	58	12	70	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילה השנה		
(95)	(21)	(116)	(43)	(13)	(56)	(46)	(9)	(55)	גידול בהפרשות		
121	23	144	161	23	184	133	26	159	גביות ומחיקות		
									יתרת ההפרשה להפסדי אשראי לסוף התקופה		

לשנה שנתיימה ביום	לששת החודשים שנתיימו ביום		
	30 ביוני 2018	30 ביוני 2019	
31 בדצמבר 2018			
			5. מדדי סיכון
0.83%	0.93%	0.89%	שיעור חובות פגומים או בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור מזה:
0.55%	0.62%	0.61%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.28%	0.31%	0.28%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.51%	1.40%	1.51%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון האשראי הכולל בגין הציבור
0.20%	0.19%	0.14%	שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
0.16%	0.11%	0.09%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
1.02%	1.03%	1.03%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
185.9%	165.1%	167.7%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום
122.3%	110.5%	115.3%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור בפיגור של 90 יום או יותר
15.3%	11.0%	9.0%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור*

* על בסיס שנתי.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2019						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון אשראי פגום	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
10,130	9,299	431	201	(4)	4	171
9,997	9,398	173	54	(4)	(6)	77
5,846	5,602	87	69	(1)	(1)	21
7,770	7,220	287	123	43	25	179
13,392	13,343	14	2	(6)	(4)	23
12,324	11,497	247	73	15	12	83
59,459	56,359	1,239	522	43	30	554
26,666	26,110	208	11	2	-	121
33,532	31,933	375	108	37	32	276
119,657	114,402	1,822	641	82	62	951
8,572	8,572	-	-	-	-	-
128,229	122,974	1,822	641	82	62	951
פעילות לווים בחו"ל						
1,403	1,396	8	8	(23)	(23)	1
4,258	4,258	-	-	-	-	-
5,661	5,654	8	8	(23)	(23)	1
133,890	128,628	1,830	649	59	39	952

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר), אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 89,598 מיליון ש"ח, 10,310 מיליון ש"ח, 416 מיליון ש"ח, 938 מיליון ש"ח ו-32,628 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (5) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 265 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 105 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיר שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (6) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיר בסך 2,855 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2018						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	מזה: סיכון אשראי בנייתי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון אשראי פגום	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
10,058	9,482	269	133	(3)	(5)	143
10,658	10,254	134	66	22	10	87
5,699	5,487	89	85	1	2	22
8,401	7,616	433	151	27	5	203
12,108	12,001	17	3	(4)	-	20
11,955	11,029	185	90	10	6	77
58,879	55,869	1,127	528	53	18	552
25,122	24,564	191	6	4	2	117
32,612	30,896	346	87	26	28	263
116,613	111,329	1,664	621	83	48	932
8,857	8,858	-	-	-	-	-
125,470	120,187	1,664	621	83	48	932
פעילות לווים בחו"ל						
2,421	2,412	8	8	(2)	(2)	2
4,439	4,439	-	-	-	-	-
6,860	6,851	8	8	(2)	(2)	2
132,330	127,038	1,672	629	81	46	934

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר), אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 86,352 מיליון ש"ח, 11,674 מיליון ש"ח, 550 מיליון ש"ח, 1,263 מיליון ש"ח ו-32,491 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (5) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 307 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 153 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיר שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (6) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיר בסך 2,770 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018						
הפסדי אשראי ⁽²⁾						
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾	מזה: דירוג ביצוע אשראי ⁽³⁾	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	מזה: סיכון אשראי פגום	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
פעילות לווים בישראל						
ציבור - מסחרי						
10,253	9,576	458	136	34	(3)	178
9,797	9,491	121	55	1	-	76
5,750	5,565	76	73	-	1	21
7,981	7,242	371	113	50	68	161
14,452	14,282	21	1	1	-	25
11,850	11,067	192	89	18	13	81
60,083	57,223	1,239	467	104	79	542
25,629	25,043	198	6	4	-	119
33,150	31,424	375	95	63	57	271
118,862	113,690	1,812	568	171	136	932
10,726	10,725	-	-	-	-	-
129,588	124,415	1,812	568	171	136	932
פעילות לווים בחו"ל						
1,633	1,625	8	8	(5)	(3)	-
4,840	4,839	-	-	-	-	-
6,473	6,464	8	8	(5)	(3)	-
136,061	130,879	1,820	576	166	133	932

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות (אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר), אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 88,776 מיליון ש"ח, 12,368 מיליון ש"ח, 863 מיליון ש"ח, 1,399 מיליון ש"ח ו-32,655 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (יתרת ההפרשה בגין מכשירים אלה, מוצגת במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (3) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (5) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 309 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 95 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (6) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 2,875 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

ניהול סיכוני אשראי צד נגדי

חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים

רוב חשיפת האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפה הינה כלפי המערכת הבנקאית במערב אירופה ובצפון אמריקה. החשיפה למוסדות פיננסיים אחרים זניחה.

חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾

31 בדצמבר 2018			30 ביוני 2019			דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
סיכון אשראי כולל	סיכון מאזני חוץ מאזני (3)	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי כולל	סיכון מאזני חוץ מאזני (3)	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
597	1	596	684	2	682	AAA עד AA-
1,729	15	1,714	1,538	24	1,514	A+ עד A-
56	12	44	83	22	61	BBB+ עד BBB-
51	-	51	61	-	61	BB+ עד B-
2	2	-	-	-	-	ללא דירוג
2,435	30	2,405	2,366	48	2,318	סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	-	-	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾

הערות:

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.
- (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים, הבנק עשה שימוש בדירוגים שנקבעו לצורך יישום הגישה הסטנדרטית של באזל. הבנק משתמש בדירוג של סוכנות S&P לדרוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי. כאשר אין דירוג מסוכנות S&P משתמש הבנק בדירוג מסוכנויות אחרות.

הערות כלליות:

- א. חשיפות האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשה בגין הפסדי אשראי.
- ב. חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים.
- ג. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 10 לדוחות הכספיים. סיכון האשראי החוץ מאזני בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים שבוצעו עם מוסדות פיננסיים זרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה הסתכם ליום 30 ביוני 2019 ב-296 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2018 - 327 מיליון ש"ח).

התיאבון לסיכון המידתי שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים אשר רובה ככולה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

עיקר חשיפת האשראי הנוכחית של הקבוצה (94%) מיוחסת למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצות הדירוג AAA עד A- כאשר 29% מסך החשיפה מדורג בטווח שבין AAA עד AA-.

סיכון האשראי המאזני של הקבוצה למוסדות פיננסיים זרים כולל השקעה של כ-90 מיליון ש"ח באגרות חוב במט"ח. תיק אגרות החוב, הכלול בחשיפה למוסדות פיננסיים זרים, מפוזר וכולל בדירוג השקעה (Investment Grade) A- ומעלה. משך החיים הממוצע של התיק עומד על כ-1.85 שנים.

בנוסף, כולל סיכון האשראי המאזני פקדונות שהופקדו בבנקים זרים בהיקף של כ-1.8 מיליארד ש"ח בעיקר לתקופה קצרה של יום עד שבוע.

ליום 30 ביוני 2019, אין מדינה בה קיימת לקבוצת הבנק חשיפת אשראי העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, שהסתכם ב-1,644 מיליון ש"ח (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר רכיבי ההון).

חשיפה למדינות זרות

החשיפה המאזנית למדינות זרות כוללת פקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים. החשיפה החוץ מאזנית כוללת ערבויות, סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומסגרות לא מנוצלות.

חשיפות עיקריות למדינות זרות*⁽¹⁾ (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018			30 ביוני 2019			
חשיפה			חשיפה			
סך הכל	חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾	מאזנית ⁽²⁾	סך הכל	חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾	מאזנית ⁽²⁾	
3,998	121	3,877	3,646	72	3,574	ארצות הברית
4,036	453	3,583	3,086	381	2,705	מדינות אחרות
8,034	574	7,460	6,732	453	6,279	סך כל החשיפות למדינות זרות
33	18	15	28	9	19	מזה: סך החשיפות למדינות ה-PiGS (פורטוגל, איטליה, יוון וספרד)
350	96	254	203	48	155	מזה: סך החשיפות למדינות LDC
6	2	4	13	6	7	מזה: סך החשיפות למדינות עם בעיות נדילות

* כולל מדינות שהחשיפה אליהן עולה על 1% מסך הנכסים של הבנק על בסיס מאוחד או על 20% מההון לפי הנמוך.

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

סיכונים בתיק ההלוואות לדיור

מדיניות האשראי של הקבוצה בתחום המשכנתאות

על רקע הסיכון בו פועלת מערכת הבנקאות הישראלית בתחום האשראי למשכנתאות וכן על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי לדיור והוראות המפקח על הבנקים, נוקט הבנק במדיניות אשראי מידתית המאפשרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. מדיניות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, שיעור ההחזר מהכנסת הלווה ויכולת עמידה בהחזרים שוטפים גם בתרחישים של שינויי רבית. כמו כן, קיימות מגבלות בדבר השיעור המקסימלי של רכיב הרבית המשתנה בתמהיל ההלוואה ובדבר גודל הלוואה ללווה יחיד. הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ושיעור המימון.

הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש באמצעות כלים לחישוב התשואה.

הבנק מבצע בקרה חודשית אחר התפתחות מאפייני סיכון, ביניהם: שיעור מימון, יחס החזר מהכנסה, מטרת ההלוואה וכדומה.

היקף הלוואות לדיור

לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני			
שינוי	2018	2019	
ב-%	במיליוני ש"ח		
			ביצועי אשראי לדיור
(0.3)	2,045	2,038	הלוואות מכספי הבנק
100.0	7	14	הלוואות מכספי האוצר
66.7	3	5	מענקים מכספי האוצר
0.1	2,055	2,057	סך הכל הלוואות חדשות
(5.8)	155	146	הלוואות שמוחזרו מכספי הבנק
(0.3)	2,210	2,203	סך הכל ביצועים

ליום 30 ביוני			
שינוי	2018	2019	
ב-%	במיליוני ש"ח		
			יתרת האשראי לדיור, נטו
6.5	23,465	24,996	הלוואות מכספי הבנק
(13.0)	400	348	הלוואות מכספי האוצר*
17.4	23	27	מענקים מכספי האוצר*
6.2	23,888	25,371	סך הכל יתרה

* סכום זה אינו נכלל ביתרות המאזניות.

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור המימון (Loan To Value), המחושב על פי הוראת הפיקוח על הבנקים מספר 876 - דוח על הלוואות לדיור והינו היחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור ההלוואה. יצוין כי עליית שווי נכס כשלעצמה אינה מהווה אירוע לחישוב מחדש של LTV ואילו בעת מתן אשראי נוסף בביטחון אותו נכס ניתן לחשב LTV בהתייחס לשמאות עדכנית.

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 ביוני 2019 כולל כ-71% אשראי שניתן עם שיעור מימון עד 60%, בדומה ל-30 ביוני 2018. כ-95% מסך האשראי ניתן בשיעור מימון של עד 75%, בדומה ליום 30 ביוני 2018.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2019 כוללים כ-71% אשראי שניתן עם שיעור מימון של עד 60%, בהשוואה לכ-72% בתקופה המקבילה אשתקד. כל הביצועים ניתנו בשיעור מימון של עד 75%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. בחישוב היחס לא נכללו הלוואות ללא ביטחון נכס.

שיעור ההחזר מהכנסה

פרמטר מרכזי נוסף המשמש את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור ההחזר מהכנסת הלווה. יחס זה מאפשר לבנק להעריך את יכולתו של לווה לעמוד בהחזרי ההלוואה השוטפים כסדרם מתוך הכנסתו הקבועה כפי שהייתה במועד מתן ההלוואה.

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 ביוני 2019 כולל כ-88% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה לכ-86% ב-30 ביוני 2018. כ-97% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בדומה ליום 30 ביוני 2018.

ביצועי ההלוואות לדירור ממקורות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2019 כוללים כ-92% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה לכ-93% בתקופה המקבילה אשתקד. כל האשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. בחישוב היחס לא נכללו הלוואות בולט ובלון.

הלוואות ברבית משתנה

תיק ההלוואות לדירור ממקורות הבנק ליום 30 ביוני 2019 כולל שיעור של 61% אשראי שניתן ברבית משתנה ומסתכם לסך של 15,447 מיליון ש"ח. ביצועי ההלוואות לדירור ממקורות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2019 כוללים סך של 721 מיליון ש"ח ברבית משתנה עד חמש שנים, המהווים 35% מסך הביצועים וסך של 469 מיליון ש"ח ברבית משתנה כל חמש שנים, המהווים 23% מסך הביצועים.

הלוואות ארוכות טווח

תיק ההלוואות לדירור ממקורות הבנק ליום 30 ביוני 2019 כולל כ-84% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 25 שנה ומסתכם לסך של 21,143 מיליון ש"ח.

ביצועי ההלוואות לדירור ממקורות הבנק במחצית הראשונה של שנת 2019 כוללים כ-72% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 25 שנה ומסתכמים לסך של 1,461 מיליון ש"ח.

להלן נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדירור בבנק לפי מגזרי הצמדה (ללא אשראי מכספי אוצר ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

למטרת מגורים											
מגזר לא צמוד						מגזר צמוד מדד					
רביית קבועה			רביית משתנה			רביית קבועה			רביית משתנה		
יתרה	שיעור	במיליון ש"ח	יתרה	שיעור	במיליון ש"ח	יתרה	שיעור	במיליון ש"ח	יתרה	שיעור	במיליון ש"ח
במיליון ש"ח	%	במיליון ש"ח	במיליון ש"ח	%	במיליון ש"ח	במיליון ש"ח	%	במיליון ש"ח	במיליון ש"ח	%	במיליון ש"ח
6,146	25.5	10,633	44.1	3,217	13.3	4,104	17.0	27	0.1	24,127	869
5,885	25.4	10,246	44.1	3,132	13.5	3,925	16.9	34	0.1	23,222	916
24,138						24,996					

להלן נתונים על התפתחות המשכנתאות בבנק (ללא אשראי מכספי אוצר):

שנה	שנה	שנה	שנה	שנה	שנה
2015	2016	2017	2018	2018	2019
4,796	4,337	3,756	4,149	2,045	2,038
29.4%	(9.6%)	(13.4%)	10.5%	10.5%	(0.3%)
0.01%	0.01%	(0.01%)	-	0.03%	0.01%
0.60%	0.55%	0.51%	0.50%	0.50%	0.50%

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדירור וללא נגזרים)

כללי

הצריכה הפרטית נמצאת בשנים האחרונות במגמת צמיחה וכפועל יוצא גם היקף האשראי לאנשים פרטיים. הבנקים בקבוצה מעמידים אשראי צרכני למגוון משקי הבית המורכב בעיקר מלקוחות שכירים, חלקם במערכת החינוך ובמערכת הביטחון. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונויות לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל. המדיניות מתבססת על מערכת פנימית לדירוג סיכון האשראי לאנשים פרטיים על פי מודלים סטטיסטיים המתעדכנים באופן שוטף וכן על ידי כללים עסקיים ועקרונות למתן אשראי, בהתאם לבחינת כושר החזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה. תפיסה זו משתקפת היטב במדיניות האשראי של הבנק באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות למתן אשראי ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, וכן בתהליכי בקרה ובתהליכי עבודה מובנים, בקווי הבקרה השונים. מודלים של דירוג סיכונים אשראי משמשים את הבנקים בקבוצה הן בתהליך החיתום של האשראי בסניפים והן להעמדת אשראי ישיר באמצעות האינטרנט, האפליקציה והבינלאומי קול. המלצות האשראי הנגזרות מהמודלים הסטטיסטיים, יחד עם נהלי הבנק הנסמכים על מדיניות האשראי של הבנק והמגבלות האיכותיות והכמותיות הכלולות בה, מגלים את תיאבון הסיכון המידתי של הקבוצה בתחום האשראי הצרכני.

באשראי קמעונאי, מתמקד הבנק באשראי המאופיין ברמת סיכון נמוכה. בהתייחס לעובדה שחברת הבת מסד עוסקת אף היא בתחום האשראי, הבנק פועל בראיה קבוצתית ופועל ליישם מתכונת עבודה סדורה וקבוצתית המגדירה, בין היתר, מתכונת מיקוד עסקי לכל סוג אוכלוסיה בקבוצה. אוכלוסיית היעד הינה בעיקר אוכלוסייה בעלת מקורות הכנסה יציבים, הזקוקה למימון בתחום הצרכני, והינה בעלת כושר החזר לאשראי, בין היתר, אוכלוסיות ייעודיות בעלות קשר משותף בחתך ארצי (כגון מורים, עובדי משרד הביטחון וכו') בעלי יכולת החזר או כנגד ביטחונות הניתנים למימוש.

הלוואות לאוכלוסיית המורים הינן הלוואות המשולמות בעיקר באמצעות ניכוי ישיר מהשכר. מרבית הלקוחות במגזר משקי הבית בסניפי אוצר החייל הינם שכירים וחלק ניכר מהם עובדים לשעבר במערכת הביטחון. חלק מההלוואות לעובדי משרד הביטחון הניתנות במסגרת מכרזים שונים, משקפות היוון זכויות לתקופות ביניים ומאופיינות בסכומים גדולים יחסית ולתקופות ארוכות. בנוסף, במסגרת תנאי המכרז נקבעה אחריות של משרד הביטחון לתשלום במצב כשלי אשראי ובכך פוחת סיכון האשראי הניתן לעובדי משרד הביטחון במסגרת זו, למינימום. החזרי הלוואות אלה והלוואות נוספות לאוכלוסיית מערכת הבטחון וכן הלוואות הניתנות במסגרת הסכמים מפעליים מנוכים מן השכר ישירות. כ-78% מיתרת סיכון האשראי לאנשים פרטיים הינם בגין לקוחות בעלי הכנסה קבועה בחשבון בסכום העולה על 10 אלפי ש"ח.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל:

יתרה ליום		שינוי לעומת			
30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	2018	2019
2019	2018	2018	2018	2018	2019
במיליוני ש"ח		ב-1%			
5,190	5,045	5,136	2.9	1.1	יתרות עו"ש ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
16,079	15,262	15,646	5.4	2.8	הלוואות אחרות
21,269	20,307	20,782	4.7	2.3	סך כל סיכון האשראי המאזני
4,200	4,071	4,147	3.2	1.3	מסגרות עו"ש לא מנוצלות
6,758	6,643	6,658	1.7	1.5	מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות
1,287	1,567	1,542	(17.9)	(16.5)	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
12,245	12,281	12,347	(0.3)	(0.8)	סך כל סיכון האשראי החוץ מאזני
33,514	32,588	33,129	2.8	1.2	סך כל סיכון האשראי הכולל
20,440	19,753	20,228	3.5	1.0	ממוצע היקף האשראי, כולל משיכת יתר בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות

להלן התפלגות סיכון האשראי הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים בישראל:

יתרה ליום		שינוי לעומת			
30 ביוני	31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר	2018	2019
2019	2018	2018	2018	2018	2019
במיליוני ש"ח		ב-1%			
108	87	95	24.1	13.7	סיכון אשראי פגום
267	259	280	3.1	(4.6)	סיכון אשראי בעייתי לא פגום
33,139	32,242	32,754	2.8	1.2	סיכון אשראי לא בעייתי
33,514	32,588	33,129	2.8	1.2	סך כל סיכון האשראי
30	43	30	(30.2)	-	מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר
94	75	83	25.3	13.3	יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי
0.35%	0.26%	0.30%			שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים בישראל לפי התפלגות ההכנסה הקבועה בחשבון

30 ביוני 2019				הכנסה קבועה בחשבון*
סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	
			במיליוני ש"ח	באלפי ש"ח
195	427	38	389	ללא הכנסה קבועה
2,355	4,546	469	4,077	עד 10
3,369	6,284	1,275	5,009	מ-10 עד 20
6,326	10,012	4,058	5,954	מעל 20
12,245	21,269	5,840	15,429	סך הכל

30 ביוני 2018				הכנסה קבועה בחשבון*
סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	
			במיליוני ש"ח	באלפי ש"ח
205	384	41	342	ללא הכנסה קבועה
2,429	4,553	487	4,066	עד 10
3,501	6,084	1,235	4,849	מ-10 עד 20
6,146	9,286	3,772	5,515	מעל 20
12,281	20,307	5,535	14,772	סך הכל

31 בדצמבר 2018				הכנסה קבועה בחשבון*
סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סך נכסים פיננסיים** גבוה מ-50 אלפי ש"ח	סך נכסים פיננסיים** נמוך מ-50 אלפי ש"ח	
			במיליוני ש"ח	באלפי ש"ח
169	341	28	313	ללא הכנסה קבועה
2,462	4,731	522	4,209	עד 10
3,478	6,158	1,271	4,886	מ-10 עד 20
6,238	9,552	3,738	5,816	מעל 20
12,347	20,782	5,559	15,224	סך הכל

* הכנסה קבועה לחשבון, כהגדרתה בהוראת הדיווח לפיקוח 836 (הכוללת משכורת בפועל בחישוב ממוצע של 12 חודשים אחרונים, סך קצבאות, הפקדות מזומן והפקדות שיקים).

** תיק הנכסים הפיננסיים המקושר לחשבון, כגון: פקדונות כספיים (לרבות יתרות עו"ש), תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים.

התפלגות לפי התקופה הממוצעת שנותרה לפירעון (לפי המועד הסופי לפירעון ההלוואה)

סיכון אשראי מאזני			תקופה לפירעון
31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2018	30 ביוני 2019	
		במיליוני ש"ח	עד שנה
5,678	5,567	5,748	משנה ועד שלוש שנים
2,974	2,912	3,003	משלוש שנים ועד חמש שנים
4,457	4,362	4,757	מחמש שנים ועד שבע שנים
2,761	2,618	2,773	מעל שבע שנים
4,912	4,848	4,988	סך הכל
20,782	20,307	21,269	

התפלגות לפי גודל האשראי של הלווה*

31 בדצמבר 2018			30 ביוני 2018			30 ביוני 2019			תחום אשראי ללווה
סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל**	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			באלפי ש"ח
869	608	261	852	605	247	868	606	262	עד 10
1,203	815	388	1,202	817	385	1,159	770	389	מ- 10 עד 20
2,957	1,862	1,095	2,939	1,859	1,080	2,841	1,744	1,097	מ- 20 עד 40
6,093	3,136	2,957	5,985	3,095	2,890	5,974	2,977	2,997	מ- 40 עד 80
8,727	3,083	5,644	8,547	3,047	5,500	8,747	2,955	5,792	מ- 80 עד 150
8,632	2,157	6,475	8,488	2,155	6,333	8,756	2,091	6,665	מ- 150 עד 300
4,648	686	3,962	4,575	703	3,872	5,169	1,102	4,067	מעל 300
33,129	12,347	20,782	32,588	12,281	20,307	33,514	12,245	21,269	סך הכל

* הגדרת לווה - בהתאם להגדרות הוראת ניהול בנקאי תקין 313.

** סיכון אשראי כולל - למעט חבות בגין נגזרים ולמעט הלוואות דיור.

התפלגות לפי סוג ומידת החשיפה לגידול משמעותי בתשלומים

31 בדצמבר 2018			30 ביוני 2018			30 ביוני 2019			סוג האשראי
סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			עו"ש
1,787		1,787	1,817		1,817	1,801		1,801	כרטיסי אשראי
3,349		3,349	3,228		3,228	3,389		3,389	אשראי ברבית משתנה
15,068		15,068	14,643		14,643	15,356		15,356	אשראי ברבית קבועה
578		578	619		619	723		723	סך הכל
20,782		20,782	20,307		20,307	21,269		21,269	

בטחונות

31 בדצמבר 2018			30 ביוני 2018			30 ביוני 2019			סך אשראי המגובה בטחונות*
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			מזה:
5,440	1,381	4,059	5,251	1,459	3,792	5,311	1,138	4,173	בטחונות לא נזילים
4,465	1,141	3,324	4,256	1,219	3,037	4,359	902	3,457	בטחונות נזילים
975	240	735	995	240	755	952	236	716	

תיאור הפעילות

א. חיתום האשראי ללקוחות פרטיים

חיתום האשראי הצרכני מבוצע בהתחשב בפרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמותיות ואיכותיות, וכן באמצעות מגוון רחב של תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים. הבנקים בקבוצה מציעים אשראי ללקוחותיהם על בסיס ניטור מאפייני הסיכון של הלקוח ואיתור צרכיו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים אשר מהווים כלי תומך החלטה, בין היתר, אינפורמציה כללית על הלקוח (זהותו, חוסנו הפיננסי, התנהלותו בחשבון וכל מידע נוסף אשר בידו לסייע בתהליך החיתום), מטרת האשראי, פעילות הלקוח בבנק בהקשר לתמחור העסקה, כושר החזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצורכי הלקוח. תהליך זה מושתת על ערכי הוגנות ושקיפות כלפי הלקוח.

ב. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון

הבנקים בקבוצה בעלי התמחות ומיומנות גבוהה בתחום אשראי קמעונאי מתוקף ניסיונם רב השנים באשראי למשקי הבית. הקבוצה מכשירה את עובדיה ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ובעלת מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לווים בפיגור או בעלי מאפיינים של תסמינים שליליים. הקבוצה מגדרת את עצמה בנטילת סיכונים אשראי, בין היתר, באמצעות פיזור הסיכון בין הלקוחות. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקורות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות באמצעות שלושת קווי ההגנה. במסגרת הבקורות המבוצעות על ידי הקו הראשון: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש וחח"ד, בדיקת אשראי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים. בקו השני קיימות מגוון בקורות, כאשר עיקרן נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבונות ולאתר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים לנבוע מירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי. הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקורות לניטור סיכונים אשראי צרכני, לרבות פעילות קווי ההגנה הראשון והשני לניטור סיכון זה.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

על רקע הסיכון בו פועלת המערכת הבנקאית הישראלית בתחום האשראי לבינוי ונדל"ן וכן על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי למגורים, הוראות המפקח על הבנקים, והתקנות הממשלתיות, נוקט הבנק במדיניות אשראי מידתית וזהירה המאושרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. מידתיות וזהירות אלה באות לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, בחינת כשלים זהירה בליווי פרויקטים לבניה, ובחינת שיעור ההון העצמי והמכירות המוקדמות, וזאת על מנת לצמצם ככל הניתן את הסיכונים. כמו כן, אימץ הבנק מדיניות פרטנית ביחס לתחומי הפעילות השונים בתחום הנדל"ן והבינוי, ובהם ליווי בניה למגורים, ליווי בניה ביעוד למניב, וכן אשראי לנדל"ן מניב ביעוד למשרדים, מסחר ותעשייה. הבנק מעניק אשראי לקבוצות רכישה ומתמקד בקבוצות הבונות באזורי ביקוש ובקבוצות בהן המארגן הינו בעל ניסיון מוכח בתחום. מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, מקיים הבנק דיון תקופתי בכל תיקי האשראי, ובוחן את מצב הפרויקטים וכן את רמת הסיכון בכל פרויקט על בסיס חודשי ומצמצם חשיפות בהתאם. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש. הפרמטרים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לנדל"ן הינם בעיקר שיעור המימון (Loan To Value), יחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור ההלוואה על פי הערכת שווי עדכנית וקיום מקורות יציבים לפרעון האשראי. בחינת הסיכונים בתיק הבינוי מבוצעת על בסיס חודשי ועל פי דוחות ביצוע המתקבלים מאת המפקח על הפרויקט, כאשר הסיכונים הנבחנים הם הן ברמת סיכון השוק והן ברמת סיכון הביצוע. להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור הבינוי והנדל"ן בישראל:

31 בדצמבר	30 ביוני		
	2018	2019	
		במיליוני ש"ח	
סיכון אשראי כולל⁽¹⁾			
			נדל"ן שבנייתו לא הושלמה
			מזה: קרקע גולמית
			נדל"ן בתהליכי בניה
			נדל"ן שבנייתו הושלמה
			אחר ⁽²⁾
			סך הכל
1,846	1,602	2,109	
4,484	5,463	4,326	
4,253	4,310	4,314	
4,964	4,982	5,094	
15,547	16,357	15,843	

- (1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 5,145 מיליון ש"ח, אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה בסך של 545 מיליון ש"ח ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר בסך של 5,059 מיליון ש"ח (30.6.18 - 5,284 מיליון ש"ח, 418 מיליון ש"ח ו-5,673 מיליון ש"ח, בהתאמה, 31.12.18 - 5,638 מיליון ש"ח, 430 מיליון ש"ח ו-4,515 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (2) כולל אשראי ללווים בענף הבינוי והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן, או לווים ששווי הנכס שלהם למימוש מהיר מבטיח פחות מ-50% מסך סיכון האשראי של הלווה.

מימון ממונף - Leveraged Finance

מימון ממונף מוגדר כאשראי למימון עסקאות הנויות בתאגידים (כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323) אשר עונה על תבחינים מסויימים, ואשראי הניתן ללווים המאופיינים ברמות מינוף פיננסי גבוהות. התבחינים שעל פיהם הבנק מגדיר אשראי כמימון ממונף נקבעו באופן שמרני. מידע נוסף ניתן למצוא בדוח על הסיכונים לשנת 2018 באתר האינטרנט של הבנק. ליום 30 ביוני 2019, סך יתרות האשראי המצרפיות (אשראי מאזני וחוז' מאזני נטו, בניכוי הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות מותרים בניכוי) הנחשבות כמימון ממונף הסתכם ב-697 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,517 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2018 ו-708 מיליון ש"ח בסוף שנת 2018.

סיכון שוק

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובע משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים. ובכללם סיכון רבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניות וסיכון תנודתיות.

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכונים השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק באמצעים, הכוללים גם את הערך בסיכון (VAR) וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests, כלי ניהול ובקרת חשיפות רבית כגון: מח"מ, שווי הוגן ומבחני רגישות לשינויים בעקום הרבית.

סיכון רבית

סיכון הרבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הרבית, המשפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוז' מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (ובמקרים מסוימים התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הרבית. צורתיו העיקריות של סיכון הרבית שאליו נחשף הבנק כוללות: סיכון תמחור מחדש, סיכון עקום התשואה, סיכון בסיס וסיכון אופציות. סיכון הרבית, לכלל התיק, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מנהל את סיכוני הרבית בהתאם להוראת בנק ישראל בנושא ניהול סיכון הרבית (הוראה 333), בדגש על סיכון הרבית בתיק הבנקאי. נקבעה מדיניות בנושא ניהול סיכון הרבית בהתאם להוראות.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים ברבית על פי שוויים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הרבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פריטים על השפעת שינויים ברבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הרבית):

31 בדצמבר 2018			30 ביוני 2018			30 ביוני 2019		
סך הכל	שקל מט"ח	במיליוני ש"ח	סך הכל	שקל מט"ח	במיליוני ש"ח	סך הכל	שקל מט"ח	במיליוני ש"ח
6,503	(138)	6,641	6,156	55	6,101	7,458	(80)	7,538
5,890	(1,064)	6,954	5,759	(176)	5,935	7,319	(277)	7,596

שווי הוגן נטו מותאם⁽¹⁾

מזה: תיק בנקאי

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבויות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה (עו"ש).

פירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן המותאם של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 14' לדוחות הכספיים.

2. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו מותאם⁽¹⁾ של הבנק וחברות מאוחדות שלו:

31 בדצמבר 2018			30 ביוני 2018			30 ביוני 2019			
סך הכל	מט"ח	שקל ⁽⁵⁾	סך הכל	מט"ח	שקל ⁽⁵⁾	סך הכל	מט"ח	שקל ⁽⁵⁾	
		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	
(106)	(25)	(81)	(9)	(34)	25	(95)	(30)	(65)	שינויים מקבילים
(98)	(15)	(83)	(6)	(32)	26	(90)	(18)	(72)	עלייה במקביל של 1%
130	21	109	107	29	78	162	16	146	מזה: תיק בנקאי
124	14	110	103	26	77	158	9	149	ירידה במקביל של 1%
									מזה: תיק בנקאי
									שינויים לא מקבילים
(189)	1	(190)	(222)	3	(225)	(185)	(5)	(180)	התללה ⁽²⁾
141	(11)	152	87	(10)	97	162	(14)	176	השטחה ⁽³⁾
40	(17)	57	156	(14)	170	100	(23)	123	עליית רבית בטווח הקצר
(30)	5	(35)	(170)	23	(193)	(50)	4	(54)	ירידת רבית בטווח הקצר

בטבלה זו מוצג השינוי בשווי ההוגן נטו המותאם של כל המכשירים הפיננסיים, בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הרבית בכל מגזרי ההצמדה.

3. השפעת תרחישים של שינויים בשיעורי הרבית על הכנסות רבית נטו ועל הכנסות מימון שאינן מרבית⁽⁶⁾

31 בדצמבר 2018			30 ביוני 2018			30 ביוני 2019			
הכנסות מימון שאינן מרבית			הכנסות מימון שאינן מרבית			הכנסות מימון שאינן מרבית			
סך הכל ⁽⁴⁾	רבית, נטו	במיליוני ש"ח	סך הכל ⁽⁴⁾	רבית, נטו	במיליוני ש"ח	סך הכל ⁽⁴⁾	רבית, נטו	במיליוני ש"ח	
300	10	290	324	15	309	306	11	295	שינויים מקבילים
288	-	288	309	1	308	294	-	294	עלייה במקביל של 1%
(555)	(10)	(545)	(519)	(15)	(504)	(570)	(11)	(559)	מזה: תיק בנקאי
(543)	-	(543)	(503)	-	(503)	(559)	-	(559)	ירידה במקביל של 1%
									מזה: תיק בנקאי

(1) שווי הוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים ולאחר השפעת התחייבות לזכויות עובדים וייחוס לתקופות של פקדונות לפי דרישה (עו"ש).

(2) התללה - ירידה ברבית בטווח הקצר ועליה ברבית בטווח הארוך.

(3) השטחה - עליה ברבית בטווח הקצר וירידה ברבית בטווח הארוך.

(4) לאחר השפעות מקדחות.

(5) בתרחישי ירידת רבית במגזר צמוד המדד נלקחת בחישוב סביבת רבית שלילית.

(6) בתרחישי ירידת רבית המשקפים רבית שלילית, חושבה השפעת התרחיש על ההכנסות נטו מרבית, בהתאם להנחות שונות.

החשיפה בבסיס

החשיפה בבסיס בפועל

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי, ברמת הקבוצה (במיליוני ש"ח):

% מההון הפנוי		חשיפת ההון הפנוי		
ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	
2018	2019	2018	2019	
87	81	5,504	5,389	מט"י לא צמוד
16	21	1,045	1,396	מט"י צמוד מדד
(3)	(2)	(199)	(135)	מט"ח צמוד מט"ח

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פרוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של קבוצת הבנק נמוכה.

עיקר הפעילות בנגזרים הינה בנגזרי מטבע שקל/דולר עבור לקוחות הבנק. הבנק אינו חשוף בפעילות הנגזרים שלו לסיכונים מטבע מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 30 ביוני 2019 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוץ מאזניים.

אחוז שינוי בשער החליפין		דולר	אירו
ירידה של 5%	5	3	
ירידה של 10%	11	6	
עלייה של 5%	5	6	
עלייה של 10%	19	19	

הערות:

- (1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.
- (2) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

רגישות ההון לשינויים במדד

הבנק פועל בשוק המדד באמצעות מתן שימושים, כגון הלוואות, משכנתאות ורכישת אגרות חוב וכן באמצעות גיוס מקורות צמודי מדד. כמו כן, הבנק מבצע עסקאות פרוורד מדד הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו.

הבנק אינו חשוף בפעילות הפורוורדים שלו לסיכונים מדד מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים במדד, נכון ליום 30 ביוני 2019 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוץ מאזניים.

אחוז שינוי במדד	
ירידה של 3%	(39)
עלייה של 3%	43

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2018			ליום 30 ביוני 2019		
סך הכל	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר	סך הכל	נגזרים שאינם למסחר	נגזרים למסחר
3,209	-	3,209	3,008	-	3,008
עסקאות גידור:					
חוזי רבית					
עסקאות אחרות:					
חוזי רבית					
25,901	25,001	900	19,859	18,840	1,019
60,101	51,250	8,851	69,528	59,300	10,228
45,327	45,290	37	45,514	45,514	-
134,538	121,541	12,997	137,909	123,654	14,255
חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים					
סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים					

סיכון נזילות

סיכון הנזילות הינו סיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות של פקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי ודאות לגבי זמינות המקורות, והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים הנזילים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים אשר בגינו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחיר שוק ובמקרי קיצון אף להוות סכנה ליציבותו של הבנק.

יחס כיסוי הנזילות של קבוצת הבנק לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 עמד על 123%, בהשוואה ל-122% בשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2018. יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים הינו 100%. למידע נוסף בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

הנכסים הנזילים העיקריים בקבוצה, הכוללים מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכמו ליום 30 ביוני 2019 ב-43.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-42.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2018, מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-33.9 מיליארד ש"ח, ו-9.4 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל.

יחס פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו ליום 30 ביוני 2019, עומד על 132.9%, בהשוואה ל-132.5% ב-31 בדצמבר 2018. ביום 30 ביוני 2019 הסתכמו פקדונות הציבור, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים, בכ-117.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-116.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2018.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים, תוך דגש על גיוס מקורות לטווחי זמן בינוניים וארוכים, ממגוון של מגזרי לקוחות, ובמטבעות שונים.

לבנק מקורות במח"מ חוזי קצר-בינוני, אשר הבנק צופה כי יוחזקו לאורך זמן. השימושים הינם הן לטווח קצר והן לטווח בינוני-ארוך.

ככלל, חשיפות המטבע של הבנק במגזר המט"ח הינן נמוכות (ראה פרק סיכון שוק).

חשיפת המדד של קבוצת הבנק ליום 30 ביוני 2019 הסתכמה ב-1,396 מיליון ש"ח.

יתרת סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות:

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 30 ביוני 2019	
	במיליון ש"ח	
2,017	2,770	1
1,758	2,021	2
1,672	1,512	3

סיכונים אחרים

למידע אודות סיכונים אחרים, בין היתר, הסיכונים התפעוליים ואופן ניהולם (ובכלל זה המשכיות עסקית, אבטחת מידע ואירועי סייבר), סיכון ציות, סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור (ובכלל זה סיכונים חוצי גבולות - Cross Border), סיכון מימון, סיכון משפטי, סיכון מוניטין וסיכון אסטרטגיה - ראה פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2018 ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

דיון בגורמי סיכון

לדיון בגורמי הסיכון ראה פרק סקירת הסיכונים בדוחות הכספיים לשנת 2018.

לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון במהלך המחצית הראשונה של שנת 2019 לעומת הטבלה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2018, למעט:

- סיכון סייבר ואבטחת מידע - סיכון זה הינו חלק מהסיכון התפעולי. עם זאת, ברבעון הראשון של השנה הוצג בנפרד מהסיכון התפעולי והוערך ברמה "בינונית", לאור חשיבותו וריבוי אירועים בארץ ובעולם בכלל ובמסגרת הפיננסית בפרט וכן, לאור המשך הרחבת פעילות הדיגיטל.
- סיכון טכנולוגיות המידע - סיכון זה הינו חלק מהסיכון התפעולי. עם זאת, החל מהרבעון השני של השנה הוצג בנפרד מהסיכון התפעולי והוערך ברמה "בינונית", לאור זאת שהסביבה הטכנולוגית מורכבת ומשתנה והתלות בה גוברת. בשנים האחרונות הסיכון התעצם לאור הצורך בהגדלת הגמישות העסקית והטכנולוגית והגברת השימוש בטכנולוגיות חדשות.
- הערכת סיכון יחסי עבודה הופחתה לרמה "בינונית" ברבעון הראשון של השנה והסיכון מוצג כחלק מהסיכון התפעולי, לאור שיפור ביחסי העבודה.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

כללי

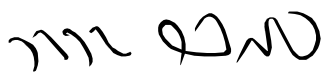
האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק בהם קיימת מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון והנהלה לשנת 2018 ולא חל בה שינוי.

בקורות ונהלים

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח הכספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008. ההוראות, שעניינן אחריות הנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחווות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי PCAOB.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי. הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 ביוני 2019 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו. במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני 2019 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

אירית איזקסון
יו"ר הדירקטוריון

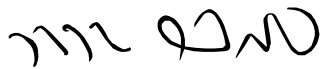
תל אביב, 13 באוגוסט 2019
י"ב באב, תשע"ט

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, סמדר ברבר-צדיק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2019 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון".

סמדר ברבר - צדיק
מנהל כללי

13 באוגוסט 2019

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, נחמן ניצן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2019 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון".

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

13 באוגוסט 2019

דוחות כספיים

57	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
58	דוח רווח והפסד
59	דוח על הרווח הכולל
60	מאזן
61	דוח על השינויים בהון
62	דוח על תזרימי המזומנים
64	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן התמציתי ביניים המאוחד ליום 30 ביוני 2019 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שלושה חודשים ושישה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

13 באוגוסט 2019

דוח רווח והפסד מאוחד (במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני		באור	
	2018	2019	2018	2019		
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
3,001	1,473	1,638	819	911	2	הכנסות רבית
515	274	338	204	246	2	הוצאות רבית
2,486	1,199	1,300	615	665		הכנסות רבית, נטו
166	81	59	54	23	6,12	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,320	1,118	1,241	561	642		הכנסות רבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
						הכנסות שאינן מרבית
231	87	112	47	66	3	הכנסות מימון שאינן מרבית
1,325	663	635	325	315		עמלות
81	75	2	52	1		הכנסות אחרות
1,637	825	749	424	382		סך כל ההכנסות שאינן מרבית
						הוצאות תפעוליות ואחרות
1,696	835	821	389	419		משכורות והוצאות נלוות
376	190	180	94	88		אחזקה ופחת בנינים וציוד
91	45	46	22	23		הפחתות וירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים
656	322	304	150	148		הוצאות אחרות
2,819	1,392	1,351	655	678		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
1,138	551	639	330	346		רווח לפני מסים
408	199	238	117	127		הפרשה למסים על הרווח
730	352	401	213	219		רווח לאחר מסים
37	19	24	13	14		חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
						רווח נקי:
767	371	425	226	233		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(34)	(15)	(18)	(7)	(9)		המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
733	356	407	219	224		המיוחס לבעלי מניות הבנק
בשקלים חדשים						
7.31	3.55	4.06	2.18	2.24		רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק:
						רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

אירית איזקסון
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 13 באוגוסט 2019

דוח מאוחד על הרווח הכולל⁽¹⁾
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
	2018	2019	2018	2019	
	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
767	371	425	226	233	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(34)	(15)	(18)	(7)	(9)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
733	356	407	219	224	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
					רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
(102)	(70)	76	(28)	10	התאמות בגין הצגת אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה לפי שווי הוגן נטו
37	78	12	71	20	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽²⁾
(65)	8	88	43	30	רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים
22	(3)	(31)	(14)	(11)	השפעת המס המתייחס
(43)	5	57	29	19	רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
(4)	(1)	1	(1)	-	בניכוי רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(39)	6	56	30	19	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
724	376	482	255	252	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(30)	(14)	(19)	(6)	(9)	הרווח הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
694	362	463	249	243	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) ראה באור 4.

(2) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה של תכניות פנסיה ופיצויי פרישה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן מאוחד

(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר		30 ביוני			
2018	2018	2019			
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	באור		
נכסים					
31,303	33,090	33,900			מזומנים ופקדונות בבנקים
12,595	11,919	10,587	5		ניירות ערך ⁽⁴⁾
863	550	416			ניירות ערך שנשאלו
85,160	83,811	86,436	6,12		אשראי לציבור
(868)	(860)	(887)	6,12		הפרשה להפסדי אשראי
84,292	82,951	85,549			אשראי לציבור, נטו
700	681	684			אשראי לממשלה
606	585	589			השקעה בחברה כלולה
1,023	1,031	1,001			בנינים וציוד
239	227	228			נכסים בלתי מוחשיים
1,399	1,263	938	10		נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,100	1,950	1,175			נכסים אחרים ⁽²⁾
-	7	-			נכסים המוחזקים למכירה
134,120	134,254	135,067			סך כל הנכסים
התחייבויות והון					
111,697	112,555	113,716	7		פקדונות הציבור
1,150	460	954			פקדונות מבנקים
982	613	466			פקדונות הממשלה
4,989	5,012	4,034			אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,294	1,124	1,104	10		התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
5,595	6,225	6,088			התחייבויות אחרות ⁽¹⁾ ⁽³⁾
125,707	125,989	126,362			סך כל ההתחייבויות
8,093	7,961	8,366			הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
320	304	339			זכויות שאינן מקנות שליטה
8,413	8,265	8,705			סך כל ההון
134,120	134,254	135,067			סך כל ההתחייבויות והון

(1) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך של 65 מיליון ש"ח, 74 מיליון ש"ח, ו-64 מיליון ש"ח ב-30.6.19, 30.6.18 ו-31.12.18, בהתאמה.

(2) מזה: נכסים אחרים הנמדדים בשווי הוגן בסך של 543 מיליון ש"ח, 1,289 מיליון ש"ח, ו-426 מיליון ש"ח ב-30.6.19, 30.6.18 ו-31.12.18, בהתאמה.

(3) מזה: התחייבויות אחרות הנמדדות בשווי הוגן בסך של 847 מיליון ש"ח, 1,485 מיליון ש"ח, ו-586 מיליון ש"ח ב-30.6.19, 30.6.18 ו-31.12.18, בהתאמה.

(4) לגבי סכומים הנמדדים בשווי הוגן, ראה באור 14ב'.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון (במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה (1)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים (2)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(114)	7,395	8,208	330	8,538
-	-	224	224	9	233
-	-	(85)	(85)	-	(85)
-	19	-	19	-	19
927	(95)	7,534	8,366	339	8,705

יתרה ליום 31 במרס 2019

רווח נקי בתקופה

דיבידנד

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 30 ביוני 2019

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה (1)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים (2)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(144)	6,989	7,772	298	8,070
-	-	219	219	7	226
-	-	(60)	(60)	-	(60)
-	30	-	30	(1)	29
927	(114)	7,148	7,961	304	8,265

יתרה ליום 31 במרס 2018

רווח נקי בתקופה

דיבידנד

רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 30 ביוני 2018

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה (1)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים (2)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(159)	7,325	8,093	320	8,413
-	8	(8)	-	-	-
927	(151)	7,317	8,093	320	8,413
-	-	407	407	18	425
-	-	(190)	(190)	-	(190)
-	56	-	56	1	57
927	(95)	7,534	8,366	339	8,705

יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)

השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב⁽³⁾

יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2019 לאחר יישום לראשונה

רווח נקי בתקופה

דיבידנד

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

יתרה ליום 30 ביוני 2019

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה (1)	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים (2)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(120)	6,949	7,756	290	8,046
-	-	356	356	15	371
-	-	(155)	(155)	-	(155)
-	6	-	6	(1)	5
-	-	(2)	(2)	-	(2)
927	(114)	7,148	7,961	304	8,265

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)

רווח נקי בתקופה

דיבידנד

רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה

יתרה ליום 30 ביוני 2018

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
הון מניות ופרמיה (1)	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים (2)	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(120)	6,949	7,756	290	8,046
-	-	733	733	34	767
-	-	(355)	(355)	-	(355)
-	(39)	-	(39)	(4)	(43)
-	-	(2)	(2)	-	(2)
927	(159)	7,325	8,093	320	8,413

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

רווח נקי בשנת החשבון

דיבידנד

הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2018

(1) כולל פרמיה על מניות בסך 313 מיליון ש"ח (משנת 1992 ואילך).

(2) כולל סך של 2,391 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

(3) השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים (ASU 2016-01), ראה גם באור ד.1.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2018	2018	2019	2018	2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
767	371	425	226	233	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:
					רווח נקי לתקופה
					התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:
(37)	(19)	(24)	(13)	(14)	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה
75	38	36	18	18	פחת על בנינים וציוד
91	45	46	22	23	הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
(69)	(67)	-	(48)	-	רווח מממוש בנינים וציוד
166	81	59	54	23	הוצאות בגין הפסדי אשראי
(77)	(1)	(16)	2	(8)	הפסד (רווח) ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר (2018 - ניירות ערך זמינים למכירה)
(1)	-	6	(3)	3	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
-	-	(19)	-	(13)	רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של מניות שאינן למסחר
(24)	(33)	(18)	7	(12)	מסים נדחים, נטו
157	73	59	34	22	תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת
439	288	(331)	167	(142)	התאמות בגין הפרשי שער
-	-	42	-	42	דיבידנד שהתקבל מחברה כלולה
					שינוי נטו בנכסים שוטפים:
(6)	198	321	50	13	ניירות ערך למסחר
109	(735)	(68)	(576)	(129)	נכסים אחרים
(74)	97	339	(75)	(64)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
1,243	1,069	1,022	664	(184)	התחייבויות אחרות
(24)	(194)	(190)	157	83	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
122	30	283	16	329	הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון
2,857	1,241	1,972	702	223	מזומנים נטו מפעילות שוטפת
					תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) השקעה:
146	52	258	82	302	שינוי בפקדונות בבנקים
(50)	263	447	87	248	שינוי בניירות ערך שנשאלו
(3,897)	(3,524)	(2,565)	(1,640)	(505)	שינוי באשראי לציבור
-	2	-	-	-	שינוי באשראי לציבור המוחזק למכירה
(25)	(6)	16	(4)	(8)	שינוי באשראי לממשלה
(7,530)	(4,576)	(2,401)	(2,316)	(1,025)	רכישת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר (2018 - ניירות ערך זמינים למכירה)
305	259	135	41	58	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
1,009	341	1,402	138	594	תמורה ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר (2018 - ניירות ערך זמינים למכירה)
4,232	2,380	2,514	879	1,165	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
(47)	(18)	(14)	(12)	(8)	רכישת בנינים וציוד
113	104	-	83	-	תמורה מממוש בנינים, ציוד ונכסים אחרים
(95)	(37)	(34)	(21)	(19)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(5,839)	(4,760)	(242)	(2,683)	802	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) השקעה

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח מאוחד על תזרימי המזומנים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2018	2018	2019	2018	2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
					תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) מימון:
(3,923)	(1,217)	3,348	755	(441)	שינוי בפקדונות הציבור
(39)	(701)	(154)	90	(101)	שינוי בפקדונות מבנקים
53	62	(857)	(133)	(27)	שינוי בפקדונות הממשלה
(340)	(340)	-	-	-	רכישה נוספת של מניות בחברה מאוחדת
252	-	-	-	-	תמורה מהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(559)	(254)	(927)	(9)	(265)	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(355)	(155)	(190)	(60)	(85)	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
(4,911)	(2,605)	1,220	643	(919)	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון
(7,893)	(6,124)	2,950	(1,338)	106	גידול (קטון) במזומנים
38,863	38,863	31,126	34,128	33,887	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
156	81	(95)	30	(12)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
31,126	32,820	33,981	32,820	33,981	יתרת מזומנים לסוף התקופה
					רביית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:
3,137	1,438	1,616	733	775	רביית שהתקבלה
(657)	(329)	(369)	(145)	(191)	רביית ששולמה
19	8	6	3	4	דיבידנדים שהתקבלו
(487)	(233)	(299)	(125)	(227)	מסים על הכנסה ששולמו
70	68	54	11	12	מסים על הכנסה שהתקבלו

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בנקאי בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של הבנק ליום 30 ביוני 2019 כוללת את אלה של הבנק ושל החברות הבנות שלו (להלן - "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בחברה כלולה. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שנתיים ביום 31 בדצמבר 2018 והבאורים הנלווים להם (להלן - "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 13 באוגוסט 2019.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנוותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות הדיווח לציבור הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות, אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שההוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת והאומדנים של הנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2019, מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות בנושאים המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים ונושאים נוספים.
2. תיקון מספר 08-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר חייבים - מלוות שאינם ניתנים להחזר ועלויות אחרות.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

(1) דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור,

סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים מזומנים ונושאים נוספים

ביום 30 באוגוסט 2018, פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מכשירים נגזרים וגידור, סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, דוח תזרים מזומנים ונושאים נוספים.

מכשירים נגזרים וגידור

בחודש אוגוסט 2017, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (FASB) את ASU 2017-12 המעדכן את נושא 815 בקודיפיקציה בדבר מכשירים נגזרים וחשבונאות גידור. העדכון כולל שינויים בהנחיות המדידה והייעוד של יחסי גידור כשירים ובדרישות ההצגה של תוצאות הגידור. העדכון מרחיב את היכולת של התאגידים הבנקאיים לגדר רכיבי סיכון, ויוצר הקבלה בין ההכרה וההצגה של המכשירים המגדרים והפריטים המגודרים בדוחות הכספיים. העדכון מבטל את הצורך להתייחס בנפרד ל"חלק לא אפקטיבי" ביחסי גידור. במקרים בהם מבוצע ניטרול של סכומים מהערכת אפקטיביות הגידור, העדכון מאפשר לדחות ברווח כולל אחר סכומים אלו, אך כשהם יוכרו הם יוצגו באותה שורה בדוח רווח והפסד אליה נזקפות השפעות המכשיר המגודר. בנוסף, התיקונים בעדכון מפשטים את יישום ההנחיות החשבונאיות בנושא גידור על ידי הקלה בהערכת אפקטיביות הגידור ובדרישות התייעוד. התיקונים להוראות מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שנקבעו בעדכון. כמו כן, הותאמה מתכונת הגילוי לדוחות הכספיים של בנקים בארה"ב.

הבנק אימץ את ההוראות החדשות החל מיום 1 בינואר 2019. להוראות החדשות לא היתה השפעה על הדוחות הכספיים למעט שינויים בגילויים הנדרשים בדוחות הכספיים.

סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים

במסגרת החוזר, נכללו תיקונים להוראות אשר מאמצים בהוראות הדיווח לציבור את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שנקבעו בעדכון ASU 2016-01 ובעדכון ASU 2018-03. עיקר השינויים בהוראות הדיווח לציבור בנושא סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים הינם: שינויים בשווי ההוגן של השקעות במניות זמינות למכירה שיש להן שווי הוגן זמין ושטרם מומשו, יוכרו באופן שוטף ישירות בדוח רווח והפסד במקום ברווח כולל אחר; השקעות במניות שאין להן שווי הוגן זמין, אשר מוצגות היום לפי עלות (בניכוי ירידת ערך), יוצגו ככלל לפי עלות (בניכוי ירידת ערך) המותאמת לשינויים במחירים נצפים של מניות של אותו מנפיק.

ההוראות החדשות יושמו החל מיום 1 בינואר 2019 בדרך של יישום למפרע, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים במועד היישום לראשונה. ההוראות בדבר השקעות במכשירים הוניים שאינם בעלי שווי הוגן זמין יושמו באופן של מכאן ואילך. שינויים בגילויים הנדרשים בדוחות הכספיים יושמו באופן של מכאן ואילך.

יישום ההוראות החדשות בדבר סיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים החל מיום 1 בינואר 2019, הביא לסיווג מחדש של הפסדים נטו שטרם מומשו בסך של כ-8 מיליון ש"ח ואשר הוכרו ברווח כולל אחר מרווח כולל אחר מצטבר לעודפים.

(2) תיקון מספר 08-2017 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר חייבים - מלוות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות

בחודש מרס 2017, פרסם ה-FASB עדכון בדבר הפחתת פרמיה על מכשירי חוב שנרכשו בעלות אופציית פירעון מוקדם, המהווה תיקון לנושא 20-310 בקודיפיקציה בדבר חייבים - עמלות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות (להלן - "התיקון").

בהתאם לתיקון תקופת הפחתת הפרמיה על מכשירי חוב בעלות אופציית פירעון מוקדם על ידי המנפיק תקוצר ותחושב בהתאם למועד הפירעון המוקדם ביותר.

הוראות התיקון יושמו החל מיום 1 בינואר 2019 בדרך של יישום למפרע, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים במועד היישום לראשונה.

ליישום ההוראות לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום

(1) דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות

ביום 1 ביולי 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא חכירות, אשר מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא חכירות ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בנושא 842 בקודיפיקציה בדבר "חכירות".

תמצית עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום נושא 842 בקודיפיקציה כאמור בחוזר, הינם, בין היתר: תאגידים בנקאיים שחוכרים נכסים לתקופה שעולה על 12 חודשים, יכירו בהם במאזן, גם אם החכירה מסווגת כחכירה תפעולית; בעסקאות חכירה תפעולית ירשם במאזן נכס זכות שימוש (Right of Use) שמשקף את הזכות של התאגיד להשתמש בנכס החכור, ומנגד תירשם התחייבות בגין חכירה תפעולית; וכן, עסקאות שבהן תאגיד בנקאי מוכר נכס וחוכר אותו בחזרה יוכלו במצבים מסוימים להיחשב כעסקאות מכירה חשבונאית, בכפוף לכך שמתקיימים תנאים מסוימים שפורטו בנושא 842.

התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2020 ואילך.

בכוונת הבנק ליישם את ההוראות החדשות בנושא חכירות באופן של יישום למפרע תוך זקיפת ההשפעה המצטברת לעודפים במועד היישום לראשונה. כמו כן, בכוונת הבנק לאמץ במועד היישום לראשונה הקלות מסוימות, כמתאפשר בהוראות המעבר, לרבות שימור ההערכות בדבר זיהוי קיומה של חכירה וסיווגה כחכירה תפעולית או מימונית, וכן שימור הערכת כשירות להיוון של עלויות ישירות ראשוניות, אשר נקבעו טרם מועד היישום לראשונה, על פי הוראות התקינה הנוכחית.

להערכת הבנק, יישום ההוראות החדשות צפוי להביא לגידול בסך של כ-450 מיליון ש"ח ביתרת נכסי זכות השימוש, ולגידול מקביל בסך של כ-450 מיליון ש"ח ביתרת ההתחייבויות בגין חכירה למועד היישום לראשונה.

כמו כן, להערכת הבנק, יישום ההוראות החדשות צפוי להביא לירידה ביחס ההון העצמי רובד 1 וביחס ההון הכולל בשיעור של כ-0.06% וכ-0.08% בהתאמה, זאת כתוצאה משקלול נכסי הסיכון בגין נכסי זכות שימוש הנובעים מחכירות תפעוליות שיוכרו במאזן בשיעור של 100%. בנוסף, יישום ההוראות החדשות צפוי להביא לירידה ביחס המינוף של הבנק בשיעור של כ-0.02%.

הבנק נערך ליישום החוזר.

בנוסף, במסגרת חוזר זה, נכללה הוראת מעבר שמנחה תאגיד בנקאי שלא לכלול את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא להמשיך לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", וזאת עד ליום 1 בינואר 2021.

(2) אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות

ביום 28 במרס 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. המכתב מאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים, אשר פורסם במסגרת עדכון תקינה ASU 2016-13. מטרת הכללים החדשים היא לשפר את איכות הדיווח על המצב הכספי של התאגיד הבנקאי, באמצעות הקדמת רישום ההפרשות להפסדי אשראי, באופן שמחזק את אנטי המחזוריות בהתנהגות ההפרשות להפסדי אשראי, שתומך בתגובה מהירה יותר של הבנקים להידרדרות באיכות האשראי של לווים, ולחיזוק הקשר בין ניהול סיכוני האשראי לבין האופן שבו סיכונים אלה משתקפים בדוחות הכספיים, תוך התבססות על שיטות ותהליכים קיימים.

עיקרי השינויים הצפויים בטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בעקבות יישום כללים אלה, הינם בין היתר: ההפרשה להפסדי אשראי תחושב לפי ההפסד הצפוי לאורך חיי האשראי, במקום לאמוד את ההפסד שנגרם וטרם זוהה; באומדן ההפרשה להפסדי אשראי יעשה שימוש משמעותי במידע צופה פני עתיד שישקף תחזיות סבירות לגבי אירועים כלכליים עתידיים; יורחב הגילוי על ההשפעה של מועד מתן האשראי על איכות האשראי של תיק האשראי; ישתנה האופן שבו נרשמות ירידות ערך של אגרות חוב בתיק הזמין למכירה; וכן הכללים החדשים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי יחולו על אשראי (לרבות הלוואות לדיר), אגרות חוב המוחזקות לפדיון וחשיפות אשראי חוץ מאזניות מסוימות.

התקן ייושם החל מיום 1 בינואר 2020 ואילך. ככלל, הכללים החדשים ייושמו באמצעות רישום בעודפים במועד היישום לראשונה של ההשפעה המצטברת של יישום כללים אלה.

הבנק נערך ליישום המכתב. היערכות הבנק כוללת, בין היתר: מיפוי של ההוראות החדשות והשלכותיהן האפשריות על הבנק; סקירת הפרקטיקות הנהוגות היום לניהול סיכוני האשראי ולאומדן ההפרשה להפסדי אשראי על מנת לזהות תהליכים שניתן לעשות בהם שימוש לצורך יישום הכללים החדשים, זיהוי האתגרים והדרכים להתמודדות עם אתגרים אלה, וכן בחינת השינויים הנדרשים על מנת להתאים את המודלים להערכת הפסדי האשראי.

(3) עדכון תקינה ASU 2018-14 בדבר שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2018-14, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של תכניות הטבה מוגדרת, המהווה עדכון לנושא 20-715 בקודיפיקציה בדבר תגמול - הטבות פרישה - תכניות להטבה מוגדרת - כללי (להלן - "העדכון"). תכליתו של התיקון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בבאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הבאורים הנדרשים.

התיקונים במסגרת העדכון מבטלים גילויים אשר אינם בעלי תועלת, מבהירים דרישות גילוי ספציפיות וכן מוסיפים דרישות גילוי שזוהו כרלוונטיות. עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת אומדן הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנה העוקבת; בוטלה הדרישה להצגת סכום ההטבות השנתיות העתידיות המכוסות על ידי חוזי ביטוח, לרבות חוזי קצבה (אנונה), וכן עסקאות משמעותיות כלשהן בין הישות או צדדים קשורים לבין התכנית; התווספה דרישה לתת פירוט בדבר הסיבות לרווחים או הפסדים מהותיים הקשורים לשינוי במחויבות בגין הטבה מוגדרת במהלך התקופה; וכן הובהרו דרישות גילוי עבור ישויות שיש להן שתי תכניות או יותר.

הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות המתחילות לאחר ה- 15 בדצמבר 2020. אימוץ מוקדם אפשרי לרבות בתקופות ביניים. בעת היישום לראשונה נדרש ליישם את התיקונים בדרך של יישום למפרע. הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים.

(4) עדכון תקינה ASU 2018-13 בדבר שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן

ביום 28 באוגוסט 2018, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית (ה-"FASB"), את ASU 2018-13, בדבר מסגרת הגילוי - שינויים בדרישות הגילוי של מדידת שווי הוגן, המהווה עדכון לנושא 820 בקודיפיקציה בדבר מדידת שווי הוגן (להלן - "העדכון"). תכליתו של התיקון הינו לשפר את האפקטיביות של הגילויים בביאורים לדוחות הכספיים וכן לצמצם את העלויות הכרוכות בהכנת הביאורים הנדרשים.

התיקונים במסגרת העדכון מבטלים גילויים אשר אינם בעלי תועלת, מבהירים דרישות גילוי ספציפיות וכן מוסיפים דרישות גילוי שזוהו כרלוונטיות. עיקרי התיקונים הינם, בין היתר: בוטלה הדרישה להצגת הסכומים והסיבות להעברות בין רמות 1 ו-2 בהיררכיית השווי ההוגן; בוטלה הדרישה למתן מידע בדבר מדיניות הישות לקביעה מתי העברות בין רמות נחשבות ככאלה שהתקיימו; בוטלה הדרישה להצגת תיאור תהליך הערכת מדידת השווי ההוגן ברמה 3; במסגרת הדרישה למתן תיאור מילולי של הרגישות לשינויים בנתונים לא נצפים עבור מדידות שווי הוגן חוזרות ונשנות המסווגות ברמה 3 במדרג השווי ההוגן, עודכן המונח "רגישות" ל"אי וודאות" כדי להדגיש כי המידע הנדרש הינו לגבי האי וודאויות; התווספה דרישה לפיה יש להציג את השינויים ברווח הכולל האחר (OCI) שטרם מומשו בתקופה, עבור נכסים המוחזקים בסוף התקופה.

הוראות התיקון יחולו על ישויות ציבוריות בארה"ב החל מהתקופות השנתיות המתחילות לאחר ה- 15 בדצמבר 2019. אימוץ מוקדם אפשרי לרבות בתקופות ביניים. בעת היישום לראשונה נדרש ליישם את התיקונים בדרך של יישום למפרע, למעט דרישות הגילוי שהתווספו וכן דרישת הגילוי שעודכנה בדבר אי וודאות במדידת שווי הוגן ברמה 3, אשר לגביהן היישום יהיה מכאן ואילך. הבנק בוחן את ההשפעה של ההוראות החדשות על דוחותיו הכספיים.

באור 2 - הכנסות והוצאות רבית (במיליוני ש"ח)

לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2018	2019	2018	2019	
	(לא מבוקר)		(לא מבוקר)	
1,365	1,478	754	825	א. הכנסות רבית ⁽¹⁾
3	7	3	9	מאשראי לציבור
6	13	3	6	מאשראי לממשלה
15	32	8	16	מפקדונות בבנקים
-	1	-	1	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
84	107	51	54	מניירות ערך שנשאלו
1,473	1,638	819	911	מאגרות חוב ⁽²⁾
				סך כל הכנסות הרבית
164	236	117	162	ב. הוצאות רבית
2	2	1	1	על פקדונות הציבור
2	2	1	1	על פקדונות הממשלה
104	94	84	79	על פקדונות מבנקים
2	4	1	3	על אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
274	338	204	246	על התחייבויות אחרות
1,199	1,300	615	665	סך כל הוצאות הרבית
				סך כל ההכנסות רבית, נטו
-	(3)	1	(2)	ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות רבית
				הכנסות (הוצאות) רבית ⁽³⁾
17	20	11	13	ד. פירוט הכנסות רבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
66	86	40	40	מוחזקות לפדיון
1	1	-	1	זמינות למכירה
84	107	51	54	למסחר
				סך הכל כלול בהכנסות רבית

(1) כולל השפעת יחסי גידור (2018 - כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור).

(2) כולל הכנסות רבית בגין אגרות חוב מגובות משכנתאות בסך של 3 מיליון ש"ח ו-5 מיליון ש"ח לשלושת החודשים ולששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019, בהתאמה

(1) מיליון ש"ח ו-3 מיליון ש"ח לשלושת החודשים ולששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018, בהתאמה).

(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א'.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מרבית

(במיליוני ש"ח)

לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2018	2019	2018	2019	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
א. הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר				
1. מפעילות במכשירים נגזרים				
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾				
361	(259)	208	(106)	
2. מהשקעה באגרות חוב				
רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽²⁾				
5	15	2	8	
5	15	2	8	
סך הכל מהשקעה באגרות חוב				
(289)	331	(168)	142	
3. הפרשי שער, נטו				
4. רווחים מהשקעה במניות				
רווחים ממכירת מניות שאינן למסחר (2018 - מניות זמינות למכירה)				
1	1	1	-	
הפסדים ממכירת מניות שאינן למסחר (2018 - מניות זמינות למכירה)				
(5) ⁽⁴⁾	-	(5) ⁽⁴⁾	-	
8	2	3	2	
דיבידנד ממניות שאינן למסחר (2018 - מניות זמינות למכירה)				
-	19	-	13	
רווחים שטרם מומשו ⁽³⁾				
4	22	(1)	15	
סך הכל מהשקעה במניות				
81	109	41	59	
סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר				

(1) למעט השפעת יחסי גידור (2018 - למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור).

(2) סווג מחדש מרווח כולל אחר מצטבר.

(3) לרבות רווחים והפסדים ממדידה לפי שווי הוגן של מניות שמתקיים לגביהן שווי הוגן זמין וכן התאמות של מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין.

(4) לרבות הפרשה לירידת ערך בסך של 5 מיליון ש"ח לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018.

לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2018	2019	2018	2019	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
6	9	3	10	ב. הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽³⁾ הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו ⁽¹⁾ הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾ סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽⁴⁾ סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית
1	(6)	3	(3)	
(1)	-	-	-	
6	3	6	7	
87	112	47	66	
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר				
לפי חשיפת סיכון				
חשיפת רבית				
1	5	3	-	חשיפה למניות
5	3	3	1	חשיפת מטבע חוץ
-	(5)	-	6	סך הכל
6	3	6	7	

(1) מזה הפסדים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של 1 מיליון ש"ח בששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (שלושת החודשים ולששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018 - רווחים בסך של 2 מיליון ש"ח ו-1 מיליון ש"ח, בהתאמה).

(2) אין רווחים/הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.

(3) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

(4) להכנסות רבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.

(5) לגילוי על ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות רבית ראה באור 2.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

(במיליוני ש"ח)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	התאמות בגין הצגת אגרות חוב (2018 - ניירות ערך) זמינות למכירה לפי שווי הוגן	התאמות בגין הטבות לעובדים	סך הכל	
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019					
29	(12)	(155)	(126)	(114)	יתרה ליום 31 במרס 2019 (לא מבוקר)
7	-	12	19	19	שינוי נטו במהלך התקופה
36	(12)	(143)	(107)	(95)	יתרה ליום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2018					
17	(9)	(170)	(153)	(144)	יתרה ליום 31 במרס 2018 (לא מבוקר)
(18)	(1)	47	29	30	שינוי נטו במהלך התקופה
(1)	(10)	(123)	(124)	(114)	יתרה ליום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)
לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019					
(22)	(13)	(150)	(172)	(159)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)
8	-	-	8	8	השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב*
(14)	(13)	(150)	(164)	(151)	יתרה מתואמת ליום 1 בינואר 2019 לאחר יישום לראשונה
50	1	7	57	56	שינוי נטו במהלך התקופה
36	(12)	(143)	(107)	(95)	יתרה ליום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)
לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2018					
45	(9)	(174)	(129)	(120)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
(46)	(1)	51	5	6	שינוי נטו במהלך התקופה
(1)	(10)	(123)	(124)	(114)	יתרה ליום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018					
45	(9)	(174)	(129)	(120)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 (מבוקר)
(67)	(4)	24	(43)	(39)	שינוי נטו במהלך השנה
(22)	(13)	(150)	(172)	(159)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)

* השפעה מצטברת בגין היישום לראשונה של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מכשירים פיננסיים (ASU 2016-01), ראה גם באור 1.ד.1.(1).

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. שינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני (לא מבוקר)					
2018			2019		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה (2018 - ניירות ערך) לפי שווי הוגן					
87	(30)	57	(29)	10	(19)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
הפסדים (רווחים) בגין אגרות חוב זמינות למכירה (2018 - ניירות ערך) שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
(77)	27	(50)	1	-	1
10	(3)	7	(28)	10	(18)
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
רווח אקטוארי נטו בתקופה					
2	(2)	-	57	(20)	37
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
18	(6)	12	14	(4)	10
20	(8)	12	71	(24)	47
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי הפסד כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
-	-	-	(1)	-	(1)
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
30	(11)	19	44	(14)	30
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני (לא מבוקר)					
2018			2019		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה (2018 - ניירות ערך) לפי שווי הוגן					
213	(73)	140	(92)	32	(60)
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
הפסדים (רווחים) בגין אגרות חוב זמינות למכירה (2018 - ניירות ערך) שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾					
(137)	47	(90)	22	(8)	14
76	(26)	50	(70)	24	(46)
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים					
רווח (הפסד) אקטוארי נטו בתקופה					
(28)	8	(20)	57	(20)	37
הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾					
40	(13)	27	21	(7)	14
12	(5)	7	78	(27)	51
שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
2	(1)	1	(1)	-	(1)
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
86	(30)	56	9	(3)	6
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית, לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הטבות לעובדים. ראה באור 7א.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2018 (מבוקר)		
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס
(92)	32	(60)
(10)	3	(7)
(102)	35	(67)
(10)	3	(7)
47	(16)	31
37	(13)	24
(6)	2	(4)
(59)	20	(39)

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית, לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הוצאות בגין הטבות לעובדים. ראה באור לא.

באור 5 - ניירות ערך (במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון
1,382	1,382	55	-	1,437	של ממשלת ישראל
51	51	1	-	52	של מוסדות פיננסיים בישראל
250	250	31	-	281	של אחרים בישראל
1,683	1,683	87	-	1,770	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	ב. אגרות חוב זמינות למכירה
4,740	4,699	41	-	4,740	של ממשלת ישראל
1,886	1,883	3	-	1,886	של ממשלות זרות
46	46	1	1	46	של מוסדות פיננסיים בישראל
350 ⁽⁶⁾	350	-	-	350	של מוסדות פיננסיים זרים
398 ⁽⁵⁾	395	4	1	398	מגובי משכנתאות (MBS)
424 ⁽⁷⁾	418	8	2	424	של אחרים בישראל
580	579	1	-	580	של אחרים זרים
8,424	8,370	58 ⁽²⁾	4 ⁽²⁾	8,424	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
הערך במאזן	עלות	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾⁽⁴⁾	ג. השקעה במניות שאינן למסחר
269	251	18 ⁽³⁾	- ⁽³⁾	269	מניות שאינן למסחר
136	136	-	-	136	מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין
8,693	8,621	76	4	8,693	סך כל ניירות הערך שאינם למסחר
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	ד. ניירות ערך למסחר
149	149	-	-	149	אגרות חוב -
29	29	-	-	29	של ממשלת ישראל
16	16	-	-	16	של מוסדות פיננסיים בישראל
9	9	-	-	9	של מוסדות פיננסיים זרים
203	203	-	-	203	של אחרים בישראל
8	8	-	-	8	סך כל אגרות החוב למסחר
211	211	- ⁽³⁾	- ⁽³⁾	211	מניות
10,587	10,515	163	4	10,674	סך כל ניירות הערך למסחר
10,587	10,515	163	4	10,674	סך כל ניירות הערך

הערה: פירוש תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.

(1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת אגרות חוב זמינות למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(4) לגבי מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין בטור זה מוצגת עלות בניכוי ירידת ערך, מותאמת מעלה או מטה למחירים נצפים בעסקאות רגילות בהשקעות דומות או זהות של אותו מנפיק.

(5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 39% מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 2 מיליון ש"ח.

(6) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלה בסך של 240 מיליון ש"ח וניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלתית מפורשת בסך של 36 מיליון ש"ח.

(7) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 5 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2018 (לא מבוקר)					
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון	הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
של ממשלת ישראל	1,374	1,374	20	2	1,392
של מוסדות פיננסיים בישראל	35	35	-	-	35
של אחרים בישראל	257	257	33	-	290
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון	1,666	1,666	53	2	1,717

ב. ניירות ערך זמינים למכירה	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ⁽¹⁾
			רווחים	הפסדים	
אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל	5,420	5,404	30	14	5,420
של ממשלות זרות	1,930	1,932	-	2	1,930
של מוסדות פיננסיים בישראל	91	92	-	1	91
של מוסדות פיננסיים זרים	447 ⁽⁶⁾	447	-	-	447
מגובי משכנתאות (MBS)	393 ⁽⁵⁾	404	1	12	393
של אחרים בישראל	378 ⁽⁷⁾	380	3	5	378
של אחרים זרים	1,024	1,025	1	2	1,024
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה	9,683	9,684	35	36	9,683
מניות -	236 ⁽⁴⁾	237	3	4	236
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה	9,919	9,921	38 ⁽²⁾	40 ⁽²⁾	9,919

ג. ניירות ערך למסחר	הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל	295	295	-	-	295
של מוסדות פיננסיים זרים	19	19	-	-	19
של אחרים זרים	11	11	-	-	11
סך כל אגרות החוב למסחר	325	325	-	-	325
מניות -	9	9	-	-	9
סך כל ניירות הערך למסחר	334	334	- ⁽³⁾	- ⁽³⁾	334
סך כל ניירות הערך	11,919	11,921	91	42	11,970

- הערה: פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.
- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 129 מיליון ש"ח (מזה - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 108 מיליון ש"ח).
- (5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 389 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 4 מיליון ש"ח.
- (6) כולל ניירות ערך בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 382 מיליון ש"ח.
- (7) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 4 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
הערך במאזן		עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
1,495		1,495	11	4	1,502
52		52	-	-	52
252		252	25	-	277
1,799		1,799	36	4	1,831
א. אגרות חוב המוחזקות לפדיון					
של ממשלת ישראל					
של מוסדות פיננסיים בישראל					
של אחרים בישראל					
סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון					
הערך במאזן		עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾
5,778		5,785	23	30	5,778
2,050		2,051	-	1	2,050
49		52	-	3	49
597 ⁽⁶⁾		597	-	-	597
436 ⁽⁵⁾		442	2	8	436
348 ⁽⁷⁾		351	3	6	348
777		777	-	-	777
10,035		10,055	28	48	10,035
224 ⁽⁴⁾		237	1	14	224
10,259		10,292	29 ⁽²⁾	62 ⁽²⁾	10,259
ב. ניירות ערך זמינים למכירה					
אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל					
של ממשלות זרות					
של מוסדות פיננסיים בישראל					
של מוסדות פיננסיים זרים					
מגובי משכנתאות (MBS)					
של אחרים בישראל					
של אחרים זרים					
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה					
מניות -					
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה					
הערך במאזן		עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾
419		419	-	-	419
58		58	-	-	58
33		34	-	1	33
2		2	-	-	2
22		22	-	-	22
534		535	-	1	534
3		3	-	-	3
537		538	- ⁽³⁾	1 ⁽³⁾	537
12,595		12,629	65	67	12,627
ג. ניירות ערך למסחר					
אגרות חוב -					
של ממשלת ישראל					
של מוסדות פיננסיים בישראל					
של מוסדות פיננסיים זרים					
של אחרים בישראל					
של אחרים זרים					
סך כל אגרות החוב למסחר					
מניות -					
סך כל ניירות הערך למסחר					
סך כל ניירות הערך					

הערה: פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות - ראה באורים 2 ו-3.

(1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(4) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 135 מיליון ש"ח. מזה: השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 123 מיליון ש"ח.

(5) ניירות ערך שהונפקו על ידי GNMA בערבות ממשלת ארה"ב בסך של 432 מיליון ש"ח וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC בסך של 4 מיליון ש"ח.

(6) כולל ניירות ערך של תאגידים בבעלות ממשלה בסך של 74 מיליון ש"ח וניירות ערך של תאגידים בבעלות וערבות ממשלתית מפורשת בסך של 457 מיליון ש"ח.

(7) כולל אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית בסך של 5 מיליון ש"ח.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

(במיליוני ש"ח)

ה. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של ניירות ערך זמינים למכירה ואגרות חוב המוחזקות לפדיון הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)							
פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾				12 חודשים ומעלה ⁽²⁾			
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	0-20% ⁽³⁾	20-40% ⁽⁴⁾	סך הכל	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	סך הכל
-	-	-	-	-	20	1	1
-	-	-	-	-	129	1	1
15	1	-	-	1	53	1	1
15	1	-	-	1	202	3	3

אגרות חוב זמינות למכירה

של מוסדות פיננסיים בישראל

מגובי משכנתאות (MBS)

של אחרים בישראל

סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה

30 ביוני 2018 (לא מבוקר)							
פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾				12 חודשים ומעלה ⁽²⁾			
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	0-20% ⁽³⁾	20-40% ⁽⁴⁾	סך הכל	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	סך הכל
428	2	-	-	2	-	-	-
1,873	13	-	-	13	14	1	1
1,930	2	-	-	2	-	-	-
20	1	-	-	1	-	-	-
27	1	-	-	1	260	11	11
211	5	-	-	5	-	-	-
897	2	-	-	2	-	-	-
31	1	2	-	3	24	1	1
4,989	25	2	-	27	298	13	13

אגרות חוב המוחזקות לפדיון של ממשלת ישראל⁽⁵⁾

ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב

של ממשלת ישראל

של ממשלות זרות

של מוסדות פיננסיים בישראל

מגובי משכנתאות (MBS)

של אחרים בישראל

של אחרים זרים

מניות

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)							
פחות מ-12 חודשים ⁽¹⁾				12 חודשים ומעלה ⁽²⁾			
שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	0-20% ⁽³⁾	20-40% ⁽⁴⁾	סך הכל	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	סך הכל
619	4	-	-	4	-	-	-
3,342	30	-	-	30	-	-	-
1,759	1	-	-	1	-	-	-
21	1	-	-	1	19	2	2
-	-	-	-	-	259	8	8
222	5	-	-	5	12	1	1
62	5	5	-	10	21	4	4
5,406	42	5	-	47	311	15	15

אגרות חוב המוחזקות לפדיון של ממשלת ישראל⁽⁵⁾

ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב

של ממשלת ישראל

של ממשלות זרות

של מוסדות פיננסיים בישראל

מגובי משכנתאות (MBS)

של אחרים בישראל

מניות

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

(1) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.

(2) השקעות שהיו בפוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.

(3) השקעות שהפסד שטרם מומש בגין מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.

(4) השקעות שהפסד שטרם מומש בגין מהווה מ-20% ועד 40% מהעלות המופחתת שלהן.

(5) 30.6.18 וב-31.12.18 יתרת העלות המופחתת של אגרות החוב המוחזקות לפדיון מתכמת ב-430 מיליון ש"ח ו-623 מיליון ש"ח, בהתאמה.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח)

1. חובות⁽¹⁾, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
38,274	3,162	35,112	314	-	34,798	יתרת חוב רשומה:
51,324	-	51,324	20,955	24,855	5,514	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
25,109	-	25,109	-	24,844	265	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
89,598	3,162	86,436	21,269	24,855	40,312	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
248	-	248	94	-	154	חובות בארגון מחדש
281	-	281	13	11	257	חובות פגומים אחרים
529	-	529	107	11	411	סך הכל חובות פגומים
240	-	240	28	181	31	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
792	-	792	223	16	553	חובות בעייתיים אחרים
1,561	-	1,561	358	208	995	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
472	-	472	34	-	438	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
415	-	415	231	121	63	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
123	-	123	-	121	2	מזה: לפי עומק פיגור
887	-	887	265	121	501	סך הכל
159	-	159	26	-	133	מזה: בגין חובות פגומים

30 ביוני 2018 (לא מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
37,592	2,541	35,051	273	-	34,778	יתרת חוב רשומה:
48,760	-	48,760	20,034	23,595	5,131	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
23,891	-	23,891	-	23,584	307	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
86,352	2,541	83,811	20,307	23,595	39,909	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
260	-	260	75	-	185	חובות בארגון מחדש
261	-	261	12	6	243	חובות פגומים אחרים
521	-	521	87	6	428	סך הכל חובות פגומים
257	-	257	43	180	34	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
665	-	665	203	5	457	חובות בעייתיים אחרים
1,443	-	1,443	333	191	919	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
464	-	464	30	-	434	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
396	-	396	222	117	57	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
118	-	118	-	117	1	מזה: לפי עומק פיגור
860	-	860	252	117	491	סך הכל
184	-	184	23	-	161	מזה: בגין חובות פגומים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)						
אשראי לציבור						
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
38,883	3,616	35,267	306	-	34,961	יתרת חוב רשומה:
49,893	-	49,893	20,476	24,319	5,098	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
24,621	-	24,621	-	24,312	309	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
88,776	3,616	85,160	20,782	24,319	40,059	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
233	-	233	83	-	150	חובות בארגון מחדש
234	-	234	11	6	217	חובות פגומים אחרים
467	-	467	94	6	367	סך הכל חובות פגומים
243	-	243	30	185	28	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
896	-	896	237	7	652	חובות בעייתיים אחרים
1,606	-	1,606	361	198	1,047	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
450	-	450	30	-	420	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
418	-	418	230	119	69	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
121	-	121	-	119	2	מזה: לפי עומק פיגור
868	-	868	260	119	489	סך הכל
144	-	144	23	-	121	מזה: בגין חובות פגומים

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור		סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	
מסחרי	לדירור				
510	118	265	893	-	893
(1)	3	18	20	-	20
(47)	-	(37)	(84)	-	(84)
39	-	19	58	-	58
(8)	-	(18)	(26)	-	(26)
501	121	265	887	-	887
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדירור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
470	116	255	841	-	841
31	3	15	49	-	49
(34)	(3)	(33)	(70)	-	(70)
24	1	15	40	-	40
(10)	(2)	(18)	(30)	-	(30)
491	117	252	860	-	860
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
גידול (קיטון) בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)						
אשראי לציבור		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
בנקים וממשלות	סך הכל					
868	-	868	260	119	489	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
58	-	58	37	2	19	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה (מבוקר)
(174)	-	(174)	(69)	(1)	(101)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
132	-	132	37	1	94	- מחיקות חשבונאיות
(39)	-	(39)	(32)	-	(7)	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
887	-	887	265	121	501	מחיקות חשבונאיות, נטו
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
						תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
64	-	64	11	-	53	יתרת ההפרשה לתחילת שנה (מבוקר)
1	-	1	-	-	1	גידול בהפרשה
65	-	65	11	-	54	יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים
952	-	952	276	121	555	יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיוור	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
471	115	252	838	-	838
36	4	28	68	-	68
(71)	(2)	(62)	(135)	-	(135)
55	-	34	89	-	89
(16)	(2)	(28)	(46)	-	(46)
491	117	252	860	-	860
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה (מבוקר)					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה (מבוקר)					
גידול (קיטון) בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

באור 7 - פקדונות הציבור (במיליוני ש"ח)

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד בישראל

31 בדצמבר	30 ביוני		
2018	2018	2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
			לפי דרישה
48,901	46,100	46,708	- אינם נושאים רבית
16,217	15,955	17,710	- נושאים רבית
65,118	62,055	64,418	סך הכל לפי דרישה
46,579	50,500	49,298	לזמן קצוב
111,697	112,555	113,716	סך הכל פקדונות בישראל*
			*מזה:
58,329	55,398	58,848	פקדונות של אנשים פרטיים
21,187	25,456	22,758	פקדונות של גופים מוסדיים
32,181	31,701	32,110	פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר	30 ביוני		
2018	2018	2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		תקרת הפקדון
44,859	43,076	45,856	עד 1
27,755	26,096	27,673	מעל 1 עד 10
14,498	14,581	14,532	מעל 10 עד 100
6,221	6,970	5,277	מעל 100 עד 500
18,364	21,832	20,378	מעל 500
111,697	112,555	113,716	סך הכל

באור לא - זכויות עובדים

א. הטבות מהותיות

1. פנסיה ופיצויי פרישה

חלק מהתחייבויות הקבוצה לתשלום פנסיה ופיצויי פרישה מכוסה על ידי הפקדות שוטפות על שם העובדים בקופות גמל ופנסיה או על ידי רכישת פוליסות ביטוח. ההתחייבות לפיצויי פרישה ופנסיה הכלולה במאזן מייצגת את יתרת ההתחייבות שאינה מכוסה על ידי הפקדות ו/או פוליסות ביטוח כאמור לעיל. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית שכר, פיצויים מוגדלים, שיעורי תמותה ופרישה. הפרשות נוספות לפיצויים בגין צעדי התייעלות נוספים של שינוי מבנה נרשמו כהוצאה והן כלולות על בסיס לא אקטוארי.

2. מענקים בגין ותק

עובדי חברה מאוחדת זכאים למענק ותק מיוחד, עם השלימים תקופת עבודה מוגדרת. התחייבות זו נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית שכר, שיעורי תמותה ופרישה.

3. הטבה בגין ימי מחלה שלא נוצלו

עובדי הבנק זכאים להטבה בגין אי ניצול ימי מחלה שנצברו. הטבה זו תומר לימי חופשה לניצול בפועל, לקראת הפרישה לגמלאות, בהתאם לנוסחת המרה שנקבעה. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית שכר, שיעורי תמותה ופרישה.

4. הטבות אחרות לאחר העסקה

עובדים בכירים מסויימים זכאים בעת פרישתם לתשלום מענק אי תחרות.

5. הטבות אחרות לאחר פרישה

עובדי הקבוצה זכאים להטבות מסוימות לאחר פרישתם. הטבות אלו כוללות: שי לחג, עיתון, נופש וכו'. עובדי חברה מאוחדת זכאים למענק בהגיעם לגיל פרישה בגין ימי מחלה שלא נוצלו. התחייבויות אלו, נמדדות על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעורי תמותה ופרישה.

6. חופשה

עובדי הבנק זכאים על פי חוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. ההפרשה לחופשה מחושבת על בסיס שכרם האחרון של העובדים וימי החופשה שנצברו לזכותם בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות.

ב. ראה באור 1.33. לדוחות הכספיים לשנת 2018 באשר להסכמי העסקה של מנכ"ל הבנק ויו"ר הדירקטוריון.

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

ג. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת

1. מחויבויות ומצב המימון

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני	
2018	2019	2018	2019	2018	2019
(מבוקר)				(לא מבוקר)	
				במיליוני ש"ח	
1,166	1,166	1,109	1,184	1,046	
24	13	10	7	5	
34	17	14	8	6	
(11)	(56)	36	(53)	(1)	
(182)	(75)	(238)	(57)	(119)	
78	34	5	10	(1)	
1,109	1,099	936	1,099	936	
1,051	1,040	883	1,040	883	
א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה					
מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה					
עלות שירות					
עלות רבית					
הפסד (רווח) אקטוארי					
הטבות ששולמו					
אחר, לרבות הפסד מצמצום ושינויים מבניים					
מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה					
מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף התקופה					
ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית					
שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת תקופה					
תשואה בפועל על נכסי התכנית					
הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי					
הטבות ששולמו					
שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף התקופה					
מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה*					

* נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

31 בדצמבר	30 ביוני	30 ביוני	30 ביוני	30 ביוני	
2018	2019	2018	2019	2018	2019
(מבוקר)				(לא מבוקר)	
				במיליוני ש"ח	
454	396	484	484	484	
454	396	484	484	484	
ג. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד					
סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות					
התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה					
ד. סכומים שהוכרו בהפסד כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס					
הפסד אקטוארי נטו					
התחייבות נטו בגין המעבר*					
יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר					

* הפסד אקטוארי הנובע מהפער שבין שיעורי ההיוון ליום 1 בינואר 2013 בניכוי רווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעור ההיוון שקיזזו את ההפסד כאמור.

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

2. הוצאה לתקופה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני		
2018	2018	2019	2018	2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
					במיליוני ש"ח
א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד					
24	13	10	7	5	עלות שירות
34	17	14	8	6	עלות רבית
(21)	(10)	(8)	(5)	(5)	תשואה חזויה על נכסי תכנית
					הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
10	6	8	3	4	הפסד אקטוארי נטו
113	48	36	21	12	אחר, לרבות הפסד מצמצום או סילוק ושינויים מבניים
(3)	(1)	(1)	-	-	היוון עלות תוכנה
157	73	59	34	22	סך עלות ההטבה, נטו
ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו כהפסד (רווח) כולל אחר לפני השפעת מס					
18	(48)	11	(50)	(5)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(10)	(6)	(8)	(3)	(4)	הפחתה של הפסד אקטוארי
(35)	(14)	(31)	(11)	(13)	סילוק
(27)	(68)	(28)	(64)	(22)	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
157	73	59	34	22	סך עלות ההטבה נטו
130	5	31	(30)	-	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

במיליוני ש"ח		
		ג. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנת 2019 לפני השפעת המס
60		הפסד אקטוארי נטו
60		סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

3. הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

31 בדצמבר	30 ביוני	
2018	2018	2019
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
		באחוזים
1.9	1.5	1.2

1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה שיעור היוון

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני	
2018	2018	2019
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
		באחוזים
1.1-1.5	1.1-1.3	1.3-1.9

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה שיעור היוון

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת המס

קיטון בנקודת אחוז אחת	גידול בנקודת אחוז אחת	
31 בדצמבר	30 ביוני	31 בדצמבר
2018	2018	2018
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
		במיליוני ש"ח
64	76	71
	(53)	(64)
	(58)	

שיעור היוון

ג. תזרימי מזומנים

הפקדות

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני	תחזית	
2018	2018	2018	2019*	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
				במיליוני ש"ח
10	5	5	2	2
			10	

הפקדות

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2019.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (במיליוני ש"ח)

א. הוראות באזל 3

הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל כפי שפורסמו על ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 וכן במסגרת קובץ שאלות ותשובות. הוראות באזל 3 נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013, ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לאמור, בשנת 2018 תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עמדה על 40% ובשנת 2019 תקרה זו עומדת על 30%.

(1) יעדי הלימות הון

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בדבר יחסי הון מזעריים נדרש הבנק, בהיותו תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 9%, וביחס הון כולל מזערי של 12.5% וזאת, החל מיום 1 בינואר 2017. בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2015 התווספה ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח.

בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים על ידי הפיקוח על הבנקים על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינם 9.31%- ו-12.81%, בהתאמה.

ליתרת ההלוואות לדיוור ראה באור 3.ב.12.

לקבוצה יעדי הון שאושרו על ידי הדירקטוריון ומשקפים את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתיאבון הסיכון.

יעדי ההון הפנימיים שנקבעו על ידי הדירקטוריון, לא יפחתו מאלה הרגולטוריים, כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.31% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.81%.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)
(במיליוני ש"ח)

(2) להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, ההון הרגולטורי ויחסי ההון המחושבים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201, בדבר "מדידה והלימות הון", ובהתאם להוראה 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר":

31 בדצמבר	30 ביוני	30 ביוני	
2018	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
			א. הון לצורך חישוב יחס ההון
8,321	8,144	8,593	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2,713	2,621	2,370	הון רובד 2, לאחר ניכויים
11,034	10,765	10,963	סך הכל הון כולל
			ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
(2)71,847	(2)73,812	(2)71,934	סיכון אשראי
889	614	715	סיכונים שוק
6,401	6,180	6,440	סיכון תפעולי
79,137	80,606	79,089	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			ג. יחס ההון לרכיבי סיכון
10.51%	10.10%	10.86%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.94%	13.35%	13.86%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
(1)9.31%	(1)9.29%	(1)9.31%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
(1)12.81%	(1)12.79%	(1)12.81%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			חברה בת משמעותית
			בנק מסד בע"מ
13.04%	11.94%	13.16%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.12%	12.95%	14.24%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.50%	12.50%	12.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)
(במיליוני ש"ח)

(3) רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)

31 בדצמבר	30 ביוני	30 ביוני	
2018	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
8,093	7,961	8,366	א. הון עצמי רובד 1
			הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
211	203	228	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
8,304	8,164	8,594	זכויות שאינן מקנות שליטה
			סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
			התאמות פיקוחיות וניכויים:
(104)	(100)	(101)	נכסים בלתי מוחשיים
(5)	(6)	(7)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(109)	(106)	(108)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
126	86	107	סך התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
8,321	8,144	8,593	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
			ב. הון רובד 2
1,931	1,880	1,582	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
782	741	788	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
2,713	2,621	2,370	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
			ניכויים:
-	-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
2,713	2,621	2,370	סך הכל הון רובד 2

31 בדצמבר	30 ביוני	30 ביוני	
2018	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
			(4) השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1
			יחס ההון לרכיבי סיכון
10.34%	10.00%	10.70%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין מהלכי ההתייעלות
0.17%	0.10%	0.16%	השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות
10.51%	10.10%	10.86%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

- (1) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי הנדרשים הינם 9.0%-12.5% בהתאמה. ליחסים אלה, התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח.
- (2) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחת סך של 147 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות (30.6.18 - 121 מיליון ש"ח, 31.12.18 - 102 מיליון ש"ח).

* הנתונים בבאור זה מוצגים בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים, מיום 12 בינואר 2016, בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פוחתות בהדרגה על פני תקופה של 5 שנים. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות ראה 4 לעיל.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

(5) גורמים שיכולים להשפיע באופן מהותי על הלימות ההון של הבנק ושל חברות בנות משמעותיות

(א5) רכיבי הון הנתונים לתנודתיות

הבנק מנהל את יחס הלימות ההון במטרה לעמוד בדרישות ההון המזעריות של הפיקוח על הבנקים. הון הבנק נתון לשינויים, בין היתר, בגין הגורמים המפורטים להלן:

- שינויים אקטואריים כתוצאה משינויים בשיעור הרבית לחישוב התחייבויות הבנק או הנחות אקטואריות אחרות, כגון: שיעורי תמורות, פרישה וכד'.
- השפעות השינויים ברבית ובמרווחים על ההתאמות לשווי הון של ניירות ערך זמינים למכירה.

להלן ניתוח השפעות השינויים על יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 ביוני 2019:

השפעת השינוי ב-100 מיליון ש"ח בהון עצמי רובד 1 באחוזים	השפעת השינוי ב-1 מיליארד ש"ח בסך נכסי הסיכון
0.13	0.14
1.91	2.11

בנק (בנתוני המאוחד)

מסד

ב. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף (להלן - "ההוראה"). ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים.

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד, וזאת לגבי כל תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הוא עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית (וכולל את הבנק).

31 בדצמבר 2018	30 ביוני 2018	30 ביוני 2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
		במיליוני ש"ח	
			א. בנתוני המאוחד
			הון רובד 1*
8,321	8,144	8,593	סך החשיפות
144,433	145,173	145,255	
		באחוזים	
5.76%	5.61%	5.92%	יחס המינוף
			ב. חברה בת משמעותית
			בנק מסד בע"מ
7.25%	7.18%	7.23%	יחס המינוף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* להשפעת הוראת המעבר והשפעת ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות, ראה סעיף א(4) לעיל.

באור 8 - הון, הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ג. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

הבנק מיישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות נמדד על פי תרחיש קיצון אחיד המפורט בהוראה ולאופק של 30 ימים. היחס נועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה, כהגדרתם בהוראה, שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד, אשר נמדדים בהתאם לתזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון.

לשלושת החודשים שנתיים			
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 ביוני	ביום 30 ביוני	
2018	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		באחוזים	
122%	118%	123%	א. בנתוני המאוחד* יחס כיסוי הנזילות
122%	118%	123%	ב. בנתוני הבנק* יחס כיסוי הנזילות
			ג. חברה בת משמעותית* בנק מסד בע"מ יחס כיסוי הנזילות
180%	178%	179%	
100%	100%	100%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ד. דיבידנד

ביום 12 במרס 2019 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 105 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 20 במרס 2019 ויום התשלום היה 31 במרס 2019. ביום 28 במאי 2019, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 85 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 6 ביוני 2019 ויום התשלום היה 17 ביוני 2019. לאחר תאריך המאזן, ביום 13 באוגוסט 2019, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 110 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 21 באוגוסט 2019 ויום התשלום יהיה 29 באוגוסט 2019. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

לשלושת החודשים שנתיים		לשלושת החודשים שנתיים		לשלושת החודשים שנתיים		
ביום 31 בדצמבר	ביום 30 ביוני	ביום 30 ביוני	ביום 30 ביוני	ביום 30 ביוני	ביום 30 ביוני	
2018	2018	2019	2018	2019	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
במיליון ש"ח		במיליון ש"ח		במיליון ש"ח	במיליון ש"ח	
355	155	190	60	85		דיבידנד שהוכרז ושולם על ידי הבנק

באור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר	30 ביוני	
2018	2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
18	6	א. שיפורים במבנים, רכישת והקמת מבנים, ציוד ותוכנה
37	54	התחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות

ב. הבנק וחברה מאוחדת שלו שכרו מבנים וציוד לתקופות ארוכות. דמי השכירות (חלקם צמודים למדד המחירים לצרכן וחלקם צמודים למטבע חוץ) שישולמו בעתיד, בשל התקשרויות אלו הינם:

31 בדצמבר	30 ביוני	
2018	2019	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
76	*37	שנה ראשונה
69	71	שנה שנייה
64	65	שנה שלישית
57	57	שנה רביעית
50	50	שנה חמישית
251	251	שנה שישית ואילך
567	531	סך הכל

* לתקופה שנותרה עד לתום השנה הקלנדרית.

ג. כנגד הבנק וחברות מאוחדות הוגשו תובענות משפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות כמפורט בסעיף זה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור. לגבי התובענות המשפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, ראה באור 25. לדוחות הכספיים לשנת 2018.

להלן פירוט של תובענות שהוגשו בעבר כנגד הבנק וחברה מאוחדת ואשר חל בהן שינוי ביחס לאמור בדוחות הכספיים לשנת 2018:

1. בחודש ספטמבר 2013, התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתביעה ייצוגית בסכום שלא יפחת מ-10.5 מיליארד ש"ח (להלן - "התביעה והבקשה"). התביעה והבקשה הוגשו כנגד הבנק, בנקים נוספים וכן המנכ"לים של כל אחד מהבנקים הנ"ל, כאשר בשלב מאוחר יותר, הוגשה בקשה למחוק את התביעות כנגד האחרונים. סכום התביעה מתייחס לכל הבנקים הנתבעים. לטענת המבקשים הבנקים לא מספקים גילוי נאות ואף מטעים את לקוחותיהם בנוגע לעלויות הכרוכות בשירותי ההמרה אותם הם מספקים, כאשר הם מוכרים ללקוח מט"ח, בשער הגבוה משער הקניה. ההפרש בין שער הקניה של הבנקים לבין שער המכירה ללקוח (המכונה בבקשה כ-"עמלת ייקור"), מהווה לטענת המבקשים "עמלת תיווך" הנגבית ללא גילוי באיזה מתעריפוני הבנקים. עוד טוענים המבקשים כי הבנקים פועלים כמקשה אחת על מנת להסתיר את "עמלת הייקור" הנטענת וכי קיים ביניהם הסדר כובל. בחודש ינואר 2014 אישר בית המשפט את בקשת התובעים להסתלקות מהתביעה נגד המנכ"לים. ביום 1 במרס 2018 נדחתה הבקשה והתביעה לא אושרה כייצוגית. ביום 18 במרס 2018 התובעים ערערו על פסק הדין וביום 1 באפריל 2019 ניתן פסק דין הדוחה את הערעור.
2. בחודש מרס 2014 הוגשה בקשה לאשר תובענה כתובענה ייצוגית בסכום של כ-2 מיליארד ש"ח נגד חברה מאוחדת, אשר מוזגה עם ולתוך הבנק, וארבעה בנקים נוספים בעילה זוהי לתובענה שהתקבלה בבנק בחודש ספטמבר 2013 כאמור לעיל. ביום 1 במרס 2018 נדחתה הבקשה והתביעה לא אושרה כייצוגית. ביום 18 במרס 2018 התובעים ערערו על פסק הדין וביום 1 באפריל 2019 ניתן פסק דין הדוחה את הערעור.
3. ביום 17 בדצמבר 2017 התקבלה בחברה מאוחדת, אשר מוזגה עם ולתוך הבנק, בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית בסך 177 מיליון ש"ח. בקשה זו הוגשה נגד ארבעה בנקים אשר מעניקים אשראי במסגרת הקרן לעידוד עסקים קטנים בערבות המדינה. נושא הבקשה הוא התניית שרות בשרות. טענת המבקשים היא כי הבנקים דורשים מעסקים המקבלים אשראי במסגרת הקרן לעידוד עסקים קטנים בערבות המדינה פיקדון כספי. פיקדון כספי זה הינו לטענת המבקשים פיקדון "פיקטיבי" שכן מקורו של הפיקדון הינו מכספי ההלוואה עצמם. ביום 24 במרס 2019 נמחקה הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

3. ביום 7 בינואר 2016 התקבלו בבנק כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. לטענת המבקש הבנק נתן ייעוץ השקעות ללקוחותיו בקשר לרכישה ו/או מכירה של תעודות סל, בלי שהייתה בידו היכולת לתת ייעוץ בצורה מקצועית הנדרשת ממנו, וזאת בהעדר מערכות ממוכנות התומכות בהחלטת השקעה כזו, ולכן תוך הפרה כביכול של חובות האמון, הנאמנות והזהירות המוטלים על הבנק. בנוסף טוען המבקש לנזקים בשל ייעוץ לקניה / מכירה של תעודות סל שלא בשווי ההוגן שלהן. המבקש מעריך כי הנזק שנגרם לקבוצה הינו לא פחות מסך של כ-30 מיליון ש"ח ולחילופין לא פחות מסך של כ-143 מיליון ש"ח. ביום 26 במאי 2019 ניתן פסק דין הדוחה את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

סכום החשיפה הנוספת של הבנק ושל החברות הבנות של הבנק ליום 30 ביוני 2019, בגין תביעות תלויות שלהערכת הנהלת הבנק אפשרות התממשות כולן, או חלקן, אינה קלושה ושלא בוצעה בגין הפרשה, מסתכם בכ-52 מיליון ש"ח.

ד. 1. להלן פירוט של תובענות ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד חברה כלולה, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל"), שהסכום הנתען בהן הוא מהותי. לדעת הנהלת כאל, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות ונכללו בדוחות הכספיים שלה הפרשות נאותות, אם נדרשו.

(א) ביום 8 ביוני 2016, הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז בקשה מתוקנת לאישור תביעה כתובענה ייצוגית נגד שלוש חברות כרטיסי האשראי, ביניהן כאל (להלן - "הבקשה המתוקנת"). הבקשה המתוקנת החליפה בקשה קודמת שהוגשה ביום 28 באפריל 2014. עניינה של הבקשה הינו שני הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המיידי ("דביט") ובתחום כרטיסי תשלום נטענים מראש ("pre paid"). ההסדר הכובל הראשון, לטענת המבקשים, הינו ההסדר לגבי עמלה צולבת בגין עסקאות המבוצעות בכרטיסי דביט "pre paid-I". ההסדר הכובל השני, לטענת המבקשים, הינו עיכוב, שלא כדין, של כספים המגיעים לבתי עסק לתקופה של כ-20 יום, לאחר שהכסף התקבל על ידי חברות כרטיסי האשראי.

עיון בחוות הדעת הכלכלית אליה מפנה הבקשה המתוקנת, מעלה כי סכום התביעה מורכב מראשי הנזק הבאים: סך של כ-13.5 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר גובה העמלה הצולבת המשולמת בעסקאות בכרטיסי חיוב מיידי; סך של כ-5.3 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר מועד העברת הכספים לבתי העסק בגין עסקאות בכרטיסי חיוב מיידי; סך הנע בין 418 מיליון ש"ח לכ-683 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מתת שימוש בכרטיסי חיוב מיידי בשל שני ההסדרים הכובלים הנטענים כאמור לעיל.

ביום 12 במרץ 2017 נערך קדם דיון בבקשה. בית המשפט קבע בהחלטה כי עניין העמלה הצולבת בקשר לכרטיסי הדביט וה-"pre paid" כלול לכאורה בפסק דין שנתן בית הדין לתחרות (בשמו הקודם: בית הדין להגבלים עסקיים), ולכן כל טענה המועלת נגד קביעת העמלה הצולבת, יש להעלות בהליכים מתאימים בנוגע לפסק דין האמור. לאור זאת ניתנה דחייה בקיום הליך התביעה הייצוגית עד למיצוי ההליכים בפני בית הדין לתחרות.

ביום 16 באוקטובר 2017, הוגשה לבית הדין לתחרות תובענה למתן סעד הצהרתי, במסגרתה התבקש בית הדין לקבוע כי בעת מתן פסק הדין במסגרתו אושר הסדר העמלה הצולבת, לא נכללו בהסדר כרטיסי חיוב מיידי וכרטיסים נטענים. חברות כרטיסי האשראי, ובכלל זה כאל, הגישו בקשה לסילוק על הסף של התובענה וביום 16 באוקטובר 2018 קבע בית המשפט כי דין הבקשות לסילוק על הסף של התובענה למתן סעד הצהרתי להתקבל.

ביום 29 בנובמבר 2018 הוגש לבית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית הדין לתחרות.

ביום 23 בדצמבר 2018 הגישו המבקשים לבית המשפט העליון, בשבתו כבית דין גבוה לצדק, עתירה נגד הממונה על התחרות (בשמה הקודם: ממונה על הגבלים עסקיים). בעתירה מבוקש כי בית המשפט יורה לממונה על התחרות לפעול לשם הבהרה או ביטול או שינוי של פסק דינו של בית הדין לתחרות. המדינה הגישה תגובתה ביום 22 במאי 2019, העתירה נקבעה לדיון ליום 6 בינואר 2020.

(ב) ביום 19 באוקטובר 2017 התקבלו בדיינרס כתב תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית אשר הוגש כנגד דיינרס וכנגד חברה נוספת, לבית המשפט המחוזי בחיפה (להלן - "התביעה והבקשה").

עניינה של הבקשה הינה הטענה כי דיינרס והחברה הנתבעת הנוספת, הגבילו את צבירת נקודות הטיסה בגין שימוש בכרטיס מסוג דיינרס פליי קארד (להלן - "הכרטיס"), כך שהצבירה בגין שימוש בכרטיס בתשלום למשרדי ממשלה תוגבל עד לסכום של 30,000 ש"ח בחודש. כפי שנטען, החלטה זו מגבילה את מספר הנקודות אותם חברי המועדון יכולים לצבור בעת שימוש בכרטיס במסגרת תשלום למשרדי ממשלה ("שינוי המדיניות"). עוד נטען, כי שינוי המדיניות נעשה שלא כדין וכן כי לאחר שינוי המדיניות, דיינרס והחברה הנתבעת הנוספת לא מציגות בפרסומיהן את שינוי המדיניות.

המבקשים העמידו סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה על סך כ-66 מיליון ש"ח ולחילופין על סך 300 מיליון ש"ח. ביום 20 במרץ 2018, הגישה דיינרס את תשובתה לבקשת האישור ובה דחתה את טענת המבקש. ביום 10 בפברואר 2019 המבקש הגיש בקשה לתיקון בקשת האישור ובה ביקש להוסיף עילת תביעה לבקשת האישור לפיה המשיבות הפרו את "חובות הסודיות הבנקאית" המוטלת עליהן בכך שדיינרס נוהגת לשלוח דפי פירוט חשבון מאוחדים ללקוחות המחזיקים בחשבון בנק משותף. ביום 13 בפברואר 2019, הגישו המשיבות בקשה לסילוק בקשת האישור על הסף. ביום 6 במאי 2019 קיבל בית המשפט את הבקשה והורה על סילוק התביעה.

(ג) ביום 2 במאי 2018, התקבלה בכאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. על פי הנטען בתביעה, העלתה כאל את תעריפי עמלת הסליקה לבתי עסק שלא כדין. בקשת האישור נסמכת, בין היתר, על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב בגדרה אושרה בקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד חברה אחרת, בסוגיה דומה.

המבקשים מעריכים את נזקם האישי בסך של 4,036 ש"ח. המבקשים לא נקבו בסכום הנזק הקבוצתי וזה הוערך על ידם ב"עשרות מיליוני ש"ח". כאל הגישה את תשובתה לבקשת האישור.

(ד) ביום 6 במאי 2018, התקבלה בכאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. על פי הנטען בתביעה, אשר הוגשה כנגד כאל וכנגד חברה נוספת ובנק שמחזיק בה, כאל לא סיפקה גילוי נאות לגביית רבית על ידה. המבקש מעריך את נזקו האישי בסך של 38.54 ש"ח ואת סכום התביעה הקבוצתית ב-181 מיליון ש"ח. ביום 5 במרס 2019 השיבה כאל לבקשת האישור.

(ה) ביום 26 ביולי 2018, התקבלה בכאל תביעה ובקשה לאישורה כתביעה ייצוגית, אשר הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב, כנגד כאל וכנגד שתי חברות כרטיסי אשראי נוספות. ענינה של התביעה בעסקאות באמצעות כרטיסי אשראי שביצעו חברי הקבוצה כעסקאות במסמך חסר (בעיקר עסקאות טלפוניות) בבתי עסק העוסקים בתחום ה"שיווק הישיר". בבקשת האישור נטען כי בתי העסק הללו ניצלו את חולשתה של אוכלוסיית הקשישים וחייבו את כרטיסי האשראי שלהם בגין עסקאות רבות שלא כדין, וכן חייבו אותם בחיובים נוספים שלא אושרו על ידם. לטענת המבקש, חברות כרטיסי האשראי התקשרו בהסכם סליקה עם חברות ה"שיווק הישיר" ובדרך זו אפשרו את פעילותן. המבקש טוען כי סכום הנזק לכל חברי הקבוצה הינו כ-900 מיליון ש"ח. ביום 24 במרס 2019, הגישו הנתבעות את תשובותיהן לבקשת האישור. קדם משפט נקבע ליום 7 בינואר 2020.

2. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו כנגד כאל, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably Possible) מסתכם בכ-141 מיליון ש"ח.

3. כנגד כאל תלויה ועומדת בקשה לאישור תובענה כתובענה ייצוגית, כפי שיפורט להלן. כאל מציינת בדוחותיה, כי לדעת הנהלת כאל, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייה ולפיכך לא נרשמה בגינה כל הפרשה: ביום 9 בדצמבר 2018, הוגשה לבית המשפט העליון, בשבתו כבית דין גבוה לצדק, עתירה נגד בנק ישראל, הממונה על התחרות ושלוש חברות כרטיסי האשראי, ביניהן כאל, בה התבקש סעד של ביטול צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות סליקה צולבת של עסקאות בכרטיס חיוב ושל עסקאות חיוב מיידי), התשע"ט-2018. לטענת העותרות, יש לבטל את הצו ולקבוע כי לחברות כרטיסי האשראי אסור להפיק רווח מהעמלה הצולבת אשר אמורה לכסות את עלויות המנפיק בלבד. בהחלטה מיום 27 ביוני 2019, הורה בית המשפט העליון לממונה על התחרות להגיש תגובה תמציתית לעתירה עד ליום 30 באוגוסט 2019.

4. ביום 14 בדצמבר 2016, הוציא מנהל מס ערך מוסף (להלן - "המנהל") לכאל שומות לתקופות חיוב מינואר 2012 ועד אוגוסט 2016. סכום החיוב בשומות, כולל רבית והצמדה, עומד על 48 מיליון ש"ח. כאל חולקת על עמדת המנהל, וסבורה כי יש לה טענות טובות לתמיכת עמדתה. בהתאם, הגישה כאל השגה ביום 9 במרס 2017. למיטב ידיעת כאל, שומות בעניין זה התקבלו גם בקרב מתחרותיה. ביום 8 במרס 2018 נתקבלה בכאל החלטת מנהל מע"מ. בהחלטה נדחתה ההשגה, וכן הוגדל סכום החיוב בשומה לכדי 75 מיליון ש"ח (כולל רבית והצמדה). ביום 31 בינואר 2019 הגישה כאל ערעור על ההחלטה האמורה לבית המשפט המחוזי בלוד. קדם משפט קבוע ליום 23 באוקטובר 2019. ככל שעמדת כאל לא תתקבל על ידי בית המשפט, עלולה כאל להתחייב בגין הסוגיות שבשומה גם בתקופות המאוחרות ממועד השומה.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (במיליוני ש"ח)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)			30 ביוני 2018 (לא מבוקר)			30 ביוני 2019 (לא מבוקר)			
סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	סך הכל	נגזרים למסחר	נגזרים שאינם למסחר	
חוזי רבית									
9,772	9,757	15	3,403	3,396	7	5,151	5,065	86	חוזי FORWARD-I FUTURES
19,338	15,244	4,094	17,635	13,031	4,604	17,716	13,775	3,941	SWAPS ⁽¹⁾
29,110	25,001	4,109	21,038	16,427	4,611	22,867	18,840	4,027	סך הכל ⁽²⁾
3,209	-	3,209	3,009	-	3,009	3,008	-	3,008	מזה: נגזרים מגדרים ⁽³⁾
חוזי מטבע חוץ									
37,061	28,641	8,420	35,890	27,248	8,642	42,167	32,242	9,925	חוזי FORWARD-I FUTURES ⁽⁴⁾
11,197	11,109	88	15,190	15,155	35	13,124	13,086	38	אופציות שנכתבו
11,588	11,500	88	14,962	14,927	35	14,010	13,972	38	אופציות שנקנו
255	-	255	260	-	260	227	-	227	SWAPS
60,101	51,250	8,851	66,302	57,330	8,972	69,528	59,300	10,228	סך הכל
חוזים בגין מניות									
10,108	10,108	-	10,437	10,437	-	9,950	9,950	-	חוזי FORWARD-I FUTURES
17,607	17,607	-	19,162	19,162	-	17,827	17,827	-	אופציות שנכתבו
17,512	17,512	-	19,124	19,124	-	17,701	17,701	-	אופציות שנקנו ⁽⁵⁾
45,227	45,227	-	48,723	48,723	-	45,478	45,478	-	סך הכל
חוזי סחורות ואחרים									
63	63	-	59	59	-	36	36	-	חוזי FORWARD-I FUTURES
63	63	-	59	59	-	36	36	-	סך הכל
חוזי אשראי									
37	-	37	37	-	37	-	-	-	הבנק ערב
37	-	37	37	-	37	-	-	-	סך הכל
134,538	121,541	12,997	136,159	122,539	13,620	137,909	123,654	14,255	סך הכל סכום נקוב

(1) מזה: SWAPS שהבנק משלם בשיעור רבית קבוע בסך 10,643 מיליון ש"ח (30.6.18 - 11,018 מיליון ש"ח ו-31.12.18 - 12,047 מיליון ש"ח).

(2) מזה: חוזי החלפת שקל-מדד בסך 686 מיליון ש"ח (30.6.18 - 961 מיליון ש"ח ו-31.12.18 - 682 מיליון ש"ח).

(3) הבנק מבצע עסקאות הגנה באמצעות נגזרי החלפת רבית (IRS) לצורך גידור שווי הוגן חשבונאי של אגרות חוב. עסקאות אלה מגדרות את סיכון הרבית הגלום באגרות חוב במט"ח ברבית קבועה בעלות מח"מ ארוך.

(4) מזה: חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט בסך 1,246 מיליון ש"ח (30.6.18 - 1,868 מיליון ש"ח ו-31.12.18 - 2,285 מיליון ש"ח).

(5) מזה: נסחרים בבורסה בסך 17,558 מיליון ש"ח (30.6.18 - 18,819 מיליון ש"ח ו-31.12.18 - 17,336 מיליון ש"ח).

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למשחר	נגזרים שאינם למשחר	סך הכל	נגזרים למשחר	נגזרים שאינם למשחר	
380	232	148	238	234	4	חוזי רבית
131	-	131	2	-	2	מזה: נגזרים מגדרים
369	343	26	342	276	66	חוזי מטבע חוץ
356	356	-	356	356	-	חוזים בגין מניות
2	2	-	2	2	-	חוזי סחורות ואחרים
1,107	933	174	938	868	70	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקודחו במאזן
1,104	930	174	938	868	70	יתרה מאזנית
-	-	-	-	-	-	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

30 ביוני 2018 (לא מבוקר)						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למשחר	נגזרים שאינם למשחר	סך הכל	נגזרים למשחר	נגזרים שאינם למשחר	
196	166	30	235	175	60	חוזי רבית
15	-	15	55	-	55	מזה: נגזרים מגדרים
556	531	25	653	596	57	חוזי מטבע חוץ
374	374	-	374	374	-	חוזים בגין מניות
1	1	-	1	1	-	חוזי סחורות ואחרים
1,127	1,072	55	1,263	1,146	117	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקודחו במאזן
1,124	1,069	55	1,263	1,146	117	יתרה מאזנית
-	-	-	-	-	-	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)						
התחייבויות בגין נגזרים ברוטו			נכסים בגין נגזרים ברוטו			
סך הכל	נגזרים למשחר	נגזרים שאינם למשחר	סך הכל	נגזרים למשחר	נגזרים שאינם למשחר	
224	183	41	207	176	31	חוזי רבית
36	-	36	28	-	28	מזה: נגזרים מגדרים
422	403	19	541	484	57	חוזי מטבע חוץ
650	650	-	650	650	-	חוזים בגין מניות
1	1	-	1	1	-	חוזי סחורות ואחרים
1,297	1,237	60	1,399	1,311	88	סך הכל נכסים/התחייבויות בגין נגזרים ברוטו ⁽¹⁾
-	-	-	-	-	-	סכומים שקודחו במאזן
1,294	1,234	60	1,399	1,311	88	יתרה מאזנית
-	-	-	-	-	-	מזה: שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

(1) מזה: שווי הוגן ברוטו של התחייבויות בגין נגזרים משובצים בסך 3 מיליון ש"ח (30.6.18 - 3 מיליון ש"ח ו-31.12.18 - 3 מיליון ש"ח).

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. גידור חשבונאי

לששט החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)	לשלושט החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)	
הכנסות (הוצאות) רבית	הכנסות (הוצאות) רבית	
		1. השפעת חשבונאות של גידור שווי הוגן על הרווח (הפסד)
		רווח מגידורי שווי הוגן
		חוזי רבית
		- פריטים מגודרים
		- נגזרים מגדרים
118 (121)	65 (67)	
ליום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)		
התאמות שווי הוגן מצטבר		
שהגדילו את הערך		
בספרים		
יחסי גידור קיימים	הערך בספרים	
119	3,262	
		2. פריטים מגודרים בגידור שווי הוגן
		ניירות ערך - מכשירי חוב המסווגים כזמינים למכירה
לששט החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)	לשלושט החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)	
רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾	רווח (הפסד) שהוכר בהכנסות (הוצאות) מפעילות במכשירים נגזרים ⁽¹⁾	
		3. השפעת נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים על דוח רווח והפסד
		נגזרים שלא יועדו כמכשירים מגדרים
		חוזי רבית
		חוזי מטבע חוץ
(12) (242)	(3) (97)	

(1) נכלל בסעיף הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ד. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה⁽¹⁾

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
938	342	-	109	363	124	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
						סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:
(344)	(114)	-	(18)	(212)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים ⁽¹⁾
(139)	(99)	-	(5)	(35)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
455	129	-	86	116	124	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,564	1,203	-	48	313	-	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(1,018)	(847)	-	(11)	(160)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
546	356	-	37	153	-	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
1,001	485	-	123	269	124	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
1,107	447	-	217	358	85	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
						סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:
(302)	(72)	-	(18)	(212)	-	מכשירים פיננסיים
(85)	-	-	-	(85)	-	ביטחון במזומן ששועבד
720	375	-	199	61	85	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

30 ביוני 2018 (לא מבוקר)*						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	
1,263	712	-	99	346	106	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
						סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:
(438)	(232)	-	(15)	(191)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים ⁽¹⁾
(360)	(208)	-	(25)	(127)	-	הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל
465	272	-	59	28	106	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,094	797	1	41	255	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(579)	(461)	-	(4)	(114)	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
515	336	1	37	141	-	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים
980	608	1	96	169	106	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
1,127	387	4	185	424	127	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
						סכומים ברוטו שלא קודזו במאזן:
(248)	(42)	-	(15)	(191)	-	מכשירים פיננסיים
(110)	-	-	(2)	(108)	-	ביטחון במזומן ששועבד
769	345	4	168	125	127	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך) (במיליוני ש"ח)

ד. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)*					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
1,399	788	-	104	318	189
(568)	(335)	-	(10)	(223)	-
(225)	(144)	-	(22)	(59)	-
606	309	-	72	36	189
1,251	913	1	45	292	-
(571)	(421)	-	(3)	(147)	-
680	492	1	42	145	-
1,286	801	1	114	181	189
1,297	391	10	204	483	209
(271)	(38)	-	(10)	(223)	-
(65)	-	-	-	(65)	-
961	353	10	194	195	209

* סווג מחדש

- (1) שווי הוגן של מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז בסך 302 מיליון ש"ח, אגרות חוב ממשלתיות שהתקבלו כבטחון בסך 28 מיליון ש"ח ומניות שהתקבלו כבטחון בסך 14 מיליון ש"ח (30.6.18 - מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז בסך 248 מיליון ש"ח, אגרות חוב ממשלתיות שהתקבלו כבטחון בסך 122 מיליון ש"ח; מניות שהתקבלו כבטחון בסך 66 מיליון ש"ח ואגרות חוב קונצרניות שהתקבלו כבטחון בסך 2 מיליון ש"ח. 31.12.18 - מכשירים נגזרים הכפופים להסכמי קיזוז בסך 271 מיליון ש"ח, אגרות חוב ממשלתיות שהתקבלו כבטחון בסך 146 מיליון ש"ח ומניות שהתקבלו כבטחון בסך 151 מיליון ש"ח).
- (2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפי הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ה. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)				
סך הכל	מל 5 שנים	מל 5 שנים ועד 3 חודשים	מל 3 חודשים ועד 3 חודשים	עד 3 חודשים
686	-	678	-	8
22,181	3,524	11,701	1,940	5,016
69,528	15	604	20,388	48,521
45,478	-	361	3,022	42,095
36	-	-	-	36
137,909	3,539	13,344	25,350	95,676

30 ביוני 2018 (לא מבוקר)				
סך הכל	מל 5 שנים	מל 5 שנים ועד 3 חודשים	מל 3 חודשים ועד 3 חודשים	עד 3 חודשים
136,159	4,519	10,123	25,139	96,378

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)				
סך הכל	מל 5 שנים	מל 5 שנים ועד 3 חודשים	מל 3 חודשים ועד 3 חודשים	עד 3 חודשים
134,538	4,735	16,264	26,732	86,807

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (במיליוני ש"ח)

א. שיוך לקוחות למגזרי הפעילות הפיקוחיים - הדיווח הינו בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים, כמפורט בדוחות הכספיים לשנת 2018.

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל	
272	3	-	172	48	118	4	92	911	הכנסות רבית מחיצוניים
-	-	20	36	7	27	37	19	246	הוצאות רבית מחיצוניים
377	272	3	136	41	91	(33)	73	665	הכנסות רבית, נטו
(67)	(193)	-	26	3	(19)	53	(26)	-	מחיצוניים
310	79	3	162	44	72	20	47	665	- בינמגזרי
135	3	21	75	19	34	45	61	382	סך הכנסות רבית, נטו
445	82	24	237	63	103	65	108	1,047	הכנסות שאינן מרבית
21	3	-	15	6	(17)	(2)	-	23	סך הכנסות
365	30	6	161	31	45	46	14	678	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
59	49	18	61	26	75	21	94	346	הוצאות תפעוליות ואחרות
22	19	7	23	10	27	7	34	127	רווח לפני מסים
37	30	11	38	16	48	14	60	219	הפרשה למסים על הרווח
-	-	-	-	-	-	-	14	14	רווח לאחר מסים
37	30	11	38	16	48	14	74	233	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
(5)	-	(1)	(2)	-	-	-	(2)	(9)	רווח נקי:
32	30	10	36	16	48	14	72	224	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
45,182	24,718	2,694	15,916	5,680	17,300	1,050	50,805	135,980	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	596	596	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
45,182	24,718	2,694	15,916	5,680	17,300	1,050	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
46,336	24,855	3,357	16,128	5,842	17,008	1,069	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
118	11	-	196	38	177	-	-	-	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
209	181	-	31	-	-	-	-	-	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
52,080	615	118	18,797	5,294	9,008	23,673	10,854	127,382	יתרת חובות פגומים
50,823	-	-	18,132	4,987	8,237	23,629	-	113,475	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
51,194	-	-	17,703	4,856	9,551	22,758	-	113,716	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
31,485	13,631	3,136	15,307	7,084	17,147	1,000	7,038	79,269	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
31,096	12,512	3,681	15,562	6,965	16,610	1,016	7,629	79,089	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
35,398	-	-	16,273	3,956	13,160	231,073	-	316,340	יתרה ממוצעת של נכסי סיוון ⁽¹⁾⁽²⁾
259	81	3	140	40	69	3	-	511	יתרת נכסי סיוון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
55	-	-	24	5	6	17	-	117	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
(4)	(2)	-	(2)	(1)	(3)	-	47	37	פיצול הכנסות רבית נטו
310	79	3	162	44	72	20	47	665	- מרווח מפעילות מתן אשראי
									- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
									- אחר
									סך הכל הכנסות רבית, נטו

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיוון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
426	233	3	-	157	43	133	2	58	819
76	-	-	15	20	5	35	46	7	204
350	233	3	(15)	137	38	98	(44)	51	615
(70)	(164)	-	23	17	2	(26)	56	(2)	-
280	69	3	8	154	40	72	12	49	615
142	3	22	15	78	22	29	46	92	424
422	72	25	23	232	62	101	58	141	1,039
16	3	-	-	25	(2)	15	-	-	54
359	27	9	15	150	26	45	41	19	655
47	42	16	8	57	38	41	17	122	330
17	15	5	3	20	13	14	6	44	117
30	27	11	5	37	25	27	11	78	213
-	-	-	-	-	-	-	-	13	13
30	27	11	5	37	25	27	11	91	226
(5)	-	(1)	-	(1)	-	-	-	(1)	(7)
25	27	10	5	36	25	27	11	90	219
43,259	23,355	2,809	51	15,347	5,833	17,809	562	51,943	134,804
-	-	-	-	-	-	-	-	580	580
43,259	23,355	2,809	51	15,347	5,833	17,809	562	-	82,861
44,155	23,595	3,197	54	15,646	5,860	17,322	774	-	83,811
93	6	-	-	231	37	158	2	-	521
223	180	-	-	32	1	-	1	-	257
47,999	724	136	7,723	18,306	4,973	10,845	26,897	9,809	126,552
47,124	-	-	7,715	17,574	4,679	9,830	26,843	-	113,765
47,558	-	-	7,840	17,679	4,699	9,323	25,456	-	112,555
29,958	12,538	2,892	189	15,417	6,875	18,754	928	7,818	79,939
29,857	12,523	3,428	188	15,718	6,970	18,214	1,000	8,659	80,606
36,324	-	-	15,628	13,576	3,805	14,165	240,250	-	323,748
249	73	3	-	141	38	73	2	-	503
39	-	-	8	17	5	5	10	-	84
(8)	(4)	-	-	(4)	(3)	(6)	-	49	28
280	69	3	8	154	40	72	12	49	615

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיוון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
מזה: הלוואות לדיר	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל	
815	408	7	338	95	218	7	165	1,638	הכנסות רבית מחיצוניים
133	-	-	54	11	42	53	13	338	הוצאות רבית מחיצוניים
682	408	7	284	84	176	(46)	152	1,300	הכנסות רבית, נטו
(64)	(252)	(1)	39	3	(35)	88	(83)	-	- מחיצוניים
618	156	6	323	87	141	42	69	1,300	- בימגזרי
272	7	41	152	38	59	91	104	749	סך הכנסות רבית, נטו
890	163	47	475	125	200	133	173	2,049	הכנסות שאינן מרבית
39	2	-	27	27	(34)	-	-	59	סך הכנסות
735	60	20	318	60	87	91	27	1,351	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
116	101	27	130	38	147	42	146	639	הוצאות תפעוליות ואחרות
42	36	10	48	14	58	15	53	238	רווח לפני מסים
74	65	17	82	24	89	27	93	401	הפרשה למסים על הרווח
-	-	-	-	-	-	-	24	24	רווח לאחר מסים
74	65	17	82	24	89	27	117	425	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
(11)	-	(1)	(3)	(1)	-	-	(3)	(18)	רווח נקי:
63	65	16	79	23	89	27	114	407	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
44,945	24,551	2,666	15,860	5,606	17,694	979	50,673	135,803	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	-	-	-	-	-	604	604	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
44,945	24,551	2,666	15,860	5,606	17,694	979	-	85,130	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
46,336	24,855	3,357	16,128	5,842	17,008	1,069	-	86,436	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
118	11	-	196	38	177	-	-	529	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
209	181	-	31	-	-	-	-	240	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
51,879	618	120	7,736	18,639	9,071	23,806	10,901	127,269	יתרת חובות פגומים
50,606	-	-	7,727	17,961	8,281	23,758	-	113,263	יתרת חובות בפגור מעל 90 יום
51,194	-	-	7,654	17,703	9,551	22,758	-	113,716	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
31,375	13,480	3,109	15,294	6,953	17,262	1,058	7,301	79,450	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
31,096	12,512	3,681	15,562	6,965	16,610	1,016	7,629	79,089	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
35,111	-	-	15,594	3,881	13,469	229,092	-	313,325	יתרה ממוצעת של נכסי סיון ⁽¹⁾⁽²⁾
516	160	6	281	78	135	5	-	1,015	יתרת נכסי סיון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
110	-	-	46	11	11	37	-	235	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
(8)	(4)	-	(4)	(2)	(5)	-	69	50	פיצול הכנסות רבית נטו
618	156	6	323	87	141	42	69	1,300	- מרווח מפעילות מתן אשראי

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: הלוואות לדיוור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
747	359	9	1	318	85	216	4	102	1,473
100	-	-	21	34	10	45	53	11	274
647	359	9	(20)	284	75	171	(49)	91	1,199
(93)	(222)	(3)	36	18	7	(25)	72	(15)	-
554	137	6	16	302	82	146	23	76	1,199
288	7	43	31	162	40	61	95	148	825
842	144	49	47	464	122	207	118	224	2,024
30	4	-	-	44	(1)	8	-	-	81
761	58	25	31	326	56	97	84	37	1,392
51	82	24	16	94	67	102	34	187	551
18	29	8	6	34	24	37	12	68	199
33	53	16	10	60	43	65	22	119	352
-	-	-	-	-	-	-	-	19	19
33	53	16	10	60	43	65	22	138	371
(10)	-	(1)	-	(2)	(1)	-	-	(2)	(15)
23	53	15	10	58	42	65	22	136	356
42,875	23,174	2,822	52	15,115	5,715	17,458	593	52,850	134,658
-	-	-	-	-	-	-	-	574	574
42,875	23,174	2,822	52	15,115	5,715	17,458	593	-	81,808
44,155	23,595	3,197	54	15,646	5,860	17,322	774	-	83,811
93	6	-	-	231	37	158	2	-	521
223	180	-	-	32	1	-	1	-	257
47,995	646	125	7,725	17,495	5,168	11,133	26,598	10,249	126,363
46,951	-	-	7,717	16,799	4,867	10,142	26,550	-	113,026
47,558	-	-	7,840	17,679	4,699	9,323	25,456	-	112,555
29,720	12,306	3,022	188	15,123	6,898	18,244	936	7,996	79,105
29,857	12,523	3,428	188	15,718	6,970	18,214	1,000	8,659	80,606
36,132	-	-	15,505	13,381	3,860	16,359	240,272	-	325,509
493	144	6	-	277	77	145	4	-	996
73	-	-	16	32	9	11	19	-	160
(12)	(7)	-	-	(7)	(4)	(10)	-	76	43
554	137	6	16	302	82	146	23	76	1,199

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיוון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)									
פעילות ישראל									
משקי בית									
סך הכל	מזה: לדוור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סך הכל
1,524	685	16	1	677	191	358	14	236	3,001
183	-	-	34	106	34	65	59	34	515
1,341	685	16	(33)	571	157	293	(45)	202	2,486
(196)	(400)	(3)	66	48	20	4	107	(49)	-
1,145	285	13	33	619	177	297	62	153	2,486
577	15	89	62	321	81	119	194	283	1,637
1,722	300	102	95	940	258	416	256	436	4,123
67	4	-	-	55	8	35	1	-	166
1,545	115	60	63	653	120	188	178	72	2,819
110	181	42	32	232	130	193	77	364	1,138
41	67	15	12	87	49	72	29	118	408
69	114	27	20	145	81	121	48	246	730
-	-	-	-	-	-	-	-	37	37
69	114	27	20	145	81	121	48	283	767
(20)	-	(2)	-	(5)	(4)	-	-	(5)	(34)
49	114	25	20	140	77	121	48	278	733
43,802	23,625	2,921	51	15,426	5,739	17,855	764	51,675	135,312
-	-	-	-	-	-	-	-	585	585
43,802	23,625	2,921	51	15,426	5,739	17,855	764	-	83,637
45,359	24,319	3,320	51	15,948	5,816	17,052	934	-	85,160
100	6	-	-	218	35	114	-	-	467
215	185	-	-	23	5	-	-	-	243
48,806	695	70	7,676	17,848	5,230	11,042	26,042	10,415	127,059
47,682	-	-	7,667	17,127	4,907	9,981	25,984	-	113,348
50,300	-	-	8,029	17,802	5,167	9,212	21,187	-	111,697
30,202	12,811	3,401	189	15,474	6,958	17,925	1,079	7,490	79,317
30,602	13,202	3,528	190	16,136	7,089	16,395	1,554	7,171	79,137
36,170	-	-	15,501	13,444	3,922	15,054	243,650	-	327,741
1,007	298	13	-	560	164	292	12	-	2,035
159	-	-	33	72	19	21	51	-	355
(21)	(13)	-	-	(13)	(6)	(16)	(1)	153	96
1,145	285	13	33	619	177	297	62	153	2,486

(1) יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(2) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(3) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 10א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

(במיליוני ש"ח)

החלוקה למגזרי הפעילות לפי גישת ההנהלה מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות. חלוקה זו משמשת את מקבל ההחלטות התפעולי הראשי בבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. לפירוט בדבר שיוך הלקוחות למגזרים לפי גישת ההנהלה וכללים לחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים, ראה באור 28 בדוחות הכספיים לשנת 2018.

החל משנת 2019, נוסף מגזר חטיבה בנקאית - לקוחות פרטיים הכולל את מכלול הפעילויות של לקוחות הבנקאות הפרטית ומשקי הבית בסניפי החטיבה הבנקאית. כמו כן, המגזר כולל את לקוחות מערך פאג"י בעלי מאפיינים דומים. כמו כן, החל משנת 2019 מגזר חברות בנות כולל את תוצאות הפעילות של החברה הבת מסד (בשנת 2018 ובתקופה המקבילה אשתקד כולל גם את אוצר החייל).

באור 10א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)										
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית		
					אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	לקוחות פרטיים	משכנתאות
665	(140)	61	49	117	8	70	106	108	205	81
382	(187)	26	60	208	7	19	49	47	150	3
1,047	(327)	87	109	325	15	89	155	155	355	84
23	(15)	4	-	(3)	1	2	(4)	16	19	3
678	(186)	49	13	200	12	41	65	122	323	39
346	(126)	34	96	128	2	46	94	17	13	42
127	(44)	12	35	47	1	17	34	6	4	15
219	(82)	22	61	81	1	29	60	11	9	27
14	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-
רווח נקי										
233	(82)	22	75	81	1	29	60	11	9	27
(9)	-	(9)	-	-	-	-	-	-	-	-
224	(82)	13	75	81	1	29	60	11	9	27
135,980	(9,605)	7,050	48,572	5,739	503	9,227	21,986	9,582	18,319	24,607
86,436	(9,603)	4,981	-	5,792	489	9,315	21,598	9,741	19,360	24,763
113,716	(100,202)	6,875	-	108,586	2,442	5,206	18,233	15,311	57,265	-

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)										
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית		
					אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	לקוחות פרטיים	משכנתאות
615	(104)	169	34	76	7	60	94	209	70	הכנסות רבית, נטו
424	(148)	124	48	162	8	19	52	156	3	הכנסות שאינן מרבית
1,039	(252)	293	82	238	15	79	146	365	73	סך כל ההכנסות
54	(8)	7	-	(2)	-	13	10	30	4	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
655	(176)	187	13	170	10	37	66	319	29	הוצאות תפעוליות ואחרות
330	(68)	99	69	70	5	29	70	16	40	רווח לפני מסים
117	(26)	37	26	25	2	10	24	6	13	הפרשה למסים על הרווח
213	(42)	62	43	45	3	19	46	10	27	רווח לאחר מסים
13	-	-	13	-	-	-	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
רווח נקי										
226	(42)	62	56	45	3	19	46	10	27	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(7)	-	(7)	-	-	-	-	-	-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
219	(42)	55	56	45	3	19	46	10	27	המיוחס לבעלי מניות הבנק
134,804	(10,116)	25,900	43,846	5,997	495	7,734	20,920	16,570	23,458	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
83,811	(8,969)	18,496	-	4,846	511	7,804	20,576	16,906	23,641	אשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
112,555	(80,523)	24,917	-	89,314	2,534	4,895	20,565	50,853	-	פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) יתרה ממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

באור 10א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)										
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית		
					אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	לקוחות פרטיים	משכנתאות
1,300	(285)	121	62	238	17	142	214	220	411	160
749	(329)	38	113	372	13	39	96	100	300	7
2,049	(614)	159	175	610	30	181	310	320	711	167
59	(19)	5	-	(2)	5	27	(29)	30	41	1
1,351	(389)	99	26	399	23	93	136	235	650	79
639	(206)	55	149	213	2	61	203	55	20	87
238	(73)	22	54	77	1	22	77	20	7	31
401	(133)	33	95	136	1	39	126	35	13	56
24	-	-	24	-	-	-	-	-	-	-
רווח נקי										
425	(133)	33	119	136	1	39	126	35	13	56
(18)	-	(18)	-	-	-	-	-	-	-	-
407	(133)	15	119	136	1	39	126	35	13	56
135,803	(9,937)	6,926	48,460	6,001	494	9,176	22,399	9,689	18,140	24,455
86,436	(9,603)	4,981	-	5,792	489	9,315	21,598	9,741	19,360	24,763
113,716	(100,202)	6,875	-	108,586	2,442	5,206	18,233	15,311	57,265	-

לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)										
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית		
					אחר	לקוחות מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	לקוחות פרטיים	משכנתאות
1,199	(203)	334	50	143	14	119	187	414		141
825	(314)	236	75	337	16	39	107	322		7
2,024	(517)	570	125	480	30	158	294	736		148
81	(5)	22	-	(3)	-	18	-	45		4
1,392	(366)	389	22	357	23	82	140	683		62
551	(146)	159	103	126	7	58	154	8		82
199	(65)	58	40	48	3	22	59	3		31
352	(81)	101	63	78	4	36	95	5		51
19	-	-	19	-	-	-	-	-		-
371	(81)	101	82	78	4	36	95	5		51
(15)	-	(15)	-	-	-	-	-	-		-
356	(81)	86	82	78	4	36	95	5		51
134,658	(9,533)	25,526	44,929	5,381	489	7,648	20,446	16,492		23,280
83,811	(8,969)	18,496	-	4,846	511	7,804	20,576	16,906		23,641
112,555	(80,523)	24,917	-	89,314	2,534	4,895	20,565	50,853		-

(1) יתרה ממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

באור 10א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)									
סך הכל	התאמות	חברות בנות	ניהול פיננסי	חטיבת נכסי לקוחות	חטיבה עסקית			חטיבה בנקאית	
					אחר	מסחריים	לקוחות עסקיים	אחר	משכנתאות
2,486	(431)	685	100	318	31	243	396	849	295
1,637	(631)	416	195	673	31	77	211	650	15
4,123	(1,062)	1,101	295	991	62	320	607	1,499	310
166	(13)	49	-	(1)	-	24	4	102	1
2,819	(746)	808	49	728	47	166	260	1,382	125
1,138	(303)	244	246	264	15	130	343	15	184
408	(127)	84	79	103	6	51	134	6	72
730	(176)	160	167	161	9	79	209	9	112
37	-	-	37	-	-	-	-	-	-
767	(176)	160	204	161	9	79	209	9	112
(34)	-	(34)	-	-	-	-	-	-	-
733	(176)	126	204	161	9	79	209	9	112
135,312	(9,741)	25,933	43,598	5,725	512	7,802	21,014	16,795	23,674
85,160	(10,344)	18,316	-	6,121	516	8,060	20,905	17,285	24,301
111,697	(81,275)	26,139	-	87,150	2,341	5,088	18,818	53,436	-

(1) יתרה ממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
893	-	893	265	118	510
20	-	20	18	3	(1)
(84)	-	(84)	(37)	-	(47)
58	-	58	19	-	39
(26)	-	(26)	(18)	-	(8)
887	-	887	265	121	501
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
62	-	62	11	-	51
3	-	3	-	-	3
65	-	65	11	-	54
952	-	952	276	121	555

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
841	-	841	255	116	470
49	-	49	15	3	31
(70)	-	(70)	(33)	(3)	(34)
40	-	40	15	1	24
(30)	-	(30)	(18)	(2)	(10)
860	-	860	252	117	491
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
גידול (קיטון) בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
69	-	69	13	-	56
5	-	5	(2)	-	7
74	-	74	11	-	63
934	-	934	263	117	554

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
868	-	868	260	119	489
58	-	58	37	2	19
(171)	-	(171)	(69)	(1)	(101)
132	-	132	37	1	94
(39)	-	(39)	(32)	-	(7)
887	-	887	265	121	501
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
גידול בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
64	-	64	11	-	53
1	-	1	-	-	1
65	-	65	11	-	54
952	-	952	276	121	555

לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
838	-	838	252	115	471
68	-	68	28	4	36
(135)	-	(135)	(62)	(2)	(71)
89	-	89	34	-	55
(46)	-	(46)	(28)	(2)	(16)
860	-	860	252	117	491
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
גידול (קיצון) בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					
61	-	61	13	-	48
13	-	13	(2)	-	15
74	-	74	11	-	63
934	-	934	263	117	554

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך) (במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה:

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
38,274	3,162	35,112	314	-	34,798
51,324	-	51,324	20,955	24,855	5,514
25,109	-	25,109	-	24,844	265
89,598	3,162	86,436	21,269	24,855	40,312
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾ :					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾ :					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

30 ביוני 2018 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
37,592	2,541	35,051	273	-	34,778
48,760	-	48,760	20,034	23,595	5,131
23,891	-	23,891	-	23,584	307
86,352	2,541	83,811	20,307	23,595	39,909
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾ :					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾ :					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
38,883	3,616	35,267	306	-	34,961
49,893	-	49,893	20,476	24,319	5,098
24,621	-	24,621	-	24,312	309
88,776	3,616	85,160	20,782	24,319	40,059
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾ :					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾ :					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 86 מיליון ש"ח (30.6.18 - 84 מיליון ש"ח, 31.12.18 - 85 מיליון ש"ח).

(3) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך 2,855 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (30.6.18 - 2,770 מיליון ש"ח, 31.12.18 - 2,875 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		
7	2	4,995	33	57	4,905	פעילות לווים בישראל
1	4	5,091	20	17	5,054	ציבור - מסחרי
-	2	7,663	2	12	7,649	בינוי ונדל"ן - בינוי
23	60	22,300	348	498	21,454	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
31	68	40,049	403	584	39,062	שרותים פיננסיים
181	226	24,855	11	(6) 197	24,647	מסחרי - אחר
28	53	21,269	107	251	20,911	סך הכל מסחרי
240	347	86,173	521	1,032	84,620	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	987	-	-	987	אנשים פרטיים - אחר
-	-	684	-	-	684	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
240	347	87,844	521	1,032	86,291	בנקים בישראל
						ממשלת ישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	ציבור - מסחרי
-	-	263	8	-	255	בינוי ונדל"ן
-	-	263	8	-	255	מסחרי - אחר
-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	263	8	-	255	אנשים פרטיים
-	-	1,491	-	-	1,491	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	1,754	8	-	1,746	ממשלות בחו"ל
						סך הכל פעילות בחו"ל
240	347	86,436	529	1,032	84,875	סך הכל ציבור
-	-	2,478	-	-	2,478	סך הכל בנקים
-	-	684	-	-	684	סך הכל ממשלות
240	347	89,598	529	1,032	88,037	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 12.ב.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 121 מיליון ש"ח (30.6.18 - 108 מיליון ש"ח, 31.12.18 - 160 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדיור בסך 12 מיליון ש"ח (30.6.18 - 3 מיליון ש"ח, 31.12.18 - 6 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 ביוני 2018 (לא מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים
13	6	4,483	48	31	4,404
1	1	5,240	35	4	5,201
1	1	7,062	3	13	7,046
55	26	22,283	334	443	21,506
70	34	39,068	420	491	38,157
219	180	23,595	6	185 ⁽⁶⁾	23,404
38	43	20,307	87	246	19,974
327	257	82,970	513	922	81,535
-	-	240	-	-	240
-	-	681	-	-	681
327	257	83,891	513	922	82,456
-	-	4	-	-	4
-	-	837	8	-	829
-	-	841	8	-	833
-	-	-	-	-	-
-	-	841	8	-	833
-	-	1,620	-	-	1,620
-	-	-	-	-	-
-	-	2,461	8	-	2,453
327	257	83,811	521	922	82,368
-	-	1,860	-	-	1,860
-	-	681	-	-	681
327	257	86,352	521	922	84,909

פעילות לווים בישראל
ציבור - מסחרי
בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל
ציבור - מסחרי
בינוי ונדל"ן
מסחרי אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
בנקים בחו"ל
ממשלות בחו"ל
סך הכל פעילות בחו"ל
סך הכל ציבור
סך הכל בנקים
סך הכל ממשלות
סך הכל

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים
12	5	4,559	38	30	4,491
-	1	5,084	23	3	5,058
8	-	8,527	1	21	8,505
80	22	21,689	297	626	20,766
100	28	39,859	359	680	38,820
235	185	24,319	6	192 ⁽⁶⁾	24,121
60	30	20,782	94	267	20,421
395	243	84,960	459	1,139	83,362
-	-	1,206	-	-	1,206
-	-	700	-	-	700
395	243	86,866	459	1,139	85,268
-	-	-	-	-	-
-	-	200	8	-	192
-	-	200	8	-	192
-	-	-	-	-	-
-	-	200	8	-	192
-	-	1,710	-	-	1,710
-	-	-	-	-	-
-	-	1,910	8	-	1,902
395	243	85,160	467	1,139	83,554
-	-	2,916	-	-	2,916
-	-	700	-	-	700
395	243	88,776	467	1,139	87,170

פעילות לווים בישראל
ציבור - מסחרי
בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל
ציבור - מסחרי
בינוי ונדל"ן
מסחרי אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
בנקים בחו"ל
ממשלות בחו"ל
סך הכל פעילות בחו"ל
סך הכל ציבור
סך הכל בנקים
סך הכל ממשלות
סך הכל

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל. חובות המוערכים על בסיס פרטי, מסווגים כחובות פגומים לאחר 90 ימי פיגור. בנוסף, חובות בארגון מחדש של חוב בעייתי, מסווגים כחובות פגומים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של החוב עד לגובה הביטחון. לגבי ההלוואות לדיור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים:

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
ייתרת קרן חובות פגומים	סך הכל ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
831	33	12	7	21	פעילות לווים בישראל
750	20	15	1	5	ציבור - מסחרי
961	2	-	1	2	בינוי ונדל"ן - בינוי
1,898	348	38	124	310	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4,440	403	65	133	338	שרותים פיננסיים
12	11	11	-	-	מסחרי - אחר
206	107	11	26	96	סך הכל מסחרי
4,658	521	87	159	434	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
4,658	521	87	159	434	בנקים בישראל
					ממשלת ישראל
					סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
-	-	-	-	-	ציבור - מסחרי
23	8	8	-	-	בינוי ונדל"ן
23	8	8	-	-	מסחרי אחר
-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי
23	8	8	-	-	אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
23	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
4,681	529	95	159	434	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,681	529	95	159	434	סך הכל
	472	46	159	426	מזה:
	248	32	75	216	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
					חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) ייתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 ביוני 2018 (לא מבוקר)					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
יטרת קרן חובות פגומים	סך הכל יטרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יטרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יטרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יטרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
888	48	14	13	34	בינוי ונדל"ן - בינוי
659	35	8	2	27	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
831	3	-	1	3	שרותים פיננסיים
1,638	334	39	145	295	מסחרי - אחר
4,016	420	61	161	359	סך הכל מסחרי
6	6	6	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
186	87	8	23	79	אנשים פרטיים - אחר
4,208	513	75	184	438	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
4,208	513	75	184	438	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
69	8	8	-	-	מסחרי אחר
69	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
69	8	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
69	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
4,277	521	83	184	438	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,277	521	83	184	438	סך הכל
					מזה:
	458	36	184	422	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	260	31	83	229	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
ייתרת קרן חובות פגומים	סך הכל ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
869	38	13	10	25	בינוי ונדל"ן - בינוי
700	23	18	1	5	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
896	1	-	-	1	שרותים פיננסיים
1,700	297	24	110	273	מסחרי - אחר
4,165	359	55	121	304	סך הכל מסחרי
6	6	6	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
192	94	8	23	86	אנשים פרטיים - אחר
4,363	459	69	144	390	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
4,363	459	69	144	390	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
70	8	8	-	-	מסחרי אחר
70	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
70	8	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
70	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
4,433	467	77	144	390	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,433	467	77	144	390	סך הכל
					מזה:
	406	27	144	379	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	233	33	68	200	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני					
2018			2019		
			(לא מבוקר)		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾
ב. יתרה ממוצעת והכנסות רבית					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
-	-	50	-	-	36
-	-	41	-	-	21
-	-	3	-	-	1
-	1	334	-	-	346
-	1	428	-	-	404
-	-	5	-	-	10
-	-	89	-	-	103
-	1	522	-	-	517
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	1	522	-	-	517
סך הכל מוסחרי					
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
בנקים בישראל					
ממשלת ישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
-	-	8	-	-	8
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
-	1	530	-	-	525
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	1 ⁽⁴⁾	530	-	- ⁽⁴⁾	525

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רבית בסך 6 מיליון ש"ח לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2018 - 9 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני (לא מבוקר)					
2018			2019		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾
-	-	48	-	-	37
-	-	41	-	-	23
-	-	2	-	-	1
-	1	334	-	1	344
-	1	425	-	1	405
-	-	7	-	-	9
1	1	88	-	1	101
1	2	520	-	2	515
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1	2	520	-	2	515
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
-	-	8	-	-	8
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	8	-	-	8
1	2	528	-	2	523
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1	2 ⁽⁴⁾	528	-	2 ⁽⁴⁾	523

ב. יתרה ממוצעת והכנסות רבית	
פעילות לווים בישראל	
ציבור-מסחרי	
בינוי ונדל"ן - בינוי	
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
שרותים פיננסיים	
מסחרי - אחר	
סך הכל מסחרי	
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	
אנשים פרטיים - אחר	
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
בנקים בישראל	
ממשלת ישראל	
סך הכל פעילות בישראל	
פעילות לווים בחו"ל	
ציבור-מסחרי	
בינוי ונדל"ן - בינוי	
מסחרי - אחר	
סך הכל מסחרי	
אנשים פרטיים	
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	
בנקים בחו"ל	
ממשלות בחו"ל	
סך הכל פעילות בחו"ל	
סך הכל ציבור	
סך הכל בנקים	
סך הכל ממשלות	
סך הכל	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רבית בסך 13 מיליון ש"ח לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2018 - 18 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
ג.	חובות בעייתיים בארגון מחדש	שאינו צובר הכנסות רבית	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור
סך הכל ⁽³⁾					
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
	בינוי ונדל"ן - בינוי	3	-	-	6
	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	-	-	-	4
	שרותים פיננסיים	2	-	-	-
	מסחרי - אחר	113	-	-	18
	סך הכל מסחרי	118	-	-	28
	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר	-	-	-	-
	אנשים פרטיים - אחר	68	-	-	26
	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל	186	-	-	54
	בנקים בישראל	-	-	-	-
	ממשלת ישראל	-	-	-	-
	סך הכל פעילות בישראל	186	-	-	54
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
	בינוי ונדל"ן	-	-	-	-
	מסחרי אחר	8	-	-	-
	סך הכל מסחרי	8	-	-	-
	אנשים פרטיים	-	-	-	-
	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל	8	-	-	-
	בנקים בחו"ל	-	-	-	-
	ממשלות בחו"ל	-	-	-	-
	סך הכל פעילות בחו"ל	8	-	-	-
	סך הכל ציבור	194	-	-	54
	סך הכל בנקים	-	-	-	-
	סך הכל ממשלות	-	-	-	-
	סך הכל	194	-	-	54

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 ביוני 2018 (לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש	שאינו צובר הכנסות רבית	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	סך הכל ⁽³⁾
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי	6	-	-	2	8
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	6	-	-	2	8
שרותים פיננסיים	1	-	-	-	1
מסחרי - אחר	147	-	-	13	160
סך הכל מסחרי	160	-	-	17	177
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור	-	-	-	-	-
אנשים פרטיים - אחר	53	-	-	22	75
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל	213	-	-	39	252
בנקים בישראל	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בישראל	213	-	-	39	252
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן	-	-	-	-	-
מסחרי אחר	8	-	-	-	8
סך הכל מסחרי	8	-	-	-	8
אנשים פרטיים	-	-	-	-	-
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל	8	-	-	-	8
בנקים בחו"ל	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	8	-	-	-	8
סך הכל ציבור	221	-	-	39	260
סך הכל בנקים	-	-	-	-	-
סך הכל ממשלות	-	-	-	-	-
סך הכל	221	-	-	39	260

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
11	5	-	-	6	בינוי ונדל"ן - בינוי
6	4	-	-	2	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
1	-	-	-	1	שרותים פיננסיים
124	16	-	-	108	מסחרי - אחר
142	25	-	-	117	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
83	24	-	-	59	אנשים פרטיים - אחר
225	49	-	-	176	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
225	49	-	-	176	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
8	-	-	-	8	מסחרי אחר
8	-	-	-	8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
8	-	-	-	8	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
8	-	-	-	8	סך הכל פעילות בחו"ל
233	49	-	-	184	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
233	49	-	-	184	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו					
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני (לא מבוקר)					
2018			2019		
יטרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יטרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יטרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יטרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
-	-	3	1	1	5
-	-	-	-	-	-
-	-	1	-	-	-
23	23	70	14	14	71
23	23	74	15	15	76
-	-	-	-	-	-
15	15	322	15	15	344
38	38	396	30	30	420
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
38	38	396	30	30	420
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
38	38	396	30	30	420
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
38	38	396	30	30	420

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)
פעילות לווים בישראל
ציבור-מסחרי
בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
אנשים פרטיים - אחר
סך הכל ציבור - פעילות בישראל
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל
ציבור-מסחרי
בינוי ונדל"ן
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
בנקים בחו"ל
ממשלות בחו"ל
סך הכל פעילות בחו"ל
סך הכל ציבור
סך הכל בנקים
סך הכל ממשלות
סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו						ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)
לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני (לא מבוקר)						
2018			2019			
יִתְרֵת חוֹב רְשׁוּמָה לֵאחֲרֵי אֲרֻגּוֹן מִחְדָּשׁ	יִתְרֵת חוֹב רְשׁוּמָה לִפְנֵי אֲרֻגּוֹן מִחְדָּשׁ	מספר חוזים	יִתְרֵת חוֹב רְשׁוּמָה לֵאחֲרֵי אֲרֻגּוֹן מִחְדָּשׁ	יִתְרֵת חוֹב רְשׁוּמָה לִפְנֵי אֲרֻגּוֹן מִחְדָּשׁ	מספר חוזים	
1	1	8	2	2	15	פעילות לווים בישראל ציבור-מסחרי בינוי ונדל"ן - בינוי בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן שרותים פיננסיים מסחרי - אחר
1	1	1	1	1	1	
1	1	2	-	-	-	
37	38	129	39	39	181	
40	41	140	42	42	197	סך הכל מסחרי אנשים פרטיים - הלוואות לדירור אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	-	-	
22	24	557	33	34	712	סך הכל ציבור - פעילות בישראל בנקים בישראל ממשלת ישראל
62	65	697	75	76	909	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	סך הכל פעילות בישראל
62	65	697	75	76	909	
						פעילות לווים בחו"ל ציבור-מסחרי בינוי ונדל"ן מסחרי - אחר
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	סך הכל מסחרי אנשים פרטיים
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל בנקים בחו"ל ממשלות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
62	65	697	75	76	909	סך הכל פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	-	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
62	65	697	75	76	909	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾					
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני (לא מבוקר)					
2018		2019			
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה		
				ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)	
				פעילות לווים בישראל	
				ציבור-מסחרי	
				בינוי ונדל"ן - בינוי	
				בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
				שרותים פיננסיים	
				מסחרי - אחר	
				סך הכל מסחרי	
				אנשים פרטיים - הלוואות לדיר	
				אנשים פרטיים - אחר	
				סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
				בנקים בישראל	
				ממשלת ישראל	
				סך הכל פעילות בישראל	
				פעילות לווים בחו"ל	
				ציבור-מסחרי	
				בינוי ונדל"ן	
				מסחרי - אחר	
				סך הכל מסחרי	
				אנשים פרטיים	
				סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל	
				בנקים בחו"ל	
				ממשלות בחו"ל	
				סך הכל פעילות בחו"ל	
				סך הכל ציבור	
				סך הכל בנקים	
				סך הכל ממשלות	
				סך הכל	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾							
לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני (לא מבוקר)							
2018		2019					
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה				
				ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)			
				פעילות לווים בישראל			
				ציבור-מסחרי			
				בינוי ונדל"ן - בינוי			
				בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
				שרותים פיננסיים			
				מסחרי - אחר			
1	9	2	9	סך הכל מסחרי			
-	1	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר			
1	1	-	2	אנשים פרטיים - אחר			
7	60	7	69	סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
9	71	9	80	בנקים בישראל			
-	-	-	-	ממשלת ישראל			
6	264	7	255	סך הכל פעילות בישראל			
15	335	16	335				
-	-	-	-				
-	-	-	-				
15	335	16	335				
				פעילות לווים בחו"ל			
				ציבור-מסחרי			
				בינוי ונדל"ן			
				מסחרי - אחר			
				סך הכל מסחרי			
				אנשים פרטיים			
				סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל			
				בנקים בחו"ל			
				ממשלות בחו"ל			
				סך הכל פעילות בחו"ל			
15	335	16	335	סך הכל ציבור			
-	-	-	-	סך הכל בנקים			
-	-	-	-	סך הכל ממשלות			
15	335	16	335	סך הכל			

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדירור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)*, סוג החזר וסוג הרבית

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדירור			
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
1,228	10,338	267	17,187	שיעבוד ראשון:
583	4,557	64	7,244	שיעור המימון - עד 60%
-	319	90	424	שיעור המימון - מעל 60%
1,811	15,214	421	24,855	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך הכל
30 ביוני 2018 (לא מבוקר)				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדירור			
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
1,031	9,913	348	16,494	שיעבוד ראשון:
496	4,347	72	6,766	שיעור המימון - עד 60%
-	313	79	335	שיעור המימון - מעל 60%
1,527	14,573	499	23,595	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך הכל
31 בדצמבר 2018 (מבוקר)				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	יתרת הלוואות לדירור			
	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
899	10,126	287	16,859	שיעבוד ראשון:
411	4,487	71	7,078	שיעור המימון - עד 60%
-	362	108	382	שיעור המימון - מעל 60%
1,310	14,975	466	24,319	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך הכל

* היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי			יתרת חוזים ⁽¹⁾			
31 בדצמבר		30 ביוני	31 בדצמבר		30 ביוני	
2018	2018	2019	2018	2018	2019	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	(מבוקר)		(לא מבוקר)	
1	1	1	281	297	172	- אשראי תעודות
8	11	7	881	869	879	- ערבויות להבטחת אשראי
5	10	5	2,716	2,885	2,770	- ערבויות לרוכשי דירות
23	25	27	4,020	3,989	4,194	- ערבויות והתחייבויות אחרות
-	-	-	2,405	2,240	2,372	- מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
11	13	14	9,568	9,074	9,636	- מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
7	4	3	5,273	5,144	4,769	- התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן
4	4	4	7,478	7,540	7,796	- מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
-	-	-	248	187	287	- מסגרות להשאלת ניירות ערך
-	-	-	143	154	168	- ערבויות בגין קרן סיכונים של מסלקת הבורסה והמעו"ף
5	6	4	1,406	1,605	1,147	- התחייבויות להוצאת ערבויות
עסקאות בהן הסכום הנקוב אינו מייצג סיכון אשראי:						
-	-	-	80	74	84	- ערבויות (כולל לבתי משפט בקשר לתביעות העלולות להתהוות בעקבות אירועים מסוימים) וכתבי שיפוי ⁽²⁾

(1) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) בנוסף, המציא הבנק לבתי המשפט כתבי התחייבות עצמית ללא הגבלת סכום, הניתנים במסגרת הליך משפטי, על מנת להבטיח את נזקי הנתבעים במידה שתדחה התביעה נגדם או שיבוטל ההליך המשפטי מסיבה אחרת.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
33,900	-	308	211	1,208	-	32,173
10,587	277	13	1,782	4,724	389	3,402
416	-	-	-	-	-	416
85,549	509	116	723	3,142	9,883	71,176
684	-	-	-	-	630	54
589	589	-	-	-	-	-
1,001	1,001	-	-	-	-	-
228	228	-	-	-	-	-
938	357	17	45	149	55	315
1,175	530	-	1	15	2	627
135,067	3,491	454	2,762	9,238	10,959	108,163
113,716	512	1,240	3,552	14,557	5,894	87,961
954	-	11	29	177	-	737
466	-	1	1	49	14	401
4,034	-	-	-	-	3,563	471
1,104	353	15	121	217	18	380
6,088	571	3	5	60	167	5,282
126,362	1,436	1,270	3,708	15,060	9,656	95,232
8,705	2,055	(816)	(946)	(5,822)	1,303	12,931
-	-	876	1,005	5,616	93	(7,590)
-	-	(16)	(67)	(110)	-	193
-	-	10	(3)	138	-	(145)
8,705	2,055	54	(11)	(178)	1,396	5,389
-	-	(26)	(64)	(91)	-	181
-	-	27	381	580	-	(988)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות
הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2018 (לא מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
33,090	-	171	284	1,441	47	31,147
11,919	245	14	1,727	5,395	772	3,766
550	-	-	-	-	-	550
82,951	408	395	889	3,168	9,665	68,426
681	-	-	-	-	621	60
585	585	-	-	-	-	-
1,031	1,031	-	-	-	-	-
227	227	-	-	-	-	-
1,263	375	21	60	582	55	170
1,950	1,291	2	3	32	5	617
7	7	-	-	-	-	-
134,254	4,169	603	2,963	10,618	11,165	104,736
112,555	411	1,155	3,162	14,583	6,134	87,110
460	-	2	62	232	45	119
613	-	1	2	51	82	477
5,012	-	-	-	-	4,307	705
1,124	372	9	66	464	17	196
6,225	1,316	12	13	77	124	4,683
125,989	2,099	1,179	3,305	15,407	10,709	93,290
8,265	2,070	(576)	(342)	(4,789)	456	11,446
-	-	611	424	4,512	(150)	(5,397)
-	-	(3)	(135)	123	-	15
-	-	3	59	115	-	(177)
8,265	2,070	35	6	(39)	306	5,887
-	-	(3)	(170)	199	-	(26)
-	-	13	(443)	592	-	(162)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
נכסים המוחזקים למכירה

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
31,303	-	191	216	1,570	-	29,326
12,595	227	13	1,761	5,632	712	4,250
863	-	-	-	-	-	863
84,292	554	96	808	3,161	10,073	69,600
700	-	-	-	7	622	71
606	606	-	-	-	-	-
1,023	1,023	-	-	-	-	-
239	239	-	-	-	-	-
1,399	652	30	58	477	47	135
1,100	425	1	3	13	5	653
134,120	3,726	331	2,846	10,860	11,459	104,898
111,697	554	1,119	3,004	14,845	5,858	86,317
1,150	-	3	23	121	-	1,003
982	-	1	2	49	225	705
4,989	-	-	-	-	4,277	712
1,294	651	8	61	410	13	151
5,595	458	6	12	64	137	4,918
125,707	1,663	1,137	3,102	15,489	10,510	93,806
8,413	2,063	(806)	(256)	(4,629)	949	11,092
-	-	855	96	4,151	96	(5,198)
-	-	4	99	36	-	(139)
-	-	1	5	245	-	(251)
8,413	2,063	54	(56)	(197)	1,045	5,504
-	-	6	142	106	-	(254)
-	-	(2)	327	551	-	(876)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעה בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים

סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
יתרה במאזן	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
33,900	656	33,231	12	33,899	נכסים פיננסיים
10,587	3,861	6,702	111	10,674	מזומנים ופקדונות בבנקים
416	-	416	-	416	ניירות ערך ⁽²⁾
85,549	2,358	302	83,448	86,108	ניירות ערך שנשאלו
684	-	45	639	684	אשראי לציבור, נטו
938	485	300	153	938	אשראי לממשלה
679	543	-	135	678	נכסים בגין מכשירים נגזרים
132,753 ⁽³⁾	7,903	40,996	84,498	133,397	נכסים פיננסיים אחרים
					סך כל הנכסים הפיננסיים
113,716	3,043	79,499	30,695	113,237	התחייבויות פיננסיות
954	-	921	37	958	פקדונות הציבור
466	109	305	60	474	פקדונות מבנקים
4,034	3,943	-	172	4,115	פקדונות הממשלה
1,104	485	602	17	1,104	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4,839	847	325	3,665	4,837	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
125,113 ⁽³⁾	8,427	81,652	34,646	124,725	התחייבויות פיננסיות אחרות
					סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
					מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
35	-	-	35	35	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
936	-	-	936	936	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 12,607 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,106 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14.ב-14.ד.
 (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 ביוני 2018 (לא מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
יתרה במאזן	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
33,090	630	32,414	58	33,102	נכסים פיננסיים
11,919	4,682	7,159	129	11,970	מזומנים ופקדונות בבנקים
550	-	550	-	550	ניירות ערך ⁽²⁾
82,951	2,460	1,150	79,315	82,925	ניירות ערך שנשאלו
681	-	51	629	680	אשראי לציבור, נטו
1,263	511	393	359	1,263	אשראי לממשלה
1,460	1,289	-	171	1,460	נכסים בגין מכשירים נגזרים
131,914 ⁽³⁾	9,572	41,717	80,661	131,950	נכסים פיננסיים אחרים
					סך כל הנכסים הפיננסיים
112,555	2,070	*79,382	*30,520	111,972	התחייבויות פיננסיות
460	-	408	61	469	פקדונות הציבור
613	295	257	70	622	פקדונות מבנקים
5,012	4,456	-	698	5,154	פקדונות הממשלה
1,124	511	596	17	1,124	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
5,109	1,485	1,150	2,472	5,107	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
124,873 ⁽³⁾	8,817	81,793	33,838	124,448	התחייבויות פיננסיות אחרות
					סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
33	-	-	33	33	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
1,099	-	-	1,099	1,099	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
					בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ⁽⁴⁾

* סווג מחדש. הוצג לאחר השפעת פריסה לתקופות של פקדונות לפי דרישה.

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 15,136 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 4,977 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14 ב-14.ד.
 (4) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
יתרה במאזן	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
31,303	680	30,634	8	31,322	נכסים פיננסיים
12,595	4,917	7,575	135	12,627	מזומנים ופקדונות בבנקים
863	-	863	-	863	ניירות ערך ⁽²⁾
84,292	3,400	1,167	79,543	84,110	ניירות ערך שנשאלו
700	-	76	623	699	אשראי לציבור, נטו
1,399	805	342	252	1,399	אשראי לממשלה
591	426	-	165	591	נכסים בגין מכשירים נגזרים
131,743 ⁽³⁾	10,228	40,657	80,726	131,611	נכסים פיננסיים אחרים
					סך כל הנכסים הפיננסיים
111,697	3,431	78,059	29,416	110,906	התחייבויות פיננסיות
1,150	-	1,146	14	1,160	פקדונות הציבור
982	671	253	66	990	פקדונות מבנקים
4,989	4,574	-	495	5,069	פקדונות הממשלה
1,294	804	477	13	1,294	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4,355	586	1,166	2,600	4,352	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
124,467 ⁽³⁾	10,066	81,101	32,604	123,771	התחייבויות פיננסיות אחרות
					סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
32	-	-	32	32	מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
1,109	-	-	1,109	1,109	עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
					בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים⁽⁴⁾

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 15,886 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,986 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14.ב-14.ד.
 (4) ההתחייבות מוצגת ברוטו, ואינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה ברבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור רבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הרבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הרבית. תחת הנחת שיעורי רבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים ברבית קבועה לרבות אלו שאינם נושאים רבית.

בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא ניתן ביטוי להשפעת המס הנובעת מהפער בין ערכי השווי הוגן לערכים המופיעים במאזן. יש לציין, כי הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים לישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואת ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן ורבות). תקבולים אלו הונו בשיעור רבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור רבית זה נקבע לפי שיעור רבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי הוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי רבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בקביעת שיעור רבית זה הבנק נעזר, בין היתר, גם בשיעור הרבית המשקף את סיכון האשראי המשמש אותו בעסקאותיו במועד הדיווח.

תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

תזרימי המזומנים בגין המשכנתאות הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם המבוססת על מודל סטטיסטי.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור רבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הקבוצה, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי הוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זוהי הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

תזרימי המזומנים בגין פקדונות עם דרישה (עו"ש) נפרסו בהתבסס על מודל סטטיסטי לחיזוי יתרות יציבות.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכו'").

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בעסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי הוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולא יכות האשראי של הצד הנגדי.

באור 114 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך הכל שווי הוגן
2,168	6,389	-	-	8,557
195	16	-	-	211
485	300	153	-	938
2,901	-	-	-	2,901
5,749	6,705	153	-	12,607
485	605	17	-	1,107
3,999	-	-	-	3,999
4,484	605	17	-	5,106

נכסים
אגרות חוב זמינות למכירה ומניות שאינן למסחר
ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים
אחר
סך כל הנכסים
התחייבויות
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
אחר
סך כל ההתחייבויות

30 ביוני 2018 (לא מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך הכל שווי הוגן
2,923	6,867	-	-	9,790
304	30	-	-	334
511	393	359	-	1,263
3,749	-	-	-	3,749
7,487	7,290	359	-	15,136
511	599	17	-	1,127
3,850	-	-	-	3,850
4,361	599	17	-	4,977

31 בדצמבר 2018 (מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	סך הכל שווי הוגן
2,873	7,250	1	-	10,124
482	55	-	-	537
805	342	252	-	1,399
3,826	-	-	-	3,826
7,986	7,647	253	-	15,886
804	480	13	-	1,297
4,689	-	-	-	4,689
5,493	480	13	-	5,986

באור 14 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

30 ביוני 2019 (לא מבוקר)					
רווחים (הפסדים) בגין השינויים בשווי לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
1	25	-	25	-	השקעה במניות
(5)	43	43	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
30 ביוני 2018 (לא מבוקר)					
הפסדים בגין השינויים בשווי לששת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(3)	49	49	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
31 בדצמבר 2018 (מבוקר)					
הפסדים בגין השינויים בשווי לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(4)	48	48	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 14 ג - שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3
(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 31 במרס 2019	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2019
נכסים בגין מכשירים נגזרים	143	180	11	(181)	-	-	153
התחייבויות	14	(4)	-	(1)	-	-	17
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							(4)
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 31 במרס 2018	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2018
נכסים בגין מכשירים נגזרים	328	625	18	(612)	-	-	359
התחייבויות	17	(1)	-	(1)	-	-	17
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							(1)
לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2018	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2019
נכסים בגין מכשירים נגזרים	252	271	29	(399)	-	-	153
התחייבויות	13	(5)	-	(1)	-	-	17
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							(6)
לששת החודשים שנתיימו ביום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2018
נכסים בגין מכשירים נגזרים	276	1,111	34	(1,062)	-	-	359
התחייבויות	42	(1)	-	(26)	-	-	17
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							(1)
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)							
נכסים	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2017	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2018
נכסים בגין מכשירים נגזרים	276	2,011	66	(2,101)	-	-	252
התחייבויות	42	2	-	(27)	-	-	13
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							2

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית.

באור 14 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

ליום 30 ביוני 2019 (לא מבוקר)				
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח
(0.87)-3.15	(0.75)	6	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
1.10-1.55	1.44	13	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים
(1.18)-(0.09)	(1.10)	50	1. רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
0.90-4.52	1.31	84	2. סיכון אשראי צד נגדי	
(0.87)-(0.78)	(0.85)	5	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
(1.18)-(0.30)	(0.96)	12	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
			שווי הוגן של בטחונות	
			43	

ליום 30 ביוני 2018 (לא מבוקר)				
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח
(0.94)-(0.20)	(0.45)	25	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
1.10-1.55	1.47	9	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים
(1.13)-(0.13)	(0.76)	53	1. רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
0.90-4.81	1.20	272	2. סיכון אשראי צד נגדי	
(0.67)-1.82	(0.11)	5	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
(1.11)-(0.13)	(0.61)	12	רביית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים
			שווי הוגן של בטחונות	
			49	

באור 14 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2018 (מבוקר)						
טווח	ממוצע משוקלל באחוזים	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח		
					א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים	
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:	
					- חוזי רבית שקל-מדד	
					- חוזי רבית אחר	
					- חוזי מטבע חוץ	
					התחייבויות	
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:	
					- חוזי רבית שקל מדד	
					- חוזי מטבע חוץ	
					ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה	
					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון	
					שווי הוגן של בטחונות	
					48	

מידע איכותי בדבר פריטים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3:

- רבית צמודה למדד - שינוי בשיעור האינפלציה החזוי ישפיע על השווי ההוגן של עסקאות מדד, כך שעלייה (ירידה) בתחזית האינפלציה תביא לעלייה (קטון) השווי ההוגן בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק.
- סיכון אשראי צד נגדי - שינוי בסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה, כך שככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי של העסקה יהיה גבוה/נמוך.

באור 15 - עדכון בדבר הסכמים קיבוציים

בבנק קיימים הסכמים קיבוציים הקובעים הצמדה של תנאי העסקה מסויימים של עובדי הבנק להסכמים שנחתמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן - "בל"ל") לבין ארגון עובדי בל"ל.

ביום 29 ביולי 2019 פרסם בל"ל כי נחתם עם ארגון עובדי בל"ל הסכם קיבוצי מיוחד לשנים 2019-2022.

מטעמי שמרנות, ובכפוף לתוצאות ההידברות על יישום ההסכם בבנק, ברבעון זה נכללה הפרשה עבור המחצית הראשונה של השנה.

רשימת לוחות - ממשל תאגידי

142	ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק	1
154	שערי חליפין	2
155	שוקי ההון	3
157	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית	4

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח

ממשל תאגידי

142	הביקורת הפנימית בקבוצה
142	ישיבות הדירקטוריון וועדותיו
142	מינויים ופרישות
142	עסקאות עם בעלי עניין
143	פרטים על בעלי השליטה בבנק

הביקורת הפנימית בקבוצה

פרטים בדבר המבקרת הפנימית הראשית של הבנק (המשמשת כמבקרת פנימית גם בבנק מסד), ובכלל זה, תכנית העבודה של הביקורת הפנימית, עריכת הביקורת ודוחות הביקורת הפנימית, פורסמו בדוחות הכספיים לשנת 2018. הדיווח של הביקורת הפנימית לשנת 2018 נדון בוועדת הביקורת של הבנק ביום 16 באפריל 2019.

ישיבות הדירקטוריון וועדותיו

דירקטוריון הבנק קיים 15 ישיבות מליאה בתקופה ינואר-יוני 2019 ו-25 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

מינויים ופרישות

ביום 30 ביולי 2019, אישר דירקטוריון הבנק מינויים ושינויים במבנה הארגוני של הבנק, שייכנסו לתוקף במועדים שייקבעו בהמשך, כמפורט להלן:

א. רו"ח בנצי אדירי, חבר הנהלה, המכהן כיום כראש חטיבת ניהול סיכונים ומנהל הסיכונים הראשי (CRO), יעבור לכהן כראש חטיבת המשאבים בבנק, במקומו של מר יוסי לוי הצפוי לפרוש לגמלאות בהמשך השנה.

ב. רו"ח אלי כהן, המכהן כיום כמנהל מחלקת התכנון וההתייעלות בבנק, יתמנה לחבר הנהלה ויכהן כראש חטיבת ניהול סיכונים ומנהל הסיכונים הראשי (CRO), במקומו של רו"ח בנצי אדירי.

ג. המערך הפיננסי בבנק יבוטל ופעילותו תשולב כמחלקה במסגרת חטיבת המשאבים בראשות רו"ח בנצי אדירי ומספר חברי הנהלה יצומצם לתשעה.

עסקאות עם בעלי עניין

- א. תיקונים לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 - דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה בתקופת הדוח לא חלו שינויים בכללים שנקבעו בעניין דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה, כפי שפורטו בפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2018.
- ב. קביעת קריטריונים לצורך עסקאות של הבנק עם בעלי עניין בתקופת הדוח לא חלו שינויים בקריטריונים כמפורט בפרק ממשל תאגידי, עסקאות עם בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2018.
- ג. עסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן שאושרו בשנת הדיווח בהתאם לסעיף 270(4) ו/או 267 לחוק החברות (כולל עסקאות מסגרת שעדיין בתוקף במועד הדיווח ועסקאות שאושרו במסגרת תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000 (להלן - "תקנות הקלות")):
- לפירוט העסקאות, ראו פרק ממשל תאגידי, עסקאות עם בעלי עניין, בדוחות הכספיים לשנת 2018. יצוין כי לעניין סעיף 2. בפרק האמור, ביום 1 באוגוסט 2019, פרשה לגמלאות גב' דגן, שהינה "קרוב של בעל השליטה" בבנק והיא אינה מועסקת עוד בקבוצת הבנק.

להלן ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק (לרבות חברות שבעלי שליטה בבנק הינם בעלי עניין בהן) ובכלל זה נכללים גם נתונים בדבר עסקאות העומות לקרטריונים שנקבעו לעניין עסקאות זניחות כמפורט בפרק ממשל תאגידי, עסקאות בעלי עניין, **בדוחות הכספיים לשנת 2018** (הנתונים נקובים באלפי ש"ח):

(1) קרוביהם של בעלי שליטה בבנק, כהגדרת קרוב בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981.
(2) על בסיס היתרות בסוף כל יום.

פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי") מחזיקה ב-48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה בבנק (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדי, ה"ה גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור (להלן - "משפחת בינו"), ה"ה מיכאל והלן אבלס וה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידים בשליטתם המלאה: בינוהן בע"מ, אינסטנז מספר 2 בע"מ ודולפין אנרגיות בע"מ). בין בעלי השליטה קיימים הסדרים שונים בנוגע להחזקותיהם בפיבי ובעקפין בבנק, כמפורט בפרק "פרטים על בעלי השליטה בבנק" בדוחות הכספיים לשנת 2018.

במהלך הרבעון הראשון של השנה דיווחה פיבי כי אינסטנז מספר 2 מכרה חלק מהחזקותיה בפיבי. בהתאם לדיווחי פיבי, נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים, החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהון ובהצבעה) הן כדלהלן: בינוהן בע"מ - 28.54%, אינסטנז מספר 2 בע"מ - 11.68% ודולפין אנרגיות בע"מ - 11.68%.

פרטים נוספים

145	מערכת יחסי העבודה
146	מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על קבוצת הבנק
152	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
152	מדיניות תגמול לעובדים
152	מעורבות ותרומה לקהילה
153	התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

מערכת יחסי העבודה

בבנק קיימים שני ועדי עובדים: ועד המנהלים ומורשי החתימה וועד הפקידים.

בבנק קיימים הסכמים קיבוציים הקובעים הצמדה מסוימת של תנאי הפקידים והמנהלים ומורשי החתימה להסכמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל (להלן - "בנק לאומי") לבין ארגון עובדי בנק לאומי.

א. ביום 14 במרס 2017, הגישו המנהלים ומורשי החתימה בקשת צד בסכסוך קיבוצי, בה ביקשו סעדים זמניים וקבועים כנגד המשך הליכי ההתייעלות בבנק, תוך בקשה כי בית הדין יורה לבנק לקיים עמם משא ומתן לשם חתימה על הסכם קיבוצי בכל הנוגע להשלכות ההתייעלות על המנהלים ומורשי החתימה. התקיימו שני דיוני הוכחות ונקבע לוח זמנים להגשת סיכומים, אשר הסתיים בנובמבר 2018. התיק הוקפא במסגרת הסכם מיום 5 בספטמבר 2018, כל עוד המשא ומתן בין הצדדים נמשך, ויש לדווח לבית הדין על המצב עד ליום 15 באוגוסט 2019.

ב. ביום 8 בינואר 2019, הגישו ועד עובדי אוצר החייל וההסתדרות בקשת צד בסכסוך קיבוצי ובקשה לקבלת סעדים דחופים בעניין שיבוץ מנהלים של אוצר החייל בבנק. לא ניתן צו, בית הדין החליט כי הצדדים יכנסו לשיחות, ואלו התרחשו לאחרונה. בעקבות בקשה של ועד עובדי אוצר החייל וההסתדרות לחדש את הדיון בבקשת הצד, בכל הנוגע להגדרת מעמדם של "מנהלים" באוצר החייל כ"מנהלים" בבנק ובכל הנוגע למעמדו הנפרד והעצמאי של הוועד, עבר התיק לשלב הסיכומים. הבנק והעובדים הגישו סיכומים מטעמם, והצדדים ממתינים למתן פסק הדין.

ג. ביום 29 ביולי 2019, פרסם בנק לאומי כי נחתם עם ארגון עובדי בנק לאומי הסכם קיבוצי מיוחד לשנים 2019-2022. לפרטים נוספים ראה באור 15 לדוחות הכספיים.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים שחלים על קבוצת הבנק

להלן תמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים עיקריים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע מהותית על פעילות הבנק.

בנקאות

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ט-2019

הכללים, אשר פורסמו ביום 1 במאי 2019, כוללים מספר תיקונים, שעיקרם - חובת צירוף לקוח שהינו עסק קטן או עוסק מורשה למסלול עמלות המתאים לו, ביוזמת הבנק, כאשר בהתאם לבדיקה שנקבעה בכללים הלקוח עשוי להנות מחיסכון בעמלות, כתוצאה מהצירוף למסלול; עדכון הבדיקה הקבועה בכללים לצירוף אזרח ותיק או אדם בעל מוגבלות למסלול עמלות בסיסי, ביוזמת הבנק; הוספת עמלות לתעריפון בגין שירותים מיוחדים חדשים וכן עדכון הכללים בעניין הצגת התעריפון (לרבות ביחס לבחירת אופן קבלת התעריפונים - בסניף או בערוצי קשר המוצעים על ידי הבנק ובאמצעות קישור מדף הבית של אתר האינטרנט של הבנק) והצגת מידע על עמלות. ליישום התיקון לא צפויה השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של הבנק.

חוק הגנת הצרכן (תיקון מספר 57), התשע"ח-2018

החוק, אשר פורסם ביום 25 ביולי 2018, כולל תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, ולפיו תאגיד בנקאי המספק שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות, ייתן מענה אנושי מקצועי ללקוח לפחות לסוגי השירותים המפורטים להלן: טיפול בתקלה, ביורר חשבון, סיום התקשרות.

בנוסף, נקבע כי משך ההמתנה לקבלת מענה אנושי מקצועי בסוגי השירותים הנ"ל לא יעלה על שש דקות מתחילת השיחה, והלקוח לא יופנה לשירות השארת הודעה, אלא אם כן בחר בכך. המפקח על הבנקים יהיה רשאי להורות, כי תאגיד בנקאי רשאי לחרוג ממשיך ההמתנה הקבוע לעיל, בשיעור מכלל הפניות לתקופה שקבע, או בפרק זמן שקבע. תחילתו של החוק שנה מיום פרסומו.

בהתאם לסמכותו בחוק, פרסם בנק ישראל ביום 12 ביוני 2019, את הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 426 בנושא מתן מענה טלפוני אנושי מקצועי, לפיה תאגידים בנקאיים יהיו רשאים לחרוג ממשיך ההמתנה שנקבע בחוק, בשיעור מהשיחות כמפורט בהוראה. כמו כן ההוראה מעגנת חובה לתת קדימות בתור לאזרח ותיק, ומגדירה דרישות לניטור ובקרה אחר דפוסי המענה במוקד הטלפוני ופרסום פרטים באתר האינטרנט של התאגיד הבנקאי. הבנק נערך ליישום החוק.

חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019

ביום 9 בינואר 2019, פורסם החוק, אשר נחקק בהמשך להמלצות דוח הוועדה הבינמשרדית לקידום השימוש באמצעי תשלום מתקדמים ויוצר הסדרה מקיפה ואחידה של נושא שירותי התשלום ואמצעי התשלום וכן מחליף את חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986. החוק מותאם להתפתחויות הטכנולוגיות בתחום שירותי התשלום, ומתבסס גם על האסדרה האירופאית בהתאם לעקרונות שנקבעו ב-PSD (Payment Service Directive). החוק מסדיר שתי מערכות חוזיות עיקריות -

- בין "נותן שירות תשלום למשלם" (מנפיק אמצעי תשלום או מנהל חשבון תשלום) לבין המשלם.
 - בין "נותן שירות תשלום למוטב" (סולק או מנהל חשבון תשלום) לבין המוטב (מקבל התשלום).
- שירותי התשלום עליהם חל החוק הם: הנפקה של אמצעי תשלום, סליקה של עסקת תשלום וניהול חשבון תשלום, ותחולתו על הבנק רחבה וכוללת גם שירותי תשלום במסגרת פעולות מסוימות המבוצעות בחשבונות העו"ש.

החוק עוסק בהוראות המהותיות וההגנות הצרכניות בתחום שירותי התשלום וקובע הוראות בנושאים העיקריים הבאים - חוזה שירותי תשלום (אופן כריתת החוזה, תוכנו, קיומו וסיומו), גילוי נאות ואיסור הטעיה, פעולת תשלום (ביצועה, הפסקתה והאחריות לה), הקפאת השימוש באמצעי תשלום, שימוש לרעה באמצעי התשלום, הרשאות לחיוב (של חשבון או אמצעי תשלום), אופן ביצוע הוראות תשלום, קביעת סנקציות פליליות ועיצומים כספיים בגין הפרות מסוימות של הוראות החוק. החוק כולל איסור התנייה על הוראותיו אלא לטובת לקוח, למעט בסעיפים מסוימים ביחס ללקוח שהוא עסק שמחזור המכירות השנתי שלו עולה על 30 מיליון ש"ח.

מועד תחילת החוק יהיה שנה מיום פרסומו ("יום התחילה"), וניתנה לשר המשפטים סמכות להורות על דחיית יום התחילה בשנה נוספת לכל היותר. החוק יחול גם על אמצעי תשלום שהונפק לפני יום התחילה ועל הרשאה לחיוב שניתנה לפני יום התחילה, בכפוף להוראות המעבר שנקבעו לעניין זה. בנוסף, מחייב החוק תיקון מספר נושאים בחוזים הקיימים לשירותי תשלום עד ליום התחילה.

בשלב זה, לא ניתן לכמת את השפעת החוק על קבוצת הבנק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 470 בעניין כרטיסי חיוב

בהתאם לתיקונים להוראה, שפורסמו ביום 2 ביולי 2018 -

- מנפיק שהינו בנק יעביר למתפעל הנפקה את התמורה בגין כל העסקאות שנעשו בכרטיס חיוב שהנפיק, בהתאם למועד/ים שנקבע/ו בהסכם הסליקה הצולבת, ללא תלות במועד החיוב של הלקוח או בזכות הסולק שאליו מעביר מתפעל ההנפקה את התמורה. מועד תחילת ההוראה, ביחס לתמורה שנדרש מתפעל ההנפקה להעביר לסולק, חל ביום 1 בפברואר 2019.
 - כלל הבנקים ומתפעלי ההנפקה נדרשים להמציא למפקח על הבנקים את הסכמי התפעול החדשים (לרבות חידוש של הסכם קיים שנעשה בו שינוי מהותי, לדעת הבנק או מתפעל ההנפקה), שיחתמו עד 31 בינואר 2022. בנק בעל היקף פעילות רחב נדרש לקבל את אישור המפקח להסכם החדש (דרישה זו אינה חלה על הבנק). מועד תחילת הוראה זו הוא מיום פרסומה.
- בהתאם לתיקונים להוראה, שפורסמו ביום 21 בנובמבר 2018 -
- נקבע הסדר ליישום הוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 בעניין הצגת מידע על ידי בנק ביחס לכלל כרטיסי החיוב שברשות הלקוח, אשר התשלום בגינם נעשה בדרך של חיוב חשבון הלקוח (לרבות כרטיסים חוץ בנקאיים).
 - בהקשר לתיקון הנ"ל, ביום 3 בפברואר 2019, פורסמו תקנות הבנקאות (שירות ללקוח) (העברת מידע מהמנפיק לתאגיד בנקאי), התשע"ט-2018, המסדירות את פרטי המידע שעל המנפיק להעביר לתאגיד בנקאי, מועדי העברת המידע הנ"ל ואופן העברתו. תחילתן של התקנות ביום 31 בינואר 2020.
 - עודכנה והורחבה חובת מנפיק למסור ללקוח מידע אודות עסקאות שביצע בכרטיס חיוב באמצעות ערוצי התקשורת שהוא מעמיד לרשות לקוחותיו ולכלל הפחות באתר האינטרנט שלו ובאפליקציה בסלולר.
 - הורחב היתר לחברות כרטיסי אשראי למשלוח הסכם כרטיס חיוב ללקוח בכל אמצעי המשלוח הנהוגים בחברה, ולא רק בדואר. תוקף תיקונים אלה הינו החל מיום 31 בינואר 2020.
- ליישום ההוראה לא צפויה השפעה מהותית על תוצאות הפעילות של הבנק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 367 - בנקאות בתקשורת

ביום 7 במאי 2019 פורסם תיקון להוראה שעיקרו החלת הנחיות ההוראה על השירותים הבנקאיים הניתנים בפקס וכן הקלה באמצעי זיהוי ואימות בהעברה למוטבים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 359A - מיקור חוץ

ההוראה פורסמה על ידי בנק ישראל ביום 8 באוקטובר 2018, במטרה לקבוע עקרונות להעברת פעילויות שונות למיקור חוץ, תוך צמצום החשיפה לסיכונים פוטנציאליים הגלומים במיקור חוץ.

ההוראה חלה כאשר תאגיד בנקאי עושה שימוש בצד ג' על מנת לבצע, על בסיס מתמשך, פעילויות מהותיות הכלולות ברשימת עיסוקיו של התאגיד הבנקאי לפי חוק הבנקאות (רישוי), בשמו או עבורו. ההגדרה של פעילות כ"מהותית" תיקבע על ידי התאגיד הבנקאי בהתאם לשיקולים המפורטים בהוראה. יישום ההוראה בתוך קבוצה בנקאית יהיה לפי הערכת הסיכונים של התאגיד הבנקאי.

בהתאם להוראה, אין להעביר למיקור חוץ את תפקידי הדירקטוריון והנהלה הבכירה, וכן החלטות המחייבות הפעלת שיקול דעת בנושאים הכוללים, בין היתר, פתיחת חשבון ללקוח או סגירתו ופעילות חיתום בהלוואות, אלא אם יתקיימו התנאים שנקבעו בהוראה. כמו כן נקבעו תנאים למיקור חוץ של פנייה יזומה למשקי בית, לצורך הפנייתם לקבלת אשראי והורחבו האפשרויות של תאגידים בנקאיים להתקשר עם מתווכים.

ההוראה מטילה חובות על הדירקטוריון, הנהלה הכללית והביקורת הפנימית, ומחייבת, בין היתר, לבצע בדיקת נאותות לנותן השירות, להסדיר את מיקור החוץ בחוזה כתוב, ולגבש תכנית מקיפה לניהול סיכונים מיקור חוץ ותכנית המשכיות עסקית.

מועד תחילת ההוראה נקבע ליום 31 במרץ 2020 וניתנה אפשרות ליישום מוקדם של ההוראה.

הבנק נערך בהתאם.

סיטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 325 - ניהול מסגרות אשראי

סיטת מעודכנת לתיקון ההוראה פורסמה ביום 28 באוקטובר 2018, ועיקרה הרחבת תחולת ההוראה גם ביחס למסגרות הניתנות בכרטיסי אשראי. בנוסף להרחבת התחולה, עודכנו מספר דרישות בהוראה הנוגעות להסכם האשראי ולחריגות ממסגרת האשראי וכן התווספו דרישות הנוגעות למתן התראות ללקוחות אודות אופן ניצול מסגרות אשראי בחשבון העו"ש ובכרטיסי אשראי.

אשראי ובטוחות

החוק וההצעה שלהלן כוללים רפורמה משמעותית בדיני בטוחות וחדלות פרעון, העלולה לפגוע בזכויות נושים מובטחים וביכולת גביית חובות.

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018

החוק פורסם ביום 15 במרס 2018 והוא ייכנס לתוקף 18 חודשים מיום פרסומו. בחוק נקבעו הוראות מעבר בנושאים שונים, לרבות בעניין שעבוד צף. החוק מאחד את דיני חדלות הפירעון, שכיום מפוזרים במספר חוקים שונים (מהותית וארגונית) תחת קורת גג אחת. מדובר ברפורמה רחבת היקף, הכוללת שינויים רבים בנושאים רבים בדין הקיים ובכלל זה, מטילה על הבנק, כנושה מובטח, הגבלות שונות, לרבות ביחס למימוש בטוחות לאשראי שניתן לפני תחילת החוק. בעוד שבעבר המטרה העיקרית של החקיקה בתחום דיני הפירעון היתה השאת החזר החוב לנושים השונים, בחוק החדש המטרה העיקרית שונתה באופן מהותי והיא שיקום החייב. מטרה זו באה לידי ביטוי לאורך החוק כולו.

החוק כולל, בין היתר, את החידושים הבאים: הגדרת חדלות פרעון תהיה לפי המבחן התזרימי במקום המבחן המאזני הנהוג כיום; חוב המובטח בשעבוד צף ייגבה מהנכסים הכפופים לשעבוד רק עד 75% מערכם. יתרת החוב המובטח בשעבוד הצף, תהפוך לחוב רגיל ותהיה במעמד שווה לכלל החובות הרגילים האחרים; תשלומים שיתקבלו ע"ח חוב ייזקפו לפי הסדר שלהלן: קרן החוב, רבית הסכמית ובכפוף להוראות החוק, בתנאים מסוימים, בסוף גם רבית פיגורים; רבית פיגורים שנצברה לטובת נושה מובטח לאחר צו חדלות הפירעון, לא תחשב לחוב מובטח ותפרע רק לאחר פירעון חובם של הנושים הרגילים; נושה רגיל לא יוכל להיפרע מרבית פיגורים שנצברה לטובתו, לאחר צו חדלות הפירעון; רשימת החובות בדין קדימה שונתה; השתנה סף הכניסה להליך חדלות פירעון; תכנית לשיקום היחיד תיקבע לתקופה של עד 3 שנים, בסופה יחיד שיעמוד בתנאי התכנית, יזכה להפטר ויתכנו מקרים בהם חייב יוכל לקבל הפטר אף לאלתר; זכות הנושה לקבוע את סוג ההליך תופקע ובית המשפט הוא זה שיקבע איזה הליך מתאים; השפעת הנושה המובטח על זהות בעל התפקיד, גם במקרה של מימוש נכס המושעבד לטובתו, תהיה, אם בכלל, מועטה; ככלל, נושה עתידי לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפתיחת הליכי חדלות פירעון ועוד.

הבנק נערך בהתאם.

הצעת חוק המשכון, התשע"ה-2015

ההצעה, אשר אושרה בקריאה ראשונה ביום 17 ביולי 2015 והחלה להידון בוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת ביום 29 במאי 2018, כוללת שינויים מרכזיים בדיני השעבודים, בין היתר כמפורט להלן: זכותו של יחיד למשכן נכס שטרם הגיע לרשותו ואף נכס שטרם בא לעולם; ביטול מוסד "השעבוד השוטף" - החברה החייבת תוכל ליצור משכון קבוע על הנכסים העתידיים של החברה, ומעמדו של משכון זה לא יהיה נחות אוטומטית ביחס לשעבודים ספציפיים; ביטול האפשרות של נושה להגביל את כוחו של החייב לבצע עסקאות בנכס הממושכן ועוד.

תחרותיות

חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016

החוק פורסם ביום 12 באפריל 2016 ונכנס לתוקף ביום 12 באפריל 2019. בהתאם לחוק, הוקם ומנוהל על ידי בנק ישראל מאגר נתוני אשראי, הכולל נתונים הנאספים על ידי בנק ישראל, בין היתר ממקורות מידע המחויבים בהעברת המידע בהתאם לחוק, אשר כוללים את התאגידים הבנקאיים. נתונים אלה מועברים ללשכות האשראי אשר תוכלנה להעביר, לבקשתם של נתוני אשראי, לרבות לבקשתם של תאגידים בנקאיים, דוח אשראי מקיף ביחס ללקוח, או חיווי בשאלה האם להתקשר עם לקוח בעסקת אשראי, וכן ניטור מצבו של לקוח לאורך חיי עסקת האשראי, בכפוף לתנאים המפורטים בחוק.

כן מסדיר החוק את זכותו של לקוח לבקש שלא להיכלל במאגר נתוני האשראי, או כי נתונים אודותיו לא יימסרו לצורך עריכת דוח אשראי, ומקנה לו זכות לקבלת דוח ריכוז הנתונים הקיימים אודותיו במאגר.

החוק קובע סנקציות פליליות בגין הפרת חלק מהוראותיו וכן מחיל אחריות אישית על נושאי משרה בתאגיד בגין הפרת ההוראות הנ"ל. כן מסמיך החוק את הממונה על שיתוף בנתוני אשראי, שמונה על ידי הנגיד, להטיל עיצום כספי בגין הפרת הוראותיו כמפורט בחוק.

חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מספר 5), התשע"ז-2017

ביום 9 באוגוסט 2017 פורסם תיקון מספר 5 לחוק שבנדון, במסגרתו תוקן, בין היתר, גם שם החוק ל"חוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993" ("החוק"). התיקון לחוק נעשה על רקע המלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, ומטרתו להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לאלה החלות על מלווים מוסדיים, לרבות המערכת הבנקאית. במסגרת התיקון נקבעו תקרות ביחס לעלות האשראי וביחס לרביית על אשראי בפיגור, ובנוסף הוחלו גם על הגופים המוסדיים וביניהם הבנקים, כלל הוראות החוק לרבות הוראות הקשורות בתהליך מתן האשראי וגבייתו. התיקון לחוק קובע סנקציות פליליות ומנהליות בגין הפרות שונות. החוק חל על יחידים בלבד, אולם לשר המשפטים סמכות להרחיב את התחולה גם לתאגידים מסוג שייקבע. התיקון יכנס לתוקף ביום 25 באוגוסט 2019, ויחול על חוזים שייכרתו מיום זה ואילך. הבנק נערך ליישום החוק. בנוסף, ביום 25 בפברואר 2019, פורסמו תקנות הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, התשע"ח-2018, במסגרתן נקבעו סוגי עסקאות אשראי המותרות מחוק אשראי הוגן, בשל כך שהן לא מקיימות את תכליות החוק, וכן נקבעו סוגי וסכומי הוצאות שנדרשות לשם העמדת הלוואה אשר לא יכללו בחישוב עלות ממשיית.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 449 - פישוט הסכמים ללקוח

ההוראה, אשר פורסמה ביום 10 ביולי 2018, נועדה לקבוע מבנה וכללים לפישוט הסכמים בנקאיים למתן אשראי, ומהווה יישום של סעיף 3(ד) לחוק אשראי הוגן הנזכר לעיל. ההוראה קובעת כי על התאגיד הבנקאי להציג בפני הלקוח, באופן מרוכז ותמציתי בדף הראשון להסכם אשראי, את הפרטים והתנאים המשתנים והמהותיים להתקשרות הספציפית עמו. מועד תחילת ההוראה נקבע למועד כניסתו לתוקף של חוק אשראי הוגן שלעיל. הבנק נערך ליישום ההוראה.

חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019), התשע"ח-2018,

פרק ב': בנקאות - מעבר חשבונות בין בנקים

החוק, אשר פורסם ביום 22 במרס 2018 ("החוק"), מתקן, בין היתר, את חוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981, במטרה להפחית את החסמים הקיימים בשוק הבנקאות שמקשים על מעבר לקוחות בין בנקים.

החוק מחייב את הבנקים לאפשר העברת פעילות פיננסית של לקוח מהבנק בו היא מתנהלת לבנק הקולט, באופן מקוון, נוח, אמין ומאובטח, ובלא גביית תשלום מהלקוח בעד הליך זה, בתוך 7 ימי עסקים מהמועד שבו קיבל הבנק המקורי הודעה על אישור בקשת הלקוח בידי הבנק הקולט. הנגיד, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע כי הוראות אלה לא יחולו על בנקים מסוימים (בנק בעל היקף פעילות קטן - ששווי נכסיו אינו עולה על 5% משווי הנכסים של כלל הבנקים, או בנק מקוון), או לקבוע שההוראות יחולו בתום תקופה שיקבע הנגיד או שיחולו עליהם רק כבנק קולט או כבנק מקורי.

החוק קבע עיצום כספי בגין הפרות מסוימות של הוראותיו (שייכנס לתוקף כעבור ארבע שנים מיום פרסום החוק). מועד התחילה - שלוש שנים מיום הפרסום (עם אפשרות דחייה בשתי תקופות נוספות של חצי שנה כל אחת). הבנק נערך ליישום החוק במועד שנקבע.

ביום 25 בנובמבר 2018, פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים), התשע"ט-2018 ("הכללים"), ובהם נקבע כי הוראות התיקון האמור תחולנה בהתקיים התנאים הבאים, במצטבר:

1. החשבונות, הן בבנק המקורי והן בבנק הקולט, הם חשבונות עו"ש.
2. ישנה זהות מוחלטת בין בעלי החשבון בבנק המקורי ובבנק הקולט, או לחלופין - כל בעלי החשבון בבנק המקורי הם בעלים גם בחשבון בבנק הקולט (ניתן שיהיו בעלים נוספים).
3. החשבון בבנק המקורי אינו נושא מגבלות מסוימות הנקובות בכללים, כגון - החשבון אינו מסווג כחשבון נאמנות, החשבון אינו מנוהל באמצעות אפוסטרופוס, החשבון אינו בבעלות לקוח שנמצא בהליכי פשיטת רגל, ועוד.

בחודשים אפריל עד יולי 2019, התפרסמו מספר טיוטות תיקון לכללים, הכולל את סוגי הפעילויות הפיננסיות עליהן יחול החוק, ואשר תכללנה במסגרת העברת החשבונות וכן טיוטות להוראת נוהל בנקאי תקין בנושא העברת פעילות פיננסית של לקוח בין בנקים באופן מקוון המפרטת, בין היתר, את חובות הבנק המקורי והבנק הקולט בעת נידוד חשבונות.

ביום 14 בפברואר 2019, ניתנה החלטת הממונה על התחרות בעניין מתן פטור מאישור הסדר כובל בין מרכז סליקה בנקאי בע"מ (להלן - "מס"ב"), בנק הפועלים בע"מ, בנק לאומי לישראל בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בנק מזרחי טפחות בע"מ והבנק. החלטה זו מתקנת את החלטת הפטור שניתן ביום 20 בספטמבר 2018 ("הפטור מ-2018"), ובו הובהר כי פעילות מס"ב בתחום נידוד חשבונות בין בנקים לא נבחנה, ולפיכך לא תיכלל במסגרת תחומי הפעילות שמתר למס"ב לעסוק בהם. מס"ב הגישה בקשה לתיקון תנאי הפטור שנקבעו בפטור מ-2018, על מנת שתוכל להקים מערכת חדשה שתשתלב כחלק ממערכת סליקת חיובים וזיכויים שלה ותסייע ללקוחות שמעוניינים בהעברת פעילותם מבנק אחד לאחר. בהחלטה נקבע כי הפטור מ-2018 יתוקן, כך שיחול גם על פעילותה של מס"ב בהקמת מערכת לנייד חשבונות בנק.

חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מס' 21), התשע"ט-2019

התיקון פורסם ביום 10 בינואר 2019, ובמסגרתו תוקן, בין היתר, שם החוק ל"חוק התחרות הכלכלית" והממונה על הגבלים עסקיים יקרא "הממונה על התחרות". תיקונים מהותיים נוספים בחוק הינם: הרחבת אחריותם של נושאי משרה בתאגיד והטלת חובות פיקוח ומניעת עבירות על החוק בידי התאגיד או בידי עובדיו; הרחבת הגדרת "בעל מונופולין" באופן שבעל מונופולין יהיה גם מי שמרכז בידי כוח שוק משמעותי וזאת אף אם הוא אינו מחזיק בנתח שוק הגבוה מ-50%; העלאת תקרת העיצום הכספי שרשאי הממונה להטיל על תאגיד שהפר את הוראות החוק, באופן שהעיצום הכספי המקסימלי יהיה 8% ממחזור המכירות של התאגיד ולא יותר מ-100 מיליון ש"ח; והחמרת הענישה הפלילית המרבית על עבירות הסדר כובל. בעקבות הרחבת הגדרת "בעל מונופולין" בתיקון מס' 21 כאמור, פנה הפיקוח על הבנקים במכתב לכל התאגידים הבנקאיים בדרישה לניהול הסיכונים הנובעים מתיקון זה - סיכוני ציות, סיכונים משפטיים, סיכונים רגולטוריים וסיכוני מוניטין. התאגידים הבנקאיים נדרשים לשים דגש מיוחד על הסיכון בהיבט של אפשרות לגרימת נזק ללקוחות קמעונאיים. הבנק נדרש לוודא קיום מסגרת ניהולית אשר תרכז את פעולות הבנק לזיהוי, ניטור, בקרה וניהול הסיכונים הנובעים מהתיקון האמור; לוודא קיום ידע מתאים בידי התחרות בבנק; לעדכן את מדיניות ונהלי העבודה של הבנק ולהטמיעם כך שיובטח העדר ניצול לרעה של כוח שוק משמעותי; ולקיים דיונים בנושא בהנהלת הבנק ובדירקטוריון בתדירות שיקבע הבנק.

שוק ההון

תנאי היתר כללי לפי סעיף 49א לחוק ניירות ערך

סעיף 49א (ב) לחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 (להלן - "חוק ניירות ערך") שנכנס לתוקף ביום 6 ביולי 2017, קובע כי לצד האיסור להציע שירותי מסחר בניירות ערך באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך, שאין לה רישיון בורסה בישראל, יו"ר רשות ניירות ערך רשאי להתיר לאדם לפנות בהצעה כאמור, באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך המנוהלת בידי בורסה מחוץ לישראל, בתנאים שיקבע, אם מצא שאין בכך כדי לפגוע בענייניו של ציבור המשקיעים בישראל.

ביום 27 בדצמבר 2018, פירסמה רשות ניירות ערך תנאי היתר כללי לפי סעיף 49א לחוק רשות ניירות ערך. ביום 6 ביוני 2019, פרסמה הרשות עדכון לנוסח ההיתר.

גורם המבקש לקבל היתר מכוח סעיף 49א (ב) לחוק ניירות ערך נדרש להצהיר בפני רשות ניירות ערך, אחת לשלוש שנים על התקיימות התנאים הרלבנטיים עבורו לצורך קבלת היתר הרשות להציע שירותים כאמור לעיל.

בעל היתר נדרש לתת גילוי בולט בהתאם לנוסח המצורף לתנאי ההיתר הכללי.

ההיתר יכנס לתוקף ביום 30 ביולי 2019. גורם שהגיש בקשה לקבלת היתר עד ליום 30 במאי 2019 יוכל להמשיך לפעול עד לקבלת החלטה בבקשה שהגיש.

הבנק פנה לרשות ניירות ערך לקבלת היתר לצורך פניה ללקוחותיו בהצעה למתן שירותי ברוקראז' באמצעות ברוקרים זרים בבורסות בחו"ל.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 332- רכישה עצמית על ידי תאגידים בנקאיים

ביום 28 בפברואר 2019, פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראה, הכולל שני נושאים עיקריים:

- ביטול האיסור על רכישה עצמית של ניירות ערך שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי ופירוט התנאים בהם יוכלו תאגידים בנקאיים לבצע רכישה עצמית, שהם - עמידה בתנאי סעיף 302 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 ובתנאי הוראת ניהול בנקאי תקין 331; היקף הרכישה בכל תכנית רכישה לא יעלה על 3% מהון המניות המונפק והנפרע של התאגיד הבנקאי; ההצעה לרכישה לא תופנה לקבוצה מסוימת של בעלי מניות; ביצוע הרכישה יתבצע על פי מנגנון נמל מבטחים שפרסמה רשות ניירות ערך; תכנית הרכישה תאושר על ידי דירקטוריון התאגיד הבנקאי ועל ידי הפיקוח על הבנקים.
- עדכון המגבלות החלות על מתן מימון בביטחון ניירות ערך שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי - התיקון מתיר (א) מתן מימון ללווה (או לקבוצת לוויים) בביטחון ניירות הערך הנ"ל, ובלבד שהיקף הביטחון לא יעלה על 0.5% מהון המניות המונפק והנפרע של התאגיד הבנקאי, וכן (ב) מתן מימון לעסקאות ביחידות מדדי מניות אשר מניית התאגיד הבנקאי נכללת בהם, לרבות קרנות שבהחזקותיהן נכללים ניירות ערך שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי, והכל בתנאי שסך הביטחונות שיקבל התאגיד הבנקאי על פי סעיפים א ו-ב' הנ"ל לא יעלה על 5% מהונו המונפק והנפרע.

תושבי חוץ

תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים), התשע"ט-2019

התקנות, אשר פורסמו ביום 6 בפברואר 2019, ואשר הותקנו בהתאם להוראות החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 227), התשע"ו-2016, מאמצות את התקן הבינלאומי לחילופי מידע ("תקן CRS"), לצורך קיום חילופי מידע אוטומטיים על בסיס שנתי, למטרות סיוע הדדי באכיפת מס עם מדינות עמן נכרתו הסכמים, אשר לפיהם קיימת התחייבות למסור את המידע האמור ("מדינות בנות דיווח").

בהתאם לתקנות, מוסדות פיננסיים, ובנקים בכללם, יבצעו בדיקת נאותות לחשבונות פיננסיים של יחידים וישויות, יסווגו חשבונות של תושבי מדינה זרה לפי דיני המס באותן מדינות, ויעבירו את המידע הנדרש לרשות המיסים הישראלית, לצורך העברתו למדינות תושבות המס של בעל החשבון, שהן מדינות בנות דיווח.

ביום 6 בפברואר 2019 פורסמה על ידי רשות המסים רשימה הכוללת 96 מדינות, שהן המדינות בנות הדיווח אליהן ישראל תעביר מידע במסגרת ה-CRS. רשימות מצומצמות יותר התפרסמו עבור שנות הדיווח 2017 ו-2018.

הבנק ובנק מסד נערכים ליישום החקיקה האמורה.

איסור הלבנת הון

חוק לצמצום השימוש במזומן

החוק, אשר פורסם ברשומות ביום 18 במרס 2018, מגביל עסקאות במזומן לסכומים הקבועים בו, וכן אוסר על פירעון שיק מבלי ששם הנפרע נקוב בו, ועל פרעון שיק מוסב שעולה על 10,000 ש"ח אם לא נקובים בו שמות המסב והנסב ומספר הזהות של המסב, או שהוא הוסב יותר מפעם אחת (או פעמיים אם ההיסב השני הוא לגוף פיננסי מפקח). החוק קובע שיעורים של עיצומים כספיים שיוטלו על עוסק וקנסות שיוטלו על מי שאינו עוסק במקרים בהם הפרו את הוראות החוק, וכן עבירה פלילית של מעשה מרמה שבוצע בניסיון להתחמק מהאיסורים הקבועים בחוק, שבצידה שלוש שנות מאסר. החוק נכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2019 ("יום התחילה"), למעט האיסורים שנקבעו על פירעון שיקים והעיצומים הכספיים בגין הפרתם, אשר נכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2019 ("יום התחילה המאוחר"). עוד נקבע, כי לא יוטלו עיצומים כספיים ו/או קנסות בתשעת החודשים שמיום התחילה או מיום התחילה המאוחר, לפי העניין, אלא אם המפר קיבל התראה בכתב על ההפרה ושב והפר את אותה הוראה. הבנק נערך כנדרש ליישום החוק.

הגנת הפרטיות

הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מספר 13) התשע"ח-2018

ההצעה, אשר פורסמה ביום 27 בפברואר 2018, אושרה בקריאה ראשונה. מטרתה של ההצעה היא שיפור כלי האכיפה ומנגנוני הפיקוח על קיום הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981, הנוגעות לפרטיות במאגרי מידע. ההצעה נועדה לחזק במידה רבה את יכולת האכיפה של יחידת רשם מאגרי המידע, ובמסגרת זו להקנות לו סמכויות מנהליות חלופיות לנקיטת הליכים פליליים, לרבות הטלת עיצום כספי (בסכום שלא יפחת מהסכומים הקבועים בחוק בהתאם לחומרת ההפרה ופרמטרים נוספים), המצאת התראה מנהלית ודרישת התחייבות להימנע מהפרה שתלווה בעירובן בסכום העיצום הכספי שהממונה רשאי להטיל בשל אותה הפרה. כמו כן מבקשת ההצעה להשלים את הכלים הקיימים בידי הרשות בכלי חקירה פליליים ולקבוע רשימה של עבירות הנוגעות לאיסוף מידע לשם החזקתו במאגר מידע, לניהול מאגרי מידע ולשימוש במידע במאגרי מידע.

הליכים משפטיים

לעניין תביעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק והחברות המאחדות שלו ראו באור 9 לדוחות הכספיים.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

להלן הדירוג של הבנק על ידי חברות דירוג בישראל וחברת דירוג בינלאומית:

- ביום 11 ביולי 2019, העלתה חברת S&P מעלות את דירוג המנפיק של הבנק ל-iiAAA/Stable ואת כתבי ההתחייבות הנדחים לדירוג iiAA+ ואישררה את דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג -iiAA.
- ביום 26 ביוני 2019, העלתה חברת "מידרג" את הערכת האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק ל-aa2.il אופק יציב, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק לדירוג Aaa.il אופק יציב, את כתבי ההתחייבות הנדחים לדירוג Aa1.il אופק יציב, את שטרי ההון הנדחים לדירוג Aa2.il (hyb) אופק יציב ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים לדירוג Aa3.il (hyb) אופק יציב. פקדונות הבנק לזמן קצר נותרו בדירוג P-1.il.
- חברת הדירוג הבינלאומית Moody's מדרגת את הבנק כדלקמן: פקדונות מט"ח ומטבע מקומי לטווח ארוך וקצר, A3/Prime-2. ביום 16 באוקטובר 2018, חברת הדירוג הבינלאומית Moody's אישררה את דירוג פקדונות מט"ח ומטבע מקומי לטווח ארוך וקצר A3/Prime-2 והעלתה את תחזית הדירוג מ"יציב" ל"חיובי".

מדיניות תגמול לעובדים

לגילוי בנושא מדיניות תגמול לעובדים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים" לשנת 2018, שעומד לעיון באינטרנט.

מעורבות ותרומה לקהילה

הפרויקט החברתי-קהילתי של הבנק, בשיתוף עם ארגון מתן - משקיעים בקהילה, פועל מזה למעלה מעשור שנים. בשנותיה הראשונות התמקדה התוכנית בבני נוער בסיכון שנפלטו ממסגרות שונות, במטרה לתת להם את האפשרות לשנות כיוון ולחיות חיים נורמטיביים בחברה הישראלית. במסגרת התוכנית, בני הנוער שולבו במיזמים עסקיים ובתוכניות שונות המשלבות לימודים עם עבודה וטיפוח יזמות עסקית בעזרת פיתוח כישורים ומיומנויות. בהמשך ובמהלך השנים האחרונות פנה הבנק לאוכלוסיות נוספות, במסגרת פרויקט הדגל החדש "מאמינים בך", במטרה להרחיב את כר הפעילות ההתנדבותית בקרב עובדיו, תוך יצירה של מעורבות חברתית עם ערך מוסף כדוגמת מיזמים של יזמות עסקית לנשים, "יוניסטרים", "פידל", "אבות ובנים על המגרש" ושיתופי פעולה נוספים עם אוכלוסיית ילדים בסיכון. הבנק ממשיך לפעול במסגרת תוכנית "מאמינים בך", בדגש על ילדים ובני נוער בסיכון ומעורבות וליווי בקבוצות למידה של יזמות עסקית לנשים, תוך התמקדות בהעשרה ובהקניית כלים בנושאים מגוונים כגון: מודעות פיננסית, יזמות עסקית, כישורי מנהיגות ומצוינות ובאמצעות ליווי אישי, חניכה ואימוץ של אותן קבוצות במסגרות השונות מול אותם גופים. כמו כן, פועל הבנק בסיוע לאוכלוסיות מהפריפריה החברתית והגיאוגרפית על ידי שיתופי פעולה של למידה משותפת, התנדבות, סיוע בסלי מזון, לימודי שפה, פעילות חברתית שיקומית וכו'. הבנק מעודד ותומך במתנדבים מעובדי הבנק, המעוניינים לקחת חלק בפרויקט ולתרום מזמנם, ניסיונם ומומחיותם לטובת בני הנוער והאוכלוסיות הנוספות. בנוסף לפרויקטים אלו תורמים הבנק וחברות הבנות שלו לעמותות וארגונים שונים.

התפתחויות עיקריות בארץ ובעולם

התפתחויות ריאליות

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו ממשיכים להיות חיוביים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח גם במחצית הראשונה של שנת 2019, כאשר שוק העבודה ממשיך להפגין עוצמה, עם שיעורי אבטלה נמוכים יחסית, ולאורך זמן נחזית מגמה של התגברות הצמיחה. על פי האומדן שפורסם על ידי הלמ"ס במהלך חודש יולי 2019, ברבעון הראשון של שנת 2019 צמח המשק ב-5.0% במונחים שנתיים, לאחר עלייה של 3.9% ברבעון הרביעי של שנת 2018 ועלייה של 2.8% ברבעון השלישי של שנת 2018. העלייה בתוצר ברבעון הראשון משקפת עליות בהוצאה לצריכה פרטית ובהשקעות בנכסים הקבועים שהושפעו מעלייה משמעותית ביבוא כלי הרכב וכן מעליות ביצוא הסחורות והשירותים ובהוצאה לצריכה ציבורית. בנוסף, חלה עלייה ביבוא הסחורות והשירותים. המדד המשולב למצב המשק של בנק ישראל עלה במהלך חמשת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-1.4%, בדומה לעלייה של 1.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

חטיבת המחקר של בנק ישראל הורידה בחודש יולי 2019 את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2019 ל-3.1% בהשוואה ל-3.2% בתחזית הקודמת. תחזית הצמיחה לשנת 2020 נותרה ברמה של 3.5%. התחזית לשנת 2019 נמוכה מהתחזית הקודמת, בהשפעת הירידה בסחר העולמי שהביאה להפחתה קלה בקצב הגידול הצפוי של היצוא בשנת 2019. הצריכה הפרטית צפויה לצמוח בשנים 2019 ו-2020 בקצב של 3%, וההשקעה בנכסים קבועים צפויה לצמוח ב-3% בשנת 2019, אך בשנת 2020 היא צפויה להתכווץ ב-2% כתוצאה ממיצוי של מספר השקעות גדולות במשק שהינן עתירות יבוא.

סיכויי אשראי של המשק

רמת הסיכון של המשק הישראלי, כפי שהיא משתקפת מדירוגי חברות הדירוג ומשוקי ההון, נמוכה. חברת דירוג האשראי העולמית Fitch אישרה בחודש מרס 2019 את דירוג האשראי של מדינת ישראל ברמה של A+ עם תחזית יציבה. דירוג האשראי של ישראל מאופיין בביצועים מאקרו כלכליים איתנים, חוסן מוסדי ויחס ממשלתי לתוצר שעודנו גבוה ביחס למדינות הייחוס וסיכונים פוליטיים וביטחוניים. אישור הדירוג משקף את חוזק ויציבות הכלכלה הישראלית ומדגיש את החשיבות בהמשך מדיניות מעודדת צמיחה תוך שמירה על מסגרות פיסקליות והורדת נטל החוב.

תקציב המדינה

על פי אומדן ראשון של משרד האוצר, במחצית הראשונה של שנת 2019 נמדד גירעון בסך 21.9 מיליארד ש"ח בפעילותה התקציבית של הממשלה, בהשוואה לגירעון בסך 7.8 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון המתוכנן לשנת 2019 עומד על 40.2 מיליארד ש"ח שהם 2.9% מהתמ"ג. ב-12 החודשים האחרונים (יולי 2018 - יוני 2019) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 3.9% מהתמ"ג. הוצאות המשרדים האזרחיים עלו ב-13.0% והוצאות מערכת הביטחון עלו ב-1.7%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. גביית המסים והאגרות במחצית הראשונה של שנת 2019 הסתכמה ב-158.1 מיליארד ש"ח, עלייה נומינלית של 1.9% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק נמצאת במגמה של עלייה וזאת לאחר שמדד המחירים לצרכן עלה בששת החודשים הראשונים של שנת 2019 ב-0.9% (מדד "בגין"). המדד "הידוע" עלה בשיעור של 1.2%. ב-12 החודשים האחרונים (יוני 2019 בהשוואה ליוני 2018) עלה מדד המחירים לצרכן ב-0.8%. על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש יולי 2019, האינפלציה בשנת 2019 ובשנת 2020 תעמוד על 1.6%. התחזית מבטאת את ההערכה כי שוק העבודה ההדוק יוסיף לתמוך בעליות שכר ובהמשך התכנסות האינפלציה למרכז תחום היעד. על פי הערכות עליית האינפלציה צפויה להמשיך להיות הדרגתית, על רקע המשך הגידול בתחרות והתפתחות המסחר באינטרנט, תהליכים שנראה כי טרם מוצו. נכון לחודש מאי 2019, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים העוקבים, עומדות על שיעור של 1.3%, הנמצא בתוך יעד יציבות המחירים של הממשלה.

שוק הדיור

הפרסומים האחרונים משקפים עלייה במחירי הדירות וירידה בהיקפי העסקאות. על פי מדד מחירי הדירות של הלמ"ס, שפורסם בחודש יולי 2019, נרשמה עלייה של 0.5% במחירי הדירות בחודשים אפריל-מאי 2019, בהשוואה לעסקאות שבוצעו בחודשים מרס-אפריל 2019. מחירי העסקאות בחודשים אפריל-מאי 2019 עלו ב-1.6%, בהשוואה לחודשים המקבילים אשתקד. ב-12 החודשים שבין אפריל 2018 למרס 2019 הוחל בבנייתן של כ-48,310 דירות, ירידה של 2.1% בהשוואה למספרן באפריל 2017 - מרס 2018, ונסתיימה בנייתן של כ-52,530 דירות, עלייה של 10.2% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

בחודשים מרס-מאי 2019 נמכרו כ-5,310 דירות חדשות, ירידה של כ-14.9%, בהשוואה למספר הדירות החדשות שנמכרו בחודשים דצמבר 2018 - פברואר 2019, בניכוי הגורמים העונתיים.

שוק העבודה

שיעורי האבטלה ממשיכים להיות נמוכים ואף בירידה. שיעור האבטלה ברבעון השני של שנת 2019 (בקרוב גילאי 15 ומעלה) עמד על 3.9%, בהשוואה לשיעור של 4.0% ברבעון הראשון של השנה. בקרב גילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) שיעור הבלתי מועסקים נמוך ועמד ברבעון השני של שנת 2019 על 3.3%, בהשוואה לשיעור של 3.5% ברבעון הראשון של השנה. על פי חטיבת המחקר של בנק ישראל, שוק העבודה ההדוק, צפוי לתמוך בעלויות שכר וכך לתרום להמשך התכנסות האיפלציה למרכז תחום היעד.

שער החליפין

במחצית הראשונה של שנת 2019, ירד שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של כ-4.9% ושער החליפין של השקל מול האירו ירד בשיעור של כ-5.4%.

בחודש נובמבר 2018 הודיע בנק ישראל על סיום תוכנית רכישות המט"ח שנועדו לקזז את השפעת הפקת הגז על שער החליפין. יחד עם זאת בנק ישראל הדגיש כי הוא ימשיך לפעול בשוק המט"ח במקרה של תנודות חריגות בשער החליפין, אשר אינן תואמות את התנאים הכלכליים הבסיסיים, או כאשר שוק מט"ח אינו מתפקד כראוי. במהלך המחצית הראשונה של שנת 2019 רכש בנק ישראל 86 מיליון דולר.

שיעור השינוי		שער החליפין ליום			
מחצית ראשונה 2018	מחצית ראשונה 2019	30.6.18	31.12.18	30.6.19	
5.3%	(4.9%)	3.65	3.75	3.57	דולר
2.5%	(5.4%)	4.26	4.29	4.06	אירו

רביית בנק ישראל

בחודש נובמבר 2018 העלה בנק ישראל את הרבית, לראשונה מחודש פברואר 2015, ב-0.15 נקודות אחוז לרמה של 0.25%. סביבת האינפלציה נמצאת מעל הגבול התחתון של היעד ולאחרונה חלה בה עלייה קלה, על רקע הימצאות המשק בסביבת תעסוקה מלאה. בנק ישראל מעריך שתנאי העלאת הרבית בעתיד יהיה הדרגתי וזהיר, באופן שיתמוך בתהליך שבסופו האינפלציה תתייצב בסביבת מרכז תחום היעד, ובפעילות הכלכלית.

על פי הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל מחודש יולי 2019, הרבית צפויה לעלות לשיעור של 0.5% ברבעון השלישי של שנת 2019 ולהמשיך לעלות פעמיים לשיעור של 1.0% במהלך שנת 2020.

בחודש יולי 2019, העריך נגיד בנק ישראל כי למשך זמן ממושך לא תהיה החלטה להעלות את הרבית, על רקע ההפתעה בסביבת האינפלציה, כאשר מדד יוני 2019 ירד ב-0.6% וכמו כן על רקע ההערכות שהבנקים המרכזיים העיקריים יחזרו לנקוט צעדי הרחבה.

הסביבה הגלובלית

הסיכונים הנשקפים לכלכלה העולמית מוסיפים להיות משמעותיים בעיקר לנוכח "מלחמת הסחר", הסיכון הפוליטי באירופה ובמפרץ הפרסי והחשש להאטה בסין. תחזיות לסחר העולמי והצמיחה של מרבית הגושים התעדכנו כלפי מטה.

תמונת המאקרו של הכלכלה העולמית ממשיכה להצביע על התמתנות בקצב הצמיחה ובאינפלציה והתחזיות לצמיחה עודכנו שוב כלפי מטה. ההאטה בסחר העולמי המשיכה, וכוללת גם את המשקים המתעוררים. לאור כל אלה ולאור התגברות המתיחות ביחסי הסחר, החליטו הבנקים המרכזיים העיקריים שלא להמשיך במדיניות המוניטרית המצמצמת בה נקטו במהלך שנת 2018 או לחילופין, להמשיך במדיניותם המרחיבה. התשובות לפדיון על האג"ח הממשלתיות בארה"ב ובמיוחד אלה הארוכות, ירדו במחצית הראשונה של שנת 2019 ושיפוע העקום, המהווה סמן מוביל למחזור העסקים, הפך להיות שלילי במהלך התקופה.

ההאטה בסחר העולמי נמשכת ובניגוד למגמה בשנים האחרונות, קצב הגידול בסחר צפוי להיות נמוך מקצב הגידול בתמ"ג העולמי. בשווקים הפיננסיים נרשמו עליות שיעורים במדדי המניות, ותשובות האג"ח הממשלתיות ירדו באופן חד, על רקע הצפי לחידוש תהליך ההרחבה המוניטרית של הבנקים המרכזיים העיקריים.

בארה"ב, לאחר שלוש שנים שבמהלכן העלה ה-FED את הרבית לאט ובהדרגה, בחודש יולי 2019 הוריד ה-FED את הרבית, לראשונה מאז המשבר הפיננסי של שנת 2008. עם זאת, לדברי יו"ר ה-FED לא מדובר בתחילתה של מגמה.

באירופה התמונה הכלכלית מצביעה עדיין על חולשה, והייצור התעשייתי מוסיף להתכווץ. ה-ECB הותיר את הרבית ללא שינוי, אך הבהיר כי "כל כלי המדיניות על השולחן" וצין שלא צפויה העלאת רבית לפחות עד מחצית שנת 2020.

ביפן נרשמה צמיחה ברבעון הראשון של השנה בתמיכת היצוא נטו, אם כי המדדים המקדימים מעידים על חולשת הביקושים המקומיים והמגזר התעשייתי.

הצמיחה בסין צפויה להמשיך להתמתן, והשלטונות מוסיפים לנקוט בצעדים תומכי צמיחה. מחיר הנפט ירד מאז החלטת הרבית הקודמת, על רקע המשך הגידול בהיצע מארה"ב ועל אף התגברות הסיכון הגיאוגרפי.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, במהלך המחצית הראשונה של שנת 2019 נרשמו עליות במדדי המניות העיקריים: מדד ת"א 35 עלה בכ-9.2% ומדד ת"א 125 עלה בכ-11.4%. מדד האג"ח הכללי עלה בכ-4.9%.

במחזורי המסחר של המניות בבורסה המקומית נרשמה מגמת ירידה בהיקפי המחזורים. במחזורי המסחר היומיים הממוצעים של מניות ת"א 35 נרשמה ירידה של כ-17% ובמניות ת"א 125 נרשמה ירידה של כ-15%. במחזורי המסחר של האג"ח נרשמה ירידה של כ-11%.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		
במיליוני ש"ח		ב-%		
ינואר - יוני 2018	ינואר - יוני 2019	ינואר - יוני 2018	ינואר - יוני 2019	
829	692	0.5%	9.2%	מדד ת"א 35*
1,034	878	(0.1%)	11.4%	מדד ת"א 125*
3,893	3,478	(0.6%)	4.9%	מדד אג"ח כללי

בסך גיוסי ההון (מניות ואג"ח), במהלך המחצית הראשונה של שנת 2019 חלה עלייה של כ-5.1%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נרשמה בגין עלייה בגיוסי האג"ח הממשלתי. בגיוסי מניות והמירים ובגיוסי אג"ח קונצרני, נרשמה ירידה.

היקף גיוסי ההון			
במיליוני ש"ח			
שיעור השינוי	ינואר - יוני 2018	ינואר - יוני 2019	
(7.5%)	5,522	5,110	מניות והמירים
50.2%	24,079	36,178	אג"ח ממשלתי
(19.8%)	40,857	32,774	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
5.1%	70,458	74,062	סך הכל

מדד ה-S&P-500 עלה בכ-17.3% במהלך המחצית הראשונה של שנת 2019. באירופה, עלה מדד היורוסטוקס-600 בכ-14.0%, ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) עלה בכ-9.2%.

נספח

157

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2018			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2019					
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה			
במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%			
76,606	754	4.00	79,636	825	4.21			
76,606	754	4.00	79,636	825	4.21			
660	3	1.83	666	9	5.52			
660	3	1.83	666	9	5.52			
2,384	3	0.50	2,467	6	0.98			
12	-	-	14	-	-			
2,396	3	0.50	2,481	6	0.97			
29,372	8	0.11	26,164	16	0.25			
29,372	8	0.11	26,164	16	0.25			
676	-	-	527	1	0.76			
676	-	-	527	1	0.76			
10,427	51	1.97	10,388	53	2.06			
10,427	51	1.97	10,388	53	2.06			
353	-	-	236	1	1.71			
353	-	-	236	1	1.71			
120,490	819	2.75	120,098	911	3.07			
2,589			2,704					
11,712			13,135					
134,791			135,937					
12	-	-	14	-	-			

נכסים נושאי רבית

אשראי לציבור⁽²⁾ ⁽⁵⁾

- בישראל

סך הכל

אשראי לממשלה

- בישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

פקדונות בבנקים מרכזיים

- בישראל

סך הכל

ניירות ערך שנשאלו

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה⁽³⁾

- בישראל

סך הכל

אגרות חוב למסחר

- בישראל

סך הכל

סך כל הנכסים נושאי רבית

חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית

נכסים אחרים שאינם נושאים רבית⁽⁴⁾

סך כל הנכסים

סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2018			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2019					
יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה	יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה			
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%			
						התחייבויות נושאות רבית		
						פקדונות הציבור		
						- בישראל		
						לפי דרישה		
						לזמן קצוב		
						סך הכל		
						פקדונות הממשלה		
						- בישראל		
						סך הכל		
						פקדונות מבנקים		
						- בישראל		
						סך הכל		
						אגרות חוב		
						- בישראל		
						סך הכל		
						התחייבויות אחרות		
						- בישראל		
						סך הכל		
						סך כל ההתחייבויות נושאות רבית		
						פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית		
						זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית		
						התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית ⁽⁶⁾		
						סך כל ההתחייבויות		
						סך כל האמצעים ההוניים		
						סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים		
						פער הרבית		
						תשואה נטו על נכסים נושאים רבית⁽⁷⁾		
						- בישראל		
						- מחוץ לישראל		
						סך הכל		
						סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל		
16,998			17,331					
48,611			45,998					
65,609			63,329					
232			265					
232			265					
868			1,036					
868			1,036					
4,976			4,189					
4,976			4,189					
263			277					
263			277					
71,948			69,096					
48,293			50,363					
2,589			2,610					
3,722			5,313					
126,552			127,382					
8,239			8,555					
134,791			135,937					
1.61			1.64					
120,478			120,084					
12			14					
120,490			120,098					
-			-					

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

לששת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2018			לששת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2019					
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה			
במיליוני ש"ח		ב-%	במיליוני ש"ח		ב-%			
75,640	1,365	3.64	79,379	1,478	3.76	נכסים נושאי רבית		
75,640	1,365	3.64	79,379	1,478	3.76	אשראי לציבור ⁽²⁾ (5)		
656	3	0.92	670	7	2.10	- בישראל		
656	3	0.92	670	7	2.10	סך הכל		
2,335	6	0.51	2,369	13	1.10	אשראי לממשלה		
13	-	-	14	-	-	- בישראל		
2,348	6	0.51	2,383	13	1.09	סך הכל		
29,408	15	0.10	25,593	32	0.25	פקדונות בבנקים		
29,408	15	0.10	25,593	32	0.25	- בישראל		
649	-	-	673	1	0.30	- מחוץ לישראל		
649	-	-	673	1	0.30	סך הכל		
10,197	83	1.63	10,928	106	1.95	פקדונות בבנקים מרכזיים		
10,197	83	1.63	10,928	106	1.95	- בישראל		
376	1	0.53	308	1	0.65	- מחוץ לישראל		
376	1	0.53	308	1	0.65	סך הכל		
119,274	1,473	2.49	119,934	1,638	2.75	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר		
2,563			2,687			- בישראל		
12,787			13,152			סך הכל		
134,624			135,773			אגרות חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾		
13	-	-	14	-	-	- בישראל		
						סך הכל		
						אגרות חוב למסחר		
						- בישראל		
						סך הכל		
						סך כל הנכסים נושאי רבית		
						חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית		
						נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ⁽⁴⁾		
						סך כל הנכסים		
						סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל		

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לששת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2018			לששת החודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2019		
יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה	יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%
16,962	-	-	17,334	10	0.12
47,898	164	0.69	45,471	226	1.00
64,860	164	0.51	62,805	236	0.75
242	2	1.66	251	2	1.60
242	2	1.66	251	2	1.60
917	2	0.44	973	2	0.41
917	2	0.44	973	2	0.41
5,037	104	4.17	4,381	94	4.34
5,037	104	4.17	4,381	94	4.34
260	2	1.54	258	4	3.12
260	2	1.54	258	4	3.12
71,316	274	0.77	68,668	338	0.99
48,139			50,405		
2,563			2,619		
4,345			5,577		
126,363			127,269		
8,261			8,504		
134,624			135,773		
		1.72			1.76
119,261	1,199	2.02	119,920	1,300	2.18
13	-	-	14	-	-
119,274	1,199	2.02	119,934	1,300	2.18
-	-	-	-	-	-

התחייבויות נושאות רבית
פקדונות הציבור
- בישראל
לפי דרישה
לזמן קצוב
סך הכל
פקדונות הממשלה
- בישראל
סך הכל
פקדונות מבנקים
- בישראל
סך הכל
אגרות חוב
- בישראל
סך הכל
התחייבויות אחרות
- בישראל
סך הכל
סך כל ההתחייבויות נושאות רבית
פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית
התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית ⁽⁶⁾
סך כל ההתחייבויות
סך כל האמצעים ההוניים
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
פער הרבית
תשואה נטו על נכסים נושאים רבית ⁽⁷⁾
- בישראל
- מחוץ לישראל
סך הכל
סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי רבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019					
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (¹)	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (¹)			
ב- %	במיליוני ש"ח		ב- %	במיליוני ש"ח				
2.30	553	97,112	2.51	605	97,326	מטבע ישראלי לא צמוד		
(0.19)	(25)	53,987	(0.30)	(38)	51,577	סך נכסים נושאי רבית		
2.11			2.21			סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
7.53	193	10,544	9.01	229	10,500	מטבע ישראלי צמוד למדד		
(6.22)	(150)	9,870	(7.83)	(169)	8,882	סך נכסים נושאי רבית		
1.31			1.18			סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
2.30	73	12,822	2.54	77	12,258	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)		
(1.44)	(29)	8,091	(1.82)	(39)	8,637	סך נכסים נושאי רבית		
0.86			0.72			סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
2.75	819	120,478	3.07	911	120,084	סך פעילות בישראל		
(1.14)	(204)	71,948	(1.43)	(246)	69,096	סך נכסים נושאי רבית		
1.61			1.64			סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2018			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019					
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (¹)	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) רבית	יתרה ממוצעת (¹)			
ב- %	במיליוני ש"ח		ב- %	במיליוני ש"ח				
2.30	1,096	95,863	2.51	1,206	96,874	מטבע ישראלי לא צמוד		
(0.19)	(50)	53,509	(0.29)	(74)	51,096	סך נכסים נושאי רבית		
2.11			2.22			סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
4.50	239	10,746	5.16	271	10,633	מטבע ישראלי צמוד למדד		
(3.52)	(175)	10,018	(4.08)	(185)	9,153	סך נכסים נושאי רבית		
0.98			1.08			סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
2.19	138	12,652	2.61	161	12,413	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)		
(1.26)	(49)	7,789	(1.89)	(79)	8,419	סך נכסים נושאי רבית		
0.93			0.72			סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
2.49	1,473	119,261	2.75	1,638	119,920	סך פעילות בישראל		
(0.77)	(274)	71,316	(0.99)	(338)	68,668	סך נכסים נושאי רבית		
1.72			1.76			סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ד. ניתוח השינויים בהכנסות רבית ובהוצאות רבית

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד			לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 ביוני 2019 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד			
גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי			
שינויים נטו	מחיר	כמות	שינויים נטו	מחיר	כמות	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
נכסים נושאי רבית						
אשראי לציבור						
- בישראל						
113	43	70	71	40	31	סך הכל
113	43	70	71	40	31	
נכסים נושאי רבית אחרים						
- בישראל						
52	64	(12)	21	28	(7)	סך הכל
52	64	(12)	21	28	(7)	
165	107	58	92	68	24	סך כל הכנסות הרבית
התחייבויות נושאות רבית						
פקדונות הציבור						
- בישראל						
10	10	-	5	5	-	לפי דרישה
62	74	(12)	40	49	(9)	לזמן קצוב
72	84	(12)	45	54	(9)	סך הכל
התחייבויות נושאות רבית אחרות						
- בישראל						
(8)	2	(10)	(3)	5	(8)	סך הכל
(8)	2	(10)	(3)	5	(8)	
64	86	(22)	42	59	(17)	סך כל הוצאות הרבית
101	21	80	50	9	41	סך כל הכנסות הרבית פחות הוצאות הרבית

- (1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר שקלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- (2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכחה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים ולשישה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2019 בסך של 43 מיליון ש"ח ו-30 מיליון ש"ח, בהתאמה (לשלושה חודשים ולשישה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2018 נוכחה יתרה בסך של 13 מיליון ש"ח ו-34 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאי רבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (5) עמלות בסך של 47 מיליון ש"ח ו-46 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית בתקופות של שלושה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2019 ו-30 ביוני 2018, בהתאמה וסך של 92 מיליון ש"ח ו-93 מיליון ש"ח נכללו בהכנסות רבית בתקופות של שישה חודשים שנתיים ביום 30 ביוני 2019 ו-30 ביוני 2018, בהתאמה.
- (6) לרבות מכשירים נגזרים.
- (7) תשואה נטו - הכנסות רבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הרבית.
- (8) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

ABC	ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.
	FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.
	LDC - Less Developed Countries - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.
	LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).
	Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.
	CDS - Credit Default Swap - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.
	CLS - Continuous Linked Settlement - CLS הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוני סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטראלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.
	Dodd-Frank - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.
	EMIR - European Market infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.
	FHLMC - Freddie Mac - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).
	FNMA - Fannie Mae - חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).
	GNMA - Ginnie Mae - חברה פדרלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).
	Var - Value at Risk - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.
א	איגוח - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייסת חוב על ידי הנפקת אגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגוח מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגוח יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).
	אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפרעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.
	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הרבית והקרן בגין מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.
	אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.
	אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.

ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010.

אשראי on call - אשראי שניתן למספר ימים נפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.

ב **באזל 2/ באזל 3** - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.

ג **גידור** - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.

ה **הון עצמי רובד 1** - הון על בסיס מתמשך - going concern capital.

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניתין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ל"שום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).

הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך ההלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית.

הלואה לדיור - הלואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק:

1. ההלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ;
2. ההלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח;
3. ההלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים;
4. ההלוואה מיועדת למימון פרעון מוקדם של הלואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.

הלואות בלון/בולט - הלואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה.

הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.

הסכמי ISDA ונספחי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמעור סכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי מההון בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכונים האשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.

ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).

חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שייוצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפרעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.

חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדורג".

חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.

חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאים החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

חובת נדילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נדילים בהתאם להוראות הנדילות.

חווה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

חווה אקדמה (FORWARD) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה זה אינו חווה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח.

חווה עתידי (FUTURE) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה עתידי זה הוא חווה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.

חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT).

חווה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חווה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.

יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.

יחס כיסוי נדילות (LCR) - יחס כיסוי הנדילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נדילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנדילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוסס באחוזים.

כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.

כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.

לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות לתת אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".

מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.

מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושא תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

מס"ב - מרכז סליקה בנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חייבים וזכויים אלקטרוניים.

מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.

מק"מ - מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בנכיון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פרעון הקרן ותשלומי הרבית של החוב.

נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.

נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לסיכונים בשווי ההון של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.

ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.

ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי Bid ו-ASK, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לווה, כמוגדר להלן:
סך כל הסכומים האלה:

1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.
2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:
10% מיתרת עסקה עתידית.
- א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:
 - 1) עסקה מסוג Future IX Forward, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזז כנגד העסקה הראשונה במועד פרעונה;
 - 2) עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;
 - 3) הסכם מסוג Future rate agreement IX Forward rate agreement.
 - 4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:
עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימוש וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";
יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א)(1) לעיל, אשר תקוזז במועד פרעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.
סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.
3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת בטוחות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.
4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:
 - א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפרעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.
 - ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.
 - ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה, כי תמומש רק אם לא תביא להריגה ממגבלות לווה או קבוצת לוויים בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא להריגה ממגבלות לווה או קבוצת לוויים בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי מודעות לקיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים. תחומי הבטחת הציות להוראות רגולטוריות מטופלים תחת ניהול סיכון הציות.

סיכון נזילות - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון רבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים.

סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי ההון של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי רבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

סיכון תפעולי - הסיכון שליקויים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ע

ערבויות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שעבר למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.
4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פ

פח"ק - פקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:

1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה.
2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.
3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.
4. הפקדון אינו צמוד.

פקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.

פקדונות לזמן קצוב - פקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פקדונות לפי דרישה - פקדון שאינו פקדון לזמן קצוב.

ק

קבוצת לווים - הלוואה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.

קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.

ר

רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.

רבית בנק ישראל - רבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים.

רבית פריים - רבית הנקבעת בכל בנק על בסיס רבית בנק ישראל.

שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מוצר לבין מוכר מוצר. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:

רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;

רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;

רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש בטכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.

שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו מרכיב המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.

שיעור התשואה הפנימי (ש"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.

שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.

שירותים בנקאיים אוטומטיים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברת שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:

(1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק (POS) לחברות כרטיסי אשראי.

(2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.

(3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.

(4) מתן שירותי תקשורת לחברות כרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במכרזים המוניטריים מול בנק ישראל.

תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכניהם.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.

תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן ורבית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רבית שנתית אפקטיבית.

אינדקס

מ	מימון ממונף	49
	מינוף	89
	מיסוי	151
	מסגרות אשראי	127
	מפקידים גדולים	52
נ	נגזרים	94, 51
	נזילות	90, 52
	ניירות ערך	73, 19
	ניתוח תרחישי קיצון	34
	נכסי סיכון	87, 23
ס	סיכון אשראי	108, 77, 34
	סיכון נזילות	52
	סיכון רבית	49
	סיכון שוק	48
	סיכונים אחרים	52
ע	עמלות	15
	ענפי משק	38
	עסקאות עם צדדים קשורים	142
	ערך בסיכון (VAR)	49
פ	פקדונות הציבור	52, 22
	פנסיה	82
ר	רווח למניה	8
ש	שווי הוגן	131
ת	תיאבון לסיכון	33
	תיק למסחר	73
	תשואה להון	13

א	אומדנים חשבונאיים קריטיים	53
	אסטרטגיה עסקית	9
	אקטואריה	82
ב	באזל	86, 23
	בקורות	53
ג	גידור	94, 68
ד	דוח רווח והפסד	58
	דוח על הרווח הכולל	59
	דוח על השינויים בהון	61
	דוח תזרים מזומנים	62
	דוח רואי החשבון המבקרים	57
	דיבידנדים ומדיניות חלוקת רווח	25
ה	הון והלימות הון	86, 23
	הון מניות	61
	הון עצמי רובד 1	87, 23
	הון רובד 2	88, 24, 23
	הלבנת הון	151
	הלוואות לדיור	126, 108, 77, 43, 38
	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות בעייתיים	119, 77
	הפרשה למסים על הרווח	16
	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	114
ח	חובות בעייתיים	111, 77, 35
	חובות פגומים	111, 77, 35
י	יחסי הון	87, 23
	יעד הון	86, 23
ל	לווים גדולים	19
	לקוחות עסקיים	99, 28, 26, 6
	לקוחות קמעונאיים	99, 29, 26, 6
מ	מאזן	60
	מגדרי פעילות	99, 26
	מדד המחירים לצרכן	153
	מדינות זרות	42
	מדיניות חשבונאית	64
	מדיניות ניהול סיכונים	33
	מוסדות פיננסיים זרים	73, 41
	מזומנים ושווי מזומנים	62
	מחויבות בגין הטבות פרישה	82